

Generalitat de Catalunya
Departament de Justícia,
Drets i Memòria
**Direcció General
de Memòria Democràtica**

La Brigada Thälmann al front de l'Ebre

Recerca de persones desaparegudes

Programa Alvah Bessie

Juliol de 2023

**Planificació del buidatge de dades de l'Arxiu Estatal Rus d'Història Sociopolítica,
revisió i ampliació de les dades i estudi dels moviments de la XI Brigada Internacional.
Equip tècnic i historiador de la Direcció General de Memòria Democràtica**

Marta Bru Virgili

Juli Cuéllar Gisbert

Jordi Martí Rueda

Eulàlia Mesalles Godoy

Execució del buidatge de dades de l'Arxiu Estatal Rus d'Història Sociopolítica

Arantxa Morte García

Agraïments

Yvonne Scholten

Avís legal

Els continguts d'aquesta obra estan subjectes a una llicència de Reconeixement 4.0 Internacional (CC BY 4.0) de Creative Commons. Se'n permet la reproducció, la distribució, la comunicació pública i la transformació per generar obra derivada, sense cap restricció, sempre que se'n citi el titular dels drets (Generalitat de Catalunya. Departament de Justícia, Drets i Memòria). La llicència completa es pot consultar a:

<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.ca>

© Generalitat de Catalunya

Departament de Justícia, Drets i Memòria

justicia.gencat.cat

Taula de continguts

Introducció	5
Internacionals a Catalunya	5
Per què Alvah Bessie?	6
Continguts d'aquest treball	7
1. Recerca de noms	9
Resultats en xifres	10
2. Estudi dels moviments de la Brigada Thälmann	13
2.1. Origen i composició de la XI Brigada Internacional	13
2.2. Estudi dels moviments de la Brigada Thälmann a Catalunya	14
3. Recerca de persones mortes, desaparegudes i ferides	15
30 març - principis d'abril 1938	18
25 juliol 1938	31
26 juliol 1938	37
27 juliol 1938	40
28-29 juliol 1938	46
30 juliol - 6/7 agost 1938	62
7-15 agost 1938	82
16 agost 1938	84
17-24 agost 1938	87
25 agost 1938	104
26 agost - 5 setembre 1938	106
6 setembre 1938	111
7-23 setembre 1938	113
24 setembre - 1 octubre 1938	145
Data o localització imprecisa	154
Fonts	157
Recursos propis	157
Recursos externs	158
Fonts primàries	158
Fonts secundàries	158
Fonts secundàries addicionals	159

Annex	161
I. Casos dubtosos	161
II. Casos descartats.....	174

Introducció

Aquest treball se circumscriu en el programa Alvah Bessie de la Direcció General de Memòria Democràtica. El programa té l'objectiu de documentar els noms i la identitat dels voluntaris i voluntàries antifeixistes procedents de l'estranger que van desaparèixer a Catalunya durant la Guerra Civil, acotar els indrets on van desaparèixer i cercar-ne els familiars vius.

Aquesta és la primera recerca que té lloc en el marc del programa, i se centra en les persones desaparegudes d'una de les unitats que componien les Brigades Internacionals, la XI Brigada o Brigada Thälmann, que va actuar al front de l'Ebre entre finals de març i finals de setembre de 1938. S'hi documenta la desaparició de brigadistes d'Alemanya, d'Àustria, dels Països Baixos, dels països escandinaus i d'altres orígens, així com combatents nascuts a l'Estat espanyol que estaven adscrits a aquesta brigada.

Aquest treball aporta dades precises sobre persones d'aquesta unitat que van desaparèixer a Catalunya, acota els escenaris on van desaparèixer i, en alguns casos, aporta noms dels quals no teníem coneixement. I així mateix, presenta per primera vegada informació detallada sobre els moviments d'aquesta brigada al front de l'Ebre.

Amb aquest treball, la Direcció General de Memòria Democràtica comença a respondre a dues preguntes: quines persones van desaparèixer a Catalunya, i on. La suma de treballs subsegüents, que estudiïn altres unitats i altres nacionalitats, ha de contribuir a compondre un quadre al més complet possible sobre els voluntaris antifeixistes procedents de l'estranger que van desaparèixer a Catalunya.

Internacionals a Catalunya

Després del cop d'estat del juliol del 1936, es va iniciar un flux de persones procedents de l'estranger que es van unir a la guerra contra els colpistes. Més tard, l'octubre del mateix any, es van instituir les Brigades Internacionals, un cos militar creat per iniciativa del Komintern amb l'objectiu d'organitzar l'allistament de voluntaris a l'estranger i de canalitzar aquest voluntariat en una estructura única.

S'estima que, al llarg de la Guerra Civil, entre 35.000 i 40.000 persones d'origen estranger es van unir a l'esforç de guerra republicà; la majoria ho van fer en les Brigades Internacionals, mentre que d'altres ho van fer en les Milícies Antifeixistes, en els primers mesos del conflicte, o en altres unitats de l'exèrcit republicà.

Catalunya va ser un escenari important de la participació d'internacionals: com a porta d'entrada, com a porta de sortida i, també, com a escenari de combats, especialment les Terres de l'Ebre. Tanmateix, les dades de què disposem sobre voluntaris antifeixistes internacionals desapareguts a Catalunya son incompletes. I així mateix, el nombre d'internacionals inscrits al Cens de persones desaparegudes son baixos amb relació al nombre de baixes que les Brigades Internacionals van patir; possiblement, a causa del desconeixement per part de la majoria de les seves famílies sobre la recerca de persones desaparegudes que duu a terme la Generalitat de Catalunya i dels instruments disponibles per localitzar-los i identificar-ne les restes.

Per tal d'omplir aquests buits, l'abril de 2022 el Departament de Justícia, Drets i Memòria va anunciar la posada en marxa del Programa Alvah Bessie. El programa té els objectius de determinar la identitat de les persones que van desaparèixer a Catalunya, esbrinar els indrets on van desaparèixer o on van ser inhumades i cercar-ne els familiars als seus països d'origen, per tal que puguin inscriure's al Cens de persones desaparegudes i accedir al Programa d'identificació genètica. El programa no limita la recerca a les persones que van formar part de les Brigades Internacionals, sinó que abasta totes aquelles persones d'origen estranger que van prendre part en la guerra en el bàndol antifeixista, fos com a soldats o com a personal sanitari, fos a les Brigades Internacionals o en altres unitats.

Per què Alvah Bessie?

Alvah Bessie va ser un brigadista nordamericà que va combatre al front de l'Ebre. Va arribar a Catalunya el febrer de 1938, després de travessar el Pirineu de nit per evitar les patrulles del Comitè de No-intervenció, i va ser adscrit al batalló Lincoln-Washington de la XV Brigada Internacional. Era escriptor i periodista, i després de la Guerra Civil, de tornada als Estats Units, va ser guionista cinematogràfic, entre altres professions. El 1945 va ser nominat a l'Oscar al millor guió original pel film *Objective Burma*, i el 1947 va formar part dels «Deu de Hollywood», el primer grup de professionals de la indústria cinematogràfica dels Estats Units que van ser processats i empresonats pel Comitè d'Activitats Antiamericanes.

Bessie no és una persona desapareguda durant la Guerra Civil. Per què, doncs, dona nom a aquest programa? La raó és que el treball comunicatiu i de recerca que va dur a terme connecta amb la tasca del programa i la il·lustra plenament. De fet, podem dir que la precedeix: poc després de tornar als Estats Units, va escriure *Men in Battle*, una de les obres testimonials més eloqüents i ben escrites de la Guerra Civil, que mostra el conflicte des d'un vessant humà que defuig les al·legories i el mite. Més tard, el 1967, durant una visita a Catalunya per a participar en el rodatge d'un film, va cercar el lloc on havia estat inhumat Aaron Lopoff, un company i amic del temps de la Guerra Civil, del qual se sabia que

havia estat ferit a la batalla de l'Ebre, però no se sabia on havia mort ni on havia estat inhumat.

Així doncs, Alvah Bessie —potser abans que ningú altre— va fer, a títol individual, allò que avui fem a títol institucional: explicar a la societat què va succeir i cercar les persones desaparegudes.

El nom del programa té el vistiplau dels fills d'Alvah Bessie: Dan Bessie, David Bessie i Eva Wilson.

Continguts d'aquest treball

La primera aportació del treball té a veure amb els **noms de persones desaparegudes**. Una part de les persones que s'hi enumeren ja han estat documentades prèviament en altres treballs d'investigació i figuren en fonts bibliogràfiques i en bases de dades; altres noms, en canvi, han estat documentats únicament mitjançant la recerca en arxiu i considerem que es publiquen per primera vegada; ho considerem així, en la mesura que, mentre s'elaborava aquest treball, no van ser documentats en cap de les principals fonts secundàries —si més no el mateix nom o noms similars.

La segona aportació i novetat del treball és la **localització estimada dels indrets on van desaparèixer**. En la majoria de casos, tant pel que fa a persones que fins ara no coneixíem com pel que fa a persones ja documentades en fonts secundàries, la recerca present ha permès obtenir dues informacions de valor per a l'objectiu del programa: el batalló en la qual estaven adscrites i la data en què van desaparèixer. Aquesta informació, combinada amb un estudi dels moviments diaris de la Brigada Thälmann i dels seus batallons, ens ha permès situar cada desaparició en un espai acotat.

La recerca s'ha compost de tres parts, a cadascuna de les quals es dedica un apartat. En primer lloc, la recerca dels noms, de l'adscripció de cada persona i de la data en què va ser baixa; en segon lloc, l'estudi per localitzar els moviments de la brigada i dels seus batallons, amb detall de les dates en què cada unitat va ser present a cada escenari; i finalment, l'encreuament de les dades anteriors, de manera que en cadascun dels escenaris s'han pogut situar les persones que van desaparèixer en les dates corresponents.

No és un treball definitiu. La història s'elabora per capes: aquest treball pot alimentar treballs posteriors i, al seu torn, les recerques futures poden aportar-hi dades i matisos nous. En tot cas, la informació obtinguda és rellevant, no només en termes de coneixement històric, sinó també perquè pot ser relacionada amb la recerca de persones desaparegudes que duu a terme la Direcció General de Memòria Democràtica, amb el Programa d'identificació

genètica i amb les fosses documentades en els indrets on aquesta unitat va actuar i on cada persona va desaparèixer. Així mateix, i de manera complementària, la recerca present sobre la Brigada Thälmann ha aportat informació que ens permet avançar en el coneixement de la xarxa sanitària republicana al front de l'Ebre.

Per dur a terme aquesta recerca s'ha combinat l'ús de fonts primàries (la documentació digitalitzada de l'Arxiu Estatal Rus d'Història Sociopolítica i la del Centro de Estudios y Documentación de las Brigadas Internacionales, d'Albacete) i de fonts secundàries (principalment, la base de dades del Cost Humà de la Guerra Civil, la base de dades de Fosses de la Guerra Civil i la dictadura franquista i altra informació de la Direcció General de Memòria Democràtica, la base de dades *Nederlandse vrijwilligers in de Spaanse Burgeroorlog [Spanjestridders]*, la base de dades *Sidbrint* i les obres de Hans Landauer i Julián Henríquez Caubín). En el darrer apartat del treball s'explica el contingut de cadascuna de les fonts utilitzades i el tipus d'informació que ha aportat.

Finalment, el treball es tanca amb un annex on figuren dues llistes de persones que hem documentat en la primera part de la recerca, però que no hem inclòs en l'apartat relatiu a les localitzacions: en una de les llistes, titulada «Casos dubtosos», hi figuren les persones de qui no tenim la certesa que desapareguessin a Catalunya, ja que la data de baixa que hem obtingut no és prou específica per determinar-ho; en l'altra, titulada «Casos descartats», hi figuren, anonimitzades, les persones de les quals hem pogut comprovar, mitjançant la revisió de les dades, que no van morir a Catalunya o que van sobreviure a la Guerra Civil.

1. Recerca de noms

L'objectiu d'aquesta primera etapa del treball va ser obtenir els noms de persones de la Brigada Thälmann mortes o desaparegudes al front de l'Ebre, dades que posteriorment ens ajudessin a situar l'indret on haurien desaparegut i dades que ens permetessin cercar-ne familiars vius.

En primer lloc es va fer un buidatge de dades del fons 545 de l'Arxiu Estatal Rus d'Història Sociopolítica (en endavant, RGASPI), a partir de carpetes dels inventaris 2, 3 i 6 que contenen informació militar i informació personal. Concretament, es va fer un **buidatge de noms** de persones que van causar baixa (mortes, ferides o desaparegudes) a partir de finals de març de 1938, quan la Brigada Thälmann va començar a actuar a Catalunya.

De cadascuna de les persones documentades se n'ha cercat la **data precisa de baixa**, l'**enquadrament precís en la data de la baixa** (és a dir, batalló i/o companyia) i la **causa de baixa**; la recerca en les fonts documentals d'arxiu ha permès obtenir aquesta informació en la majoria de casos. I com es pot apreciar a l'apartat 3 d'aquest treball, aquesta informació ha estat decisiva a l'hora de situar la baixa de cada persona en un escenari acotat. En canvi, la cerca de dades personals en aquests fons documentals ha tingut un resultat menor, i sovint s'han obtingut gràcies a la consulta de fonts secundàries.

La cerca en fonts secundàries s'ha dut a terme seguint els mateixos criteris; aquesta consulta ha permès verificar la defunció de persones que en la documentació militar coetània constaven com a ferides o desaparegudes, descartar-ne d'altres, precisar la identitat i obtenir dades personals de bona part d'aquestes persones i afegir al treball persones desaparegudes que no figuraven en el buidatge de l'Arxiu Estatal Rus.

Com a resultat, s'han obtingut dades de 2.719 persones; després de revisar i comparar les dades obtingudes, considerem com a mortes o realment desaparegudes 660 d'aquestes persones.

En aquesta primera etapa s'han seguit els passos següents:

Principis de 2021

Planificació del buidatge de RGASPI, a càrrec de personal tècnic historiador de la Direcció General de Memòria Democràtica: determinació dels criteris per al buidatge i de les tipologies de dades a buidar, selecció dels inventaris i de les carpetes a buidar i elaboració de la plantilla per al bolcatge de dades.

Any 2021

Execució del buidatge de les carpetes de RGASPI seleccionades, segons els criteris fixats. Seguiment i assistència a càrrec de la Direcció General de Memòria Democràtica. Fruit d'aquest buidatge, es van obtenir 2.504 noms i les dades corresponents.

Any 2022

Revisió de les dades de RGASPI buidades, a càrrec de personal tècnic historiador de la Direcció General de Memòria Democràtica: correcció de noms, identificació de noms, detecció de casos duplicats, categorització de la tipologia de la baixa i valoració de cada cas mitjançant recerca, consulta de fonts secundàries i encreuament de dades. Mitjançant aquest treball s'ha pogut verificar o descartar la mort o desaparició d'una part de les persones obtingudes en el buidatge i en alguns casos s'ha pogut precisar la causa de la baixa.

Anys 2022-2023

Cerca de noms en fonts secundàries, a càrrec de personal tècnic historiador de la Direcció General de Memòria Democràtica: principalment, cerca en la base de dades del *Cost Humà de la Guerra Civil*, en la base de dades de Fosses de la Guerra Civil i la dictadura franquista i en altra informació de la Direcció General de Memòria Democràtica (en tots tres casos, de la Generalitat de Catalunya), en la base de dades *Sidbrint* (de la Universitat de Barcelona), en la base de dades *Spanjestridders* (de l'Institut Internacional d'Història Social, d'Amsterdam) i en l'obra de Hans Landauer. Fruit d'aquest treball s'ha augmentat la llista de noms de persones de la Brigada Thälmann mortes, ferides o desaparegudes al front de l'Ebre, fins a assolir la xifra esmentada de 2.719.

Resultats en xifres

De cadascuna de les persones documentades s'ha valorat la possibilitat que desaparegués o morís a Catalunya durant la Guerra Civil, i s'han establert les categories següents:

Persones mortes o desaparegudes. Son aquelles que figuren com a mortes en les fonts primàries i/o en fonts secundàries, i les que figuren com a desaparegudes o ferides en documentació coetània i alhora com a mortes o desaparegudes en una font secundària. A més, la data de baixa es correspon amb el període en què la XI Brigada era a Catalunya.

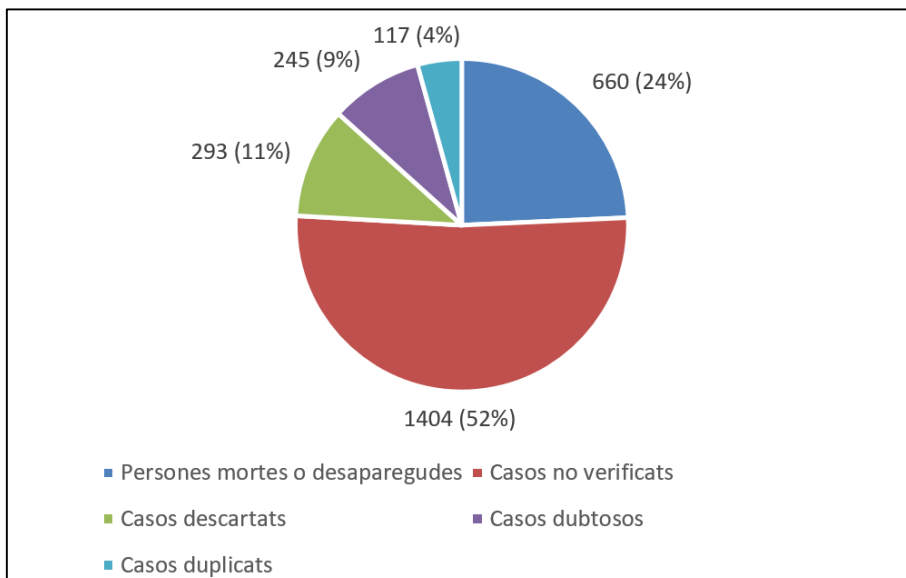
Casos no verificats. En aquesta categoria s'inclouen persones que figuren com a desaparegudes o ferides en documentació coetània, però de les quals no disposem de cap altra font que indiqui que haurien mort o desaparegut.

Casos dubtosos. En aquesta categoria s'agrupen les persones la data de baixa de les quals no és prou precisa per determinar si aquesta va tenir lloc a Catalunya o no. La majoria són persones que en documentació coetània figuren desaparegudes a partir de principis de març de 1938, durant la retirada republicana posterior al trencament del front d'Aragó, i per tant són persones que haurien pogut ser baixa a Aragó o a Catalunya. Aquests casos figuren al primer apartat de l'annex d'aquest treball.

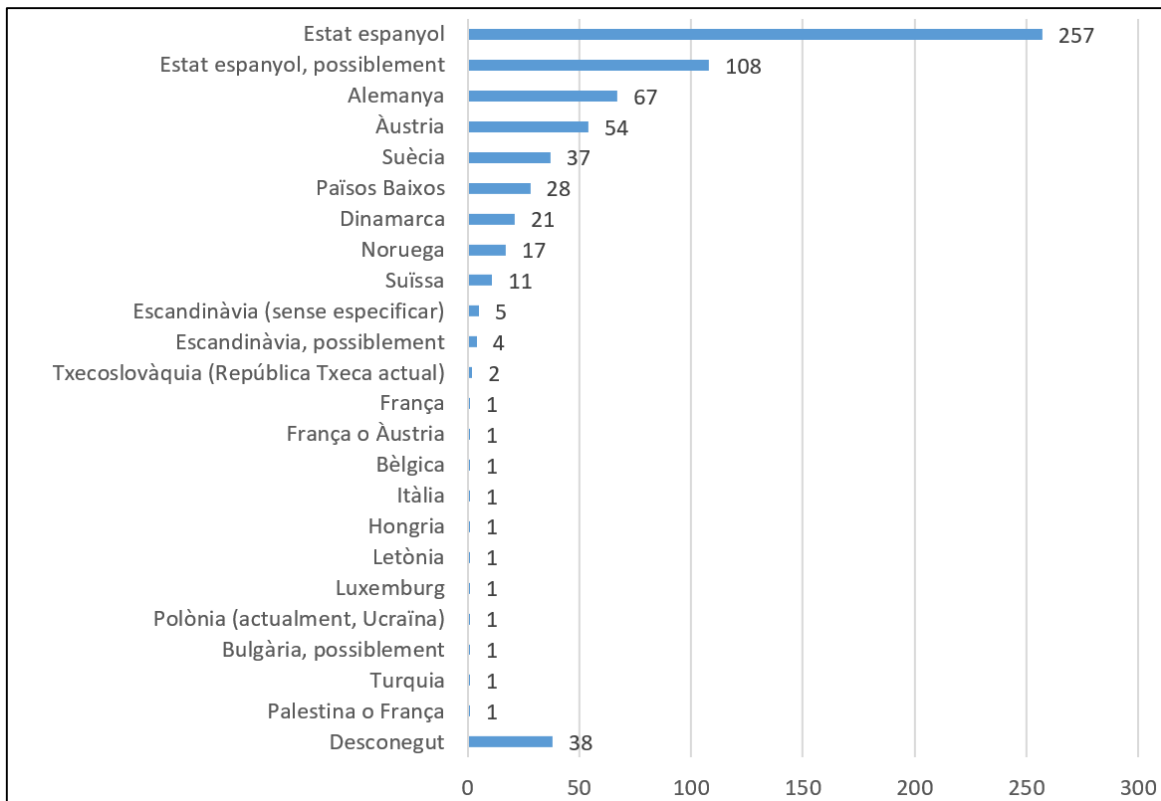
Casos descartats. En aquesta categoria hi ha les persones que, gràcies a la revisió de dades, hem pogut saber que no van morir a Catalunya durant la Guerra Civil. És a dir, figuren en documentació coetània com a ferides o desaparegudes, però la recerca ha permès saber que es van recuperar de les ferides i van sobreviure a la guerra, o que després que se'ls donés per desaparegudes van poder tornar a la seva unitat, o que se'ls va considerar desapareguts però havien estat fets presoners i enviats a un camp de concentració franquista, o que van morir durant la guerra però no a Catalunya. Aquests casos figuren al segon apartat de l'annex d'aquest treball.

Casos duplicats. Són aquells casos en què una persona és referenciada en més d'un registre, la majoria de vegades per variacions en la grafia del nom o dels cognoms o perquè en la documentació coetània apareixen també amb un àlies o un sobrenom.

Després de revisar les dades, les 2.719 persones esmentades han quedat distribuïdes de la manera següent:

Pel que fa a les 660 persones de la Brigada Thälmann que considerem que van morir o van desaparèixer a Catalunya en el context del front de l'Ebre, les podem distribuir de la manera següent, segons el país de naixement:

2. Estudi dels moviments de la Brigada Thälmann

2.1. Origen i composició de la XI Brigada Internacional

La XI Brigada va ser la primera de les brigades internacionals que es va crear en la Guerra Civil. Es va formar l'octubre de 1936 i va entrar en acció al front de Madrid pocs dies després que es formalitzés la creació de les Brigades Internacionals. Inicialment va rebre el número IX, però de seguida va adoptar el seu número definitiu, l'XI. Es va crear en un clima d'urgència, per la necessitat de defensar Madrid, i s'hi van integrar els voluntaris disponibles, organitzats en tres batallons: l'Edgar André, de majoria alemanya; el Commune de Paris, de majoria francesa, i el Dombrowski, de majoria polonesa; el Garibaldi, de majoria italiana, que va ser el tercer batalló que es va formar, no va arribar a unir-se al bateig de foc de la XI Brigada.

Quan la XI Brigada Internacional va actuar a Catalunya, a partir de finals de març de 1938, la seva composició tenia poc a veure amb l'original. Les Brigades Internacionals s'havien reorganitzat segons afinitats lingüístiques i culturals, per tal de facilitar la convivència dins de les unitats i millorar-ne l'eficiència. Amb aquests canvis, la XI Brigada s'havia consolidat com la brigada per antonomàsia dels voluntaris del centre i nord d'Europa. Se la coneixia també com la Brigada Thälmann i estava composta per les unitats bàsiques següents:

- Batalló Edgar André, originàriament de majoria alemanya (primer batalló de la brigada i batalló número 41 de l'Exèrcit Popular).
- Batalló Hans Beimler, originàriament de majoria alemanya (segon batalló de la brigada i batalló número 42 de l'Exèrcit Popular).
- Batalló Ernst Thälmann, originàriament de majoria alemanya (tercer batalló de la brigada i batalló número 43 de l'Exèrcit Popular).
- Batalló Zwölfte Februar, originàriament de majoria austríaca (quart batalló de la brigada i batalló número 44 de l'Exèrcit Popular).
- Companyia Especial.

La majoria dels voluntaris internacionals de la XI Brigada eren del centre i nord d'Europa: d'Alemanya, d'Àustria i dels països escandinaus, i també dels Països Baixos i de Suïssa. Tanmateix, a finals de març de 1938 la XI Brigada, igual que la resta d'unitats internacionals, havia quedat tan delmada i havia sofert tantes pèrdues humanes que s'havia hagut de nodrir amb personal espanyol, la majoria reclutes. Això explica que en aquell moment els voluntaris internacionals ja no fossin majoria en les unitats internacionals, cosa que s'evidencia en aquest treball mateix: en l'apartat 3, on figuren les persones mortes, ferides i desaparegudes i la seva possible localització, s'aprecia que la major part de noms i orígens son catalans i espanyols.

A Catalunya, la Brigada Thälmann va actuar al front de l'Ebre: primer, durant la retirada republicana de la primavera de 1938, després del trencament del front d'Aragó; i després, en la batalla de l'Ebre, que es va iniciar la nit del 24 al 25 de juliol de 1938. Aquest treball abasta aquests dos episodis, fins al 23 de setembre de 1938, data en què els voluntaris internacionals van ser retirats del front i desmobilitzats (a partir d'aquell dia, la Brigada Thälmann va deixar d'existir com a força de combat, i la XI Brigada, des d'aleshores composta únicament per personal nascut a l'Estat espanyol, va continuar actuant com a 11 Brigada Mixta).

2.2. Estudi dels moviments de la Brigada Thälmann a Catalunya

En aquesta fase del treball s'ha cercat els indrets on va actuar la Brigada Thälmann i les unitats que la componien, de la manera més precisa possible. Per fer-ho, s'han estudiat mapes, esbossos i informes del comissariat de la brigada i dels seus batallons. Aquesta documentació es troba a l'Arxiu Estatal Rus d'Història Sociopolítica i conté informació sobre els moviments de les unitats, les posicions que ocupaven —de vegades, amb menció de les cotes— i les accions bèl·liques que van dur a terme. Aquesta informació ha estat contrastada amb el testimoni de Julián Henríquez Caubín, cap de l'Estat Major de la 35 Divisió republicana, que en l'obra *La batalla del Ebro. Maniobra de una división* aporta informació abundant i detallada sobre aquest àmbit.

Les cotes, els traçats de les carreteres i els punts quilòmetrics que s'esmenten en aquestes fonts no sempre es corresponen amb les referències actuals. Per aquest motiu, per poder localitzar les cotes i els escenaris que s'esmenten en aquestes fonts, s'ha consultat cartografia dels anys trenta i del període de la Guerra Civil.

Finalment, un cop localitzats aquests indrets, s'han senyalitzat damunt la infografia del fons de Fosses de la Guerra Civil i la dictadura franquista, on s'indiquen les fosses documentades per la Direcció General de Memòria Democràtica. (El fons és consultable al Banc de la Memòria Democràtica, a <https://banc.memoria.gencat.cat/ca/maps/map/8>)

La senyalització de les àrees d'actuació de la Brigada Thälmann i de les seves unitats no expressa els límits exactes de cada emplaçament i s'ha d'entendre com a orientativa.

3. Recerca de persones mortes, desaparegudes i ferides

La recerca de persones mortes, desaparegudes i ferides resulta de l'encreuament de les informacions obtingudes en els treballs de buidatge i de recerca que s'han explicat en els apartats 1 i 2: per una banda, els noms de membres de la XI Brigada Internacional que van morir, van desaparèixer o van ser ferits mentre aquesta brigada va ser a Catalunya, el batalló o companyia a què estava adscrit cadascun d'ells i la data en què va ser baixa; i per l'altra, les diverses localitzacions dels quatre batallons i de la companyia especial que componien aquesta brigada al front de l'Ebre.

Encreuant les localitzacions de cadascuna d'aquestes unitats amb les dades d'enquadrament i de baixa de cada persona, podem situar la baixa de cada persona (fos morta, desapareguda o ferida) en un marc espacial concret.

Aquesta recerca representa una aportació nova al coneixement històric de la Brigada Thälmann en la batalla de l'Ebre, permet formular hipòtesis sobre el context de desaparició de cada persona i acotar-ne l'indret, i pot ser d'utilitat per al Pla de fosses i per al Programa d'identificació genètica de la Generalitat de Catalunya, en la mesura que permet fer estimacions de les àrees on haurien pogut ser inhumades les persones desaparegudes.

A continuació es reproduïxen les localitzacions de cada unitat, seguides de la llista de víctimes que hi hauria hagut en cada escenari, agrupades segons les categories següents:

- **Persones mortes i desaparegudes en acció de guerra:** s'hi inclouen les persones que figuren mortes en la documentació de RGASPI o bé en font secundària, i de les quals no s'indica que haguessin estat ferides (cosa que ens fa suposar que haurien mort en acció de guerra), i també les persones que figuren desaparegudes en la documentació de RGASPI però que gràcies a una segona font podem concloure que van morir.
- **Persones mortes possiblement en punt sanitari:** s'hi inclouen les persones que en la documentació de RGASPI figuren mortes després d'haver estat ferides, i també aquelles que hi figuren únicament ferides però que gràcies a una segona font sabem que van morir. Atès que la documentació coetània diferencia entre morts, desapareguts i ferits, considerem que aquests darrers haurien estat evacuats a un punt sanitari, fos un lloc de socors o un hospital de campanya. En alguns casos podem distingir la data de la baixa per ferida o malaltia i la data de mort en el punt sanitari; en d'altres casos, en canvi, disposem únicament d'una de les dues dates, de manera que l'escenari de la baixa cal prendre'l amb precaució. (En aquesta categoria també s'hi inclouen les persones que van ser baixa per malaltia.)

- **Persones desaparegudes segons la documentació coetània (desaparició no verificada):** s’hi inclouen les persones que en la documentació de RGASPI figuren com a desaparegudes i de les quals no hem documentat cap font secundària que informi que haguessin mort. Per tant, pot ser que hi figurin persones que van acabar tornant a les seves unitats, persones que van ser fetes presoneres (i que van sobreviure a la guerra o van morir en un altre context) i, també, persones que van morir en acció de guerra (circumstància, però, que com s’ha dit no hem pogut verificar).
- **Persones ferides de les quals no s’ha pogut verificar la mort:** s’hi inclouen les persones que en la documentació de RGASPI figuren com a ferides i de les quals no hem documentat cap font secundària que informi que haguessin mort. Per tant, pot ser que hi figurin persones que després de ser ferides van sobreviure a la guerra i, també, persones que van morir com a conseqüència de les ferides (circumstància, però, que com s’ha dit no hem pogut verificar).

En aquest treball, de cadascuna de les persones hem inclòs només la selecció de dades següent: nom, cognom/s, país de naixement, unitat de la qual formava part en la data de la baixa, fonts —a banda de RGASPI, es referencien només les fonts que aporten informació que permet identificar la persona, conèixer-ne l’origen i/o verificar-ne la mort—, observacions, quan escau, i, en alguns casos, anotacions a peu de pàgina.

Nota preliminar sobre els noms i els cognoms

Els noms i cognoms figuren tal com han estat documentats en les fonts. És possible que alguns continguin errors o grafies impròpies dels seus idiomes d’origen; ho hem d’atribuir doncs a la forma amb què van ser escrits en la documentació que s’ha consultat, i al fet que les persones que els van escriure sovint desconeixien l’idioma d’origen.

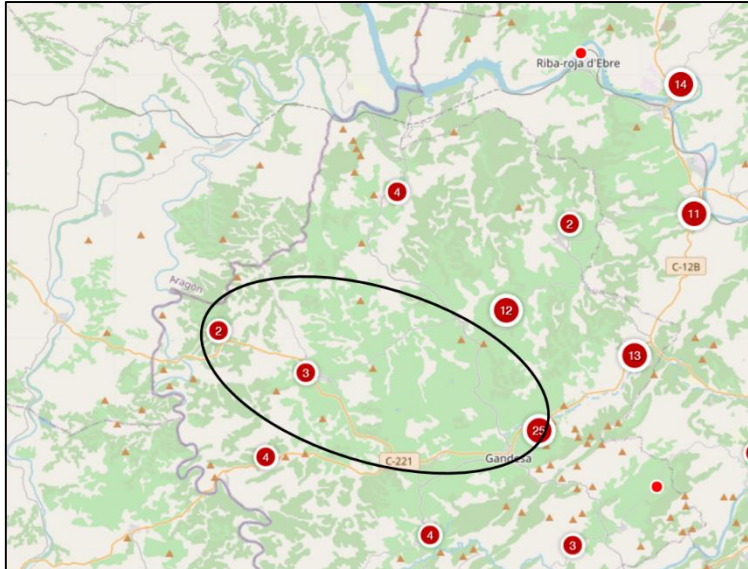
Símbols i abreviatures:

- : Batalló 41, o Edgar André
- : Batalló 42, o Hans Beimler
- : Batalló 43, o Ernst Thälmann
- : Batalló 44, o Zwölfte Februar
- : Companyia Especial
- † : Lloc de defunció
- 41:** batalló 41, o Edgar Andre
- 42:** batalló 42, o Hans Beimler
- 43:** batalló 43, o Ernst Thälmann
- 44:** batalló 44, o Zwölfte Februar

Comp. Antit.: companyia antitancs
Comp. Disc.: companyia disciplinària
Comp. Eng.: companyia d'enginyers
C.E.: Companyia Especial
Dinam.: dinamiters
E.M.: Estat Major
Transm.: transmissions

30 març - principis d'abril 1938

Batea - Vilalba dels Arcs - Gadesa

Retirada republicana de la primavera del 1938, posterior al trencament del front d'Aragó per part de l'exèrcit franquista.

Persones mortes i desaparegudes en acció de guerra

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Hans	Affolter	Suïssa	-	RGASPI, Huber	
Juan	Álvarez López	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Joan	Andreu Escoda	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Francisco	Andújar Fernández	Estat esp., possiblement	44	RGASPI, Cost Humà	
Rafael	Aparicio Górriz	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Pedro	Aragón Monte	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Reinaldo	Arévalo Díaz	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Rafael	Arranz Capilla	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Albert	Assa	Turquia	-	RGASPI	
Rudolf	Auerbach	Alemanya	-	Sidbrint	

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Joan	Aviñó Castellote	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Hortensio	Azorín Muñoz	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Emilio	Ballester ¹	Estat espanyol	-	RGASPI, Cost Humà	
Eduard	Bartolomé Juan	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Pedro	Belis Honrubia	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Àngel	Benet Navarro	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Rufino	Benito Beira	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Rune	Berg	Escandinàvia	-	RGASPI, Sidbrint	
Antoni	Berna Valero	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Juan	Berruezo García	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Richard	Bichler	Àustria	44	RGASPI, Landauer	
Petrus	Boel ²	Bèlgica	-	RGASPI	
Theo	Botterman	Països Baixos	-	RGASPI, Spanjestridders	
Franz Josef	Brestan	Àustria	43	Landauer	
Anton	Brinsky	Àustria	-	RGASPI, Landauer	
Antonio	Burgos Fernández de Mesa	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Benito	Busnadiago Rojo	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Antoni	Caballers Fayos Baños	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Joan	Cantó Gironès	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Javier	Casa Sanchís	Estat espanyol	-	Cost Humà	

¹ Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades del Cost Humà de la Guerra Civil amb el nom d'Emili Ballester Barrachina, adscrit a la XI Brigada i mort a Batea.

² Podria tractar-se de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Pecruz Boel, però no hi consta que morís en la Guerra Civil; amb la informació disponible no podem verificar que sigui la mateixa persona.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Juan	Casado ³	Estat espanyol	-	RGASPI, Cost Humà	
Josep	Castillo Benlloch	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Silvestre	Díaz Gómez	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Francisco	Espada Alarcón	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Andrés	Espino Solís	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Marià	Fabra Martín	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Francisco	Fernández Montesinos	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Moses	Fisch ⁴	Polònia (actualment, Ucraïna)	44	RGASPI, Landauer	
Domingo	Flor Serrano	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Eulogi	Francés Vaño	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Mariano del Carmen	Franco Tortosa	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Walter	Friedmann	Àustria	44	RGASPI, Landauer	
Mario	Friz ⁵	Itàlia	44	RGASPI, Huber, Cant./Pup., DSCW	
Otto	Fuchs	Hongria	43 o 44	Landauer	
Benito	Gallar Yubero	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Antonio	Gallego Lozano	Estat espanyol	44	RGASPI, Cost Humà	
Gregorio	Galve Gutiérrez	Estat espanyol	44	RGASPI, Cost Humà	

³ Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades del Cost Humà de la Guerra Civil amb el nom de Juan Casado Almodóvar, adscrit a la XI Brigada i que va desaparèixer a Batea.

⁴ Nascut en una població de Polònia, actualment a Ucraïna. Tanmateix, documentat com a austríac per Hans Landauer.

⁵ Hi ha discrepàncies en les fonts historiogràfiques quant a la data de desaparició (abril o setembre de 1938).

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Dionisio	García ⁶	Estat espanyol	44	RGASPI, Cost Humà	
Joan	García Adrián	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Manuel	García Aguilar	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Pedro Pablo	García Fernández	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Jesús	García Flores	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Francisco	García Hernández	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Antonio	García Ibanco	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Demetrio	García Lozano	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Saturnino	García Mambona	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Clodoaldo	García Pozo	Estat espanyol	-	Cost Humà	
José	García Requena	Estat espanyol	44	RGASPI, Cost Humà	
Aurelià	Gil Lallana	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Celestí	Gironès Dolz	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Francisco	Gómez Parra	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Inocencio	González Ballesteros	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Julián	González Carrasco	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Eduardo	González Hueto	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Joan	González Ramos	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Florencio de	Gracia Garrido	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Fritz Emil	Gustavsson	Suècia	42	Sidbrint	

⁶ Malgrat l'absència del segon cognom, considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades del Cost Humà de la Guerra Civil amb el nom de Dionisio García Pereira, atès que l'enquadrament a nivell de brigada i la data de defunció que s'hi informen coincideixen amb les documentades a RGASPI.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Karl	Harand	Àustria	-	Landauer	
José	Horcajada Plano	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Mariano	Hueros del Amo	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Hilding	Johanson	Suècia	-	RGASPI, Sidbrint	
Ferdinand	Kilian	Alemanya	41 o 43	RGASPI, Sidbrint	
José	Laguna Araujo	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Juan Ángel	Lamo Salido	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Hermann	Leodolter	Àustria	44	RGASPI, Landauer	
Manuel	Macía Macía	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Plácido	Maestud Fernández	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Daniel	Maguel Casero	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Pablo	Marín del Burgo Santos	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Miguel	Marqués García	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Atanasio	Marquez Madreño ⁷	Estat esp., possiblement	44	RGASPI, Cost Humà	
Joaquín	Martín Escriche	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Basilio	Martín Martín	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Eugenio	Martín Pérez	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Manuel	Martín Recuenzo	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Eladio	Martín Vinatea	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Eleuterio	Martínez Muñoz	Estat espanyol	-	Cost Humà	
José	Mayor Cortes	Estat espanyol	-	Cost Humà	

⁷ Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades del Cost Humà de la Guerra Civil amb el nom d'Atanasio Marqués Madueño, atès que l'enquadrament a nivell de brigada i la data de desaparició que s'hi informen concorden amb les documentades a RGASPI.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Ernest	Mengual Ribes	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Daniel	Miguel Casero	Estat espanyol	44	RGASPI, Cost Humà	
Josep	Mislata González	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Pedro	Moliner Feliu	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Ivan Erhardt [Marinus]	Moller	Dinamarca	-	DGMD	
Vicent	Montañana Tizne	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Amador	Montealegre Sánchez	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Francisco	Montero Escolar	Estat espanyol	44	RGASPI, Cost Humà	
Luis	del Moral Fernández	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Sadurní	Morand Ripoll	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Vicente	Moriente Arteaga	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Edgar	Munger	Suïssa	44	RGASPI, Sidbrint	
José	Navalón Robledo	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Frederic	Navarro Lázaro	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Luis	Navarro Melero	Estat esp., possiblement	-	Cost Humà	
Wilhelm	Ott	Alemanya	43	Sidbrint	
Andreu	Pablo Navarro	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Jaume	Padró Moré	Estat espanyol	41	Cost Humà	
Josep	Palau Guerris	Estat espanyol	43	Cost Humà	
Francesc	Panisello Cugat	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Emili	Pardo Garcia	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Josep	Parellada Cortés	Estat espanyol	-	Cost Humà	

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Manuel Cruz	Pasamontes Calvillo	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Salvador	Pedrajas Mataix	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Gabriel	Peñalver Martínez	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Franco Angel	Pérez ⁸	Estat esp., possiblement	44	RGASPI, Cost Humà	
Josep	Pérez Bojo	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Miquel	Pérez Carod	Estat espanyol	-	Cost Humà	
José	Pérez Rodríguez	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Vicente	Pérez Sánchez	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Hans	Pfeiffer	Suïssa	-	Huber	
Josep	Piera Sendra	Estat esp., possiblement	-	Cost Humà	
Johann	Piller	Àustria	-	Landauer	
Elías	Ponce Navarro	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Ernest	Porta Carbonell	Estat espanyol	42	Cost Humà	
Marcelo	Poveda Cano	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Miquel	Puchalt Ferrer	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Miquel	Punciano Curto	Estat espanyol	42	Cost Humà	
Antonio	Ramos Delgado	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Julián	Razábal Medrano	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Karl	Rehler	Àustria	44	Landauer	
Juan	Ribera Gavilán	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Octavi	Richart Carbonell	Estat espanyol	-	Cost Humà	

⁸ Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades del Cost Humà de la Guerra Civil amb el nom d'Àngel i els cognoms de Franco Pérez, atesos la proximitat de nom i cognoms i el fet que la data de desaparició que s'hi informa concorda amb la documentada a RGASPI.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Ramón	Rioja Sánchez	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Nicomedes	Rodrigo Rodrigo	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Natalio	Rodríguez García	Estat espanyol	-	Cost Humà	
José Pedro	Rodríguez Gumiel	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Ovidio	Ruiz Carbonero	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Ángel	Ruiz-Mabe López	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Felipe	Ruiz Mota	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Venancio	Saavedra Martínez	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Severiano	Salado Martínez	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Juan	Salcedo Gago	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Carles	San Vicente Villar	Estat espanyol	-	Cost Humà	
José	Sánchez Algora	Estat espanyol	43	Cost Humà	
Mariano	Sánchez Menor	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Francisco	Santa María Gonz.	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Francisco	Sanz Martínez	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Josef	Schönsleben ⁹	Àustria	44	RGASPI, Landauer	
Friedrich	Schuler	Alemanya	44	RGASPI, Huber, Sidbrint	
Martin	Schumacher	Suïssa	-	Huber	
Michael	Segal ¹⁰	Palestina o França	-	RGASPI, Sidbrint	

⁹ La historiografia el situa desaparegut el febrer de 1938; en canvi, la informació obtinguda a RGASPI el situa desaparegut l'1 d'abril i per tant, possiblement, a Catalunya.

¹⁰ Figura en la base de dades Sidbrint, on s'informa que era de Palestina o França i que va morir al front d'Aragó; atès que la informació obtinguda a RGASPI el situa mort l'1 d'abril de 1938 mentre era membre de la XI Brigada, considerem possible que morís a Catalunya (en aquella data, la unitat o el gros d'aquesta es trobava a Catalunya).

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Alfred	Seifert	Alemanya	42	Sidbrint	
Antonio	Serrano Vallejo	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Ibrahim	Simon Galarza	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Miguel	Soria ¹¹	Estat espanyol	-	RGASPI, Cost Humà	
Eladio	Soriano Molina	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Francisco	Sotomayor Navarro	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Adolf	Spiess	Alemanya	43	Sidbrint	
Johann	Steiner ¹²	Àustria	-	RGASPI, Sidbrint	
Jack	Stone	Alemanya	41	Sidbrint	
José	Sucarrats Duñac ¹³	Estat espanyol	Comp. Eng.	RGASPI, Cost Humà	
Arnold	Tanner	Suïssa	-	RGASPI, Sidbrint	
Ferran	Tarrasó Ausina	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Juan	Tello Bravo	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Tim	Timmermann	Països Baixos	-	RGASPI, Spanjestridders	
Severiano	Torralbo Marcilla	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Martín	Torresano ¹⁴	Estat espanyol	44	RGASPI, Cost Humà	
José Antonio	Trapero García	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Franz	Tucum	Àustria	-	Landauer	
Vicente	Úbeda Valles	Estat espanyol	-	Cost Humà	

¹¹ Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades del Cost Humà de la Guerra Civil amb el nom de Miquel Sòria Morell, adscrit a la mateixa brigada i desaparegut a Gandesa. Tanmateix, atès que en la documentació de RGASPI no figura el segon cognom, no podem descartar que es tracti d'una altra persona.

¹² En aquest treball figura una persona amb el mateix nom morta el 30 de juliol de 1938. Considerem que es tracta de dues persones diferents.

¹³ Figura en la base de dades del Cost Humà de la Guerra Civil amb el nom de Josep Sucarrats Duñachs.

¹⁴ Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades del Cost Humà de la Guerra Civil amb el nom de Martín Torresano Ramos, de qui s'hi informa del mateix enquadrament a nivell de Brigada i del mateix context de desaparició.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Pedro	Uceda Fuentes	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Johann	Unger	Àustria	43	Landauer	
Francesc	Uriach Vilar	Estat espanyol	43	Cost Humà	
Jesús	Valera Fernández	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Pablo	Velarde Blanco	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Antonio	Vidal Mula	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Francisco	Villalba García	Estat espanyol	-	Cost Humà	
John	Wennergreen ¹⁵	Suècia	-	RGASPI, Sidbrint	
Johann	Wolf Bonn ¹⁶	Alemanya	41	RGASPI, Cost Humà	
Emilio	Yagüe Gabaldón	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Francisco	Zafra López	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Peter	Zilles	Alemanya	43	Sidbrint	
Rafel	Zurita Morán	Estat espanyol	-	Cost Humà	

Persones mortes possiblement en punt sanitari

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Arvid	Harvey ¹⁷	Noruega	-	Cost Humà	† Barcelona
Wilhelm	Löbach	Alemanya	41 o C.E.	RGASPI, Sidbrint	
Domingo	Marcuello	Estat esp., possiblement	41	RGASPI, Cost Humà	† Batea

¹⁵ Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Johan Wennergren; s'hi informa que era de Suècia i que va morir en la batalla de l'Ebre (per bé que aquesta dada no concorda amb la informació obtinguda a RGASPI per a aquest treball, que el situa mort al front de l'Ebre però abans de la batalla, encara en el context de la retirada posterior al trencament del front d'Aragó).

¹⁶ Documentat com Johann Wolf a RGASPI, considerem que es tracta de la persona que figura com Johann Wolf Bonn en la base de dades del Cost Humà de la Guerra Civil, atesa la proximitat del nom i del context de defunció.

¹⁷ El nom també figura escrit *Arvich Harveji* i *Harday*. Mort en hospital militar a Barcelona; pot ser que hi ingressés en una data anterior a l'arribada de la XI Brigada a l'àrea de Batea, Vilalba dels Arcs i Gandesa (i per tant, que fos retirat del front en un escenari anterior a aquest).

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Karl	Musselek ¹⁸	Alemanya	Comp. Antit.	RGASPI, Sidbrint	
Max	Neufeld	Alemanya	-	RGASPI, Sidbrint	
Joseph	Schoder	Suïssa	-	Cost Humà	† Barcelona
Franz	Schweiger	Àustria	44	RGASPI, Landauer	
Friedrich	Strohmeier	Àustria	44	RGASPI, Landauer	
Miguel	Tort Triquell	Estat esp., possiblement	Comp. Eng.	RGASPI, Fosses	† Barcelona

Persones desaparegudes segons la documentació coetània (desaparició no verificada)

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Lucio	Alarcón Velichón	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Pedro	Albuquerque Herradon	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Luis	Angles Martorell	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Juan	Bayona	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Juan	Burguna	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Sacramento	Caballero Falló ¹⁹	Estat espanyol	44	RGASPI, Sidbrint	
Juan	Carrasco	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Ramon	Costafreda	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
José Ramon	Costena	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Rud	Cotzi	Desconegut	44	RGASPI	
José	Díaz	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Mateo	Drez	Desconegut	44	RGASPI	
Antonio	Fernández	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	

¹⁸ Figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Karl Musseleck.

¹⁹ Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Sacramento Caballer Fayos, de nacionalitat espanyola.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
José	Ferre	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
José	Gala Triniño	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Antonio	de la Guia	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
José	López Fernández	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
José	Marco Ruiz	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
José	Martínez	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Antonio	Monrois	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Pedro	Montero Solguero	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
José	Morcillo	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Manuel	Moreno Moreno	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Pedro	Morilla	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Manuel	Murin	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Ruperto	Nava Diadeavila	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Juan Pedro	Norman	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
José	Peña Porcuna	Estat espanyol	43 o 44	RGASPI	
Miguel	Pons	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Vicente	Porta Grau	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Miguel	Pudias	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
-	Reihan	Desconegut	44	RGASPI	
Agustín	del Rincón	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Santos	Roldan	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Valeriano	Ruiz Gallego	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Angel	Segador	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Agustín	Simón ²⁰	Estat espanyol	44	RGASPI, CEDOBI	
[Nom illegible]	Sohabehi ²¹	Desconegut	44	RGASPI	
Otto	Soto	Desconegut	44	RGASPI	
[Nom illegible]	Stadler	Desconegut	44	RGASPI	
Josef	Steinmetz ²²	Àustria	-	RGASPI	
Javier	Tasa Sanchiz	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Joe	Tigner	Desconegut	44	RGASPI	
Miguel	Vaquero ²³	Estat espanyol	44	RGASPI, CEDOBI	
Anton	Zimmermann	Desconegut	-	RGASPI	
Ramon	-	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	

Persones ferides de les quals no s'ha pogut verificar la mort

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Francisco	Fernández	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Walter	Meier ²⁴	Desconegut	44	RGASPI	
Manuel	Melero Porcuna	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	

²⁰ Possiblement es tracta de la persona que figura en el document sobre espanyols adscrits a les Brigades Internacionals publicat per CEDOBI amb el nom d'Agustín Simón Alonso, adscrit a la XI Brigada.

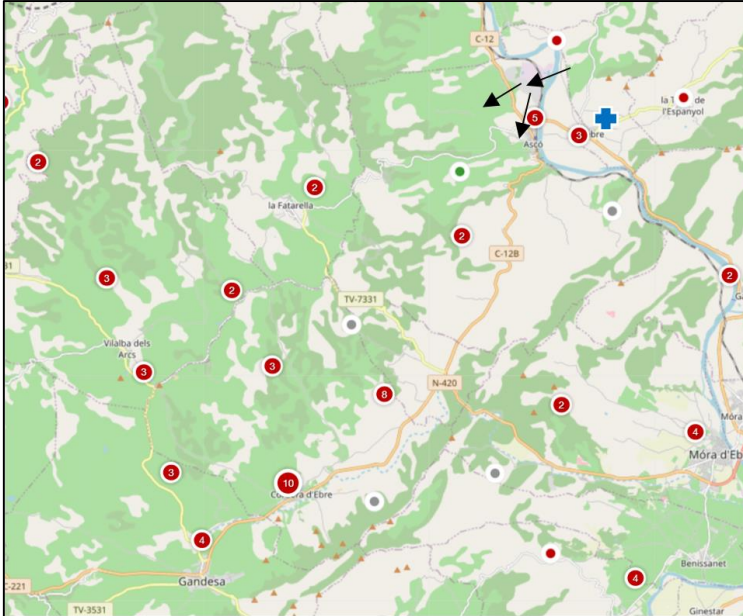
²¹ Cognom dubtós.

²² Podria tractar-se de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb aquest nom, per bé que l'origen i el període de presència en la Guerra Civil difereixen dels obtinguts en aquest treball; amb la informació disponible no podem verificar que es tracti de la mateixa persona.

²³ Possiblement es tracta de la persona que figura en el document sobre espanyols adscrits a les Brigades Internacionals publicat per CEDOBI amb el nom de Miguel Vaquero Busto, adscrit a la XI Brigada.

²⁴ Podria tractar-se d'una de les dues persones que figuren en la base de dades Sidbrint amb el nom de Walter Meyer: de l'un s'hi informa que era d'Alemanya i que va ser ingressat a l'hospital de Mataró (també s'hi informa d'un enquadrament diferent del que figura en la documentació que hem obtingut en aquesta recerca); de l'altre s'hi informa que era de Suïssa i que no va morir en la Guerra Civil. Amb la informació disponible no podem verificar si es tracta d'una d'aquestes persones o d'una altra. En aquest buidatge de RGASPI s'ha documentat també Walter Meyer, desaparegut en la retirada republicana de la primavera de 1938; podria ser la mateixa persona.

25 juliol 1938

Pas de l'Ebre des del nord de Vinebre i d'Ascó

Inici de la batalla de l'Ebre

Batalló 41 Edgar André. Cota 201. En direcció a la Fatarella.

Batalló 42 Hans Beimler i Companyia Especial. Cotes 125, 110, 107 i 131. En direcció a la Fatarella. Cotes 204 i 261 i avenç cap a la cota 562.

Batalló 43 Ernst Thälmann. Oest dels quilòmetres 5-6 de la carretera Camposines-Ascó.

Batalló 44 Zwölfte Februar. Ascó. A continuació, oest dels quilòmetres 5-6 de la carretera Camposines-Ascó.

Sanitat. Evacuació per Ascó a Vinebre.

Persones mortes i desaparegudes en acció de guerra

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Martín	Arola Sala	Estat espanyol	42	RGASPI, Cost Humà	
Erik	Borg ²⁵	Suècia	42	RGASPI, Sidbrint	

²⁵ En la documentació de RGASPI consultada figura com a desaparegut, però considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Henry Erik Borg, de qui s'hi informa que era de Suècia i que va morir en la Guerra Civil. És possible, doncs, que morís en aquesta data i escenari.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Manuel	Calvo Mayoral ²⁶	Estat espanyol	43	RGASPI, Cost Humà	
Alfred	Davidson ²⁷	Suècia	42	RGASPI, Sidbrint	
Konrad	Hess ²⁸	Àustria	43 o C.E.	RGASPI, Landauer, Sidbrint	
Walter	Höritsch	Alemanya	C.E.	RGASPI	
Kay Kaj	Jensen	Dinamarca	42	RGASPI, Sidbrint	
Antonio	Jimeno Roselló ²⁹	Estat esp., possiblement	43	RGASPI, Cost Humà	
Moritz	Kahn	Desconegut	43	RGASPI	
Ferdinand	Koch ³⁰	Dinamarca	42	RGASPI, Sidbrint	
Andreas	Lauterbach	Alemanya	41 o 42	RGASPI, Sidbrint	
Kan	Morik	Desconegut	43	RGASPI	
Anton	Schelender	Desconegut	C.E.	RGASPI	
Juan	Seguí Verdet	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Franz	Siedler ³¹	Àustria	C.E.	RGASPI, Landauer	
Nicomedes	Teruel Muñoz	Estat esp., possiblement	C.E.	RGASPI	
Karl	Witzak	Alemanya	42	RGASPI, Sidbrint	

²⁶ En la documentació de RGASPI hi ha discrepàncies respecte a la data de mort: el 25 de juliol de 1938, o bé entre el 26 i el 29 de juliol.

²⁷ Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom d'Alfred Davidsson, de qui s'hi informa que era de Suècia i que va morir en la Guerra Civil. És possible, doncs, que morís en aquesta data i escenari.

²⁸ A RGASPI figura una persona amb el mateix nom nascuda a Freilassing (Alemanya) el 9 d'octubre de 1912. Atès que en la base de dades Sidbrint Konrad Hess figura sota l'epígraf de voluntaris austríacs i també de voluntaris alemanys, no podem descartar que es tracti de la mateixa persona.

²⁹ Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades del Cost Humà de la Guerra Civil amb el nom d'Antoni Giménez Roselló, atès que l'adscripció a nivell de brigada i la data de defunció que s'hi informen concorden amb les obtingudes a RGASPI.

³⁰ En la base de dades Sidbrint s'informa que era de Dinamarca; tanmateix, entre la informació obtinguda en la recerca present i la que consta en la base de dades Sidbrint hi ha discrepàncies pel que fa a l'enquadrament a nivell de batalló i al lloc i la data de defunció (en la base de dades esmentada se'l situa mort a Ascó el 26 de juliol de 1938).

³¹ Considerem que es tracta de la persona que figura en l'obra de Landauer amb el cognom *Sieder*, de qui s'hi informa que estava adscrit a la Companyia Especial, per bé que no hi consta que morís a Catalunya. Segons la documentació obtinguda a RGASPI, va morir en aquesta data i per tant, possiblement, en aquest escenari.

Persones mortes possiblement en punt sanitari

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Simon Pieter	Grootegoed ³²	Països Baixos	C.E.	RGASPI, Cost Humà, Fosses, Spanjestridders	† Bisbal de Falset
Karl	Ernstedt ³³	Suècia	42	RGASPI, Cost Humà, Fosses, Sidbrint	† Bisbal de Falset
Fritz	Mitter ³⁴	Àustria	44	RGASPI, Cost Humà, Fosses, Landauer	† Bisbal de Falset
Antonio	Sánchez Rico	Estat espanyol	42	RGASPI, Cost Humà, Fosses, CEDOBI	† Bisbal de Falset
Gösta	Sethsson ³⁵	Suècia	42	RGASPI, Cost Humà, Fosses, Sidbrint	† Bisbal de Falset

³² A RGASPI figura *Simmon Groteged Piet*, *Grotegeed Piet* i *Pitt Gredegood*, en tots els casos com a soldat de la Companyia Especial i ferit el 25 de juliol de 1938 o entre el 25 i el 29 de juliol. Considerem que es tracta de Simon Pieter Grootegoed, dels Països Baixos, que figura en la base de dades Spanjestridders. Així mateix, considerem que es tracta de la persona que figura inhumada a la Bisbal de Falset amb el nom de *Pit Rodegut*; la base de dades Spanjestridders avala aquesta hipòtesi, formulada pels investigadors Alan Warren i Josep Munté; si ens atenem al fet que la persona inhumada també consta adscrita a la Companyia Especial de la XI Brigada Internacional i que la data de defunció o d'inhumació concorda amb la data en què, segons la documentació localitzada a RGASPI, Simon Pieter Grootegoed va ser ferit, podem considerar que es tracta de la mateixa persona. Possiblement va morir a l'hospital de campanya del XV Cos d'Exèrcit que s'havia habilitat a la cova de Santa Llúcia.

³³ En la documentació localitzada a RGASPI consta com a ferit i mort entre el 25 i el 30 de juliol de 1938. Figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Karl Erik Georg Ernstedt; s'hi informa que també se'l coneixia com Karl Ernstedt, de l'enquadrament a nivell de batalló (que concorda amb les dades obtingudes a RGASPI) i que hauria mort el juliol de 1938 a l'Ebre (dades que també concorden amb les obtingudes a RGASPI); a més, s'hi informa que era de Suècia (en la documentació localitzada a RGASPI s'informa que era escandinau), entre altres informacions. Gràcies a la documentació obtinguda a RGASPI sabem que va ser ferit i traslladat a la Bisbal de Falset; considerem que es tracta de la persona que figura al fons de Fosses de la Guerra Civil i la dictadura franquista i a la base de dades del Cost Humà de la Guerra Civil com a inhumada en aquesta població amb el nom de Karl Arustedt, morta el 25 de juliol i adscrita al mateix batalló.

³⁴ En la base de dades del Cost Humà de la Guerra Civil figura com Meller Fritz i al fons de Fosses de la Guerra Civil i la dictadura franquista, com Fritz Maller o Meller.

³⁵ Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades del Cost Humà de la Guerra Civil com Letson Gosta i al fons de Fosses de la Guerra Civil i la dictadura franquista com Gosta Letson, adscrit al batalló 42 i mort en hospital a la Bisbal de Falset el 25 de juliol de 1938. La documentació localitzada a RGASPI també el situa ferit i evaquat a la Bisbal de Falset, per bé que dos dies més tard, el 27 de juliol. Així mateix, considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de David Oskar Gösta Sethsson, de qui s'hi informa que era de Suècia, de l'enquadrament a nivell de batalló (que concorda amb la informació obtinguda en aquest buidatge de RGASPI) i que va morir en la batalla de l'Ebre.

Persones desaparegudes segons la documentació coetània (desaparició no verificada)

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Tage	Anderson ³⁶	Dinamarca	42	RGASPI	
Gösta	Granat ³⁷	Suècia	42	RGASPI, Sidbrint	
Jim	Johansen	Desconegut	42	RGASPI	
Ludwig	Kronbak Kronbeck	Desconegut	42	RGASPI	

Persones ferides de les quals no s'ha pogut verificar la mort

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Elof	Abrahamson ³⁸	Escandinàvia, possiblement	42	RGASPI	
Joaquín	Algarra García ³⁹	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Fritjof	Andersen ⁴⁰	Escandinàvia, possiblement	42	RGASPI	Traslladat a Marçà
William	Andreason ⁴¹	Escandinàvia, possiblement	42	RGASPI	

³⁶ També *Andersen* i *Andersson*. Podria tractar-se de Tage Ernst Andersson o de Tage Gunnar Andersson, que figuren en la base de dades Sidbrint, on s'informa que eren de Suècia. La discrepància en el país de naixement i la informació disponible sobre aquestes dues persones ens impedeixen verificar que es tracti d'una d'elles.

³⁷ Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Gösta Henrik Granath, de Suècia.

³⁸ En la documentació de RGASPI hi ha divergències respecte a la baixa d'aquesta persona: segons un dels documents localitzats, va desaparèixer entre els dies 25 i 29 de juliol de 1938, mentre que dos documents informen que va ser ferit el dia 25. Podria tractar-se de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Karl Elof Abrahamsson, de la qual s'informa que era de Suècia; tanmateix, en aquesta base de dades s'informa que aquesta persona va morir a l'Aragó, cosa que faria desestimar la possible coincidència.

³⁹ En la documentació de RGASPI hi ha divergències: segons un document, va ser ferit el 25 de juliol de 1938, mentre que un altre document figura desaparegut entre els dies 25 i 29.

⁴⁰ Podria tractar-se de Fritz Andersson, però la informació de baixa de l'un i de l'altre divergeixen. Podria tractar-se de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Fritjop Andersen, de qui s'informa que era de Noruega, o de la que hi figura amb el nom de Frithiof Andersson, de qui s'informa que era de Suècia; tanmateix, amb la informació disponible no podem verificar que es tracti d'una d'aquestes persones.

⁴¹ Podria tractar-se de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Wilhelm Andersen (també Andreason), de qui s'informa que era de Dinamarca, o de la que hi figura com Wilhelm Andersson, de qui s'informa que era de Suècia; tanmateix, amb la informació disponible no podem verificar que es tracti d'una d'aquestes persones. Podria tractar-se també de Wilhelm Andersen, ferit el 28 de juliol, i/o de Wilhelm Anderson, desaparegut el mateix dia, documentats a

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Ginés	Arosa Gutiérrez	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	Traslladat a Marçà
Fritz	Backlund	Suècia	42	RGASPI, Sidbrint	Traslladat a Marçà
Esteban	Barris Simon	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	Traslladat a Marçà
Josef	Bimler ⁴²	Desconegut	42	RGASPI	
Georg	Buttner	Alemanya	42	RGASPI, Sidbrint	Traslladat a Marçà
Luis	Cabeza Letosa	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	Traslladat a Marçà
Francisco	Cortés Galiana	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Oskar	Dustroem	Desconegut	43	RGASPI	
Egon Christian	Farcinsen ⁴³	Desconegut	42	RGASPI	Traslladat a Marçà
Wilhelm	Feierfeil ⁴⁴	Alemanya	42	RGASPI	Traslladat a Marçà
Jan	Feierstein ⁴⁵	Luxemburg	42	RGASPI, Sidbrint	Traslladat a Marçà
Francisco	Ferrando Pastor ⁴⁶	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	Traslladat a Marçà
José	García Heras ⁴⁷	Estat espanyol	44	RGASPI, CEDOBI	Traslladat a Marçà
Juan	Guerrero García	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	Traslladat a Marçà
Arvid	Johansson	Escandinàvia, possiblement	42	RGASPI	

RGASPI; tanmateix, el fet que el cognom sigui freqüent i la lleugera diferència en la data de baixa ens impedeix verificar que es tracti d'una d'aquestes persones.

⁴² Podria tractar-se de Josef Binder, d'Àustria, que no va morir en la Guerra Civil i que no consta com a ferit ni desaparegut en el buidatge de dades de RGASPI present. Tanmateix, amb la informació disponible no podem verificar que es tracti de Josef Binder i, per tant, l'hem de considerar per separat.

⁴³ Un dels documents de RGASPI el situa desaparegut i un altre, ferit a la cama dreta i evaquat a Marçà. Considerem aquesta segona opció, més precisa.

⁴⁴ Un dels documents de RGASPI el situa desaparegut i un altre, ferit i evaquat a Marçà. Considerem aquesta segona opció.

⁴⁵ Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Jean Feierstein, de qui s'hi informa que era de Luxemburg i que estava enquadrat en el batalló 42 (dada que concorda amb la que figura a RGASPI), entre altres dades.

⁴⁶ A RGASPI també figura Francisco Fernando Pastor, ferit el mateix dia; considerem que es tracta de la mateixa persona, per bé que en aquest altre cas figura adscrit al batalló 42.

⁴⁷ Hi ha discrepàncies en la documentació de RGASPI: en un document figura adscrit al batalló 42 i desaparegut el 25 de juliol; en un altre, figura adscrit al batalló 44 i ferit el mateix dia (i evaquat a Marçà); en un tercer document figura ferit el dia 28.

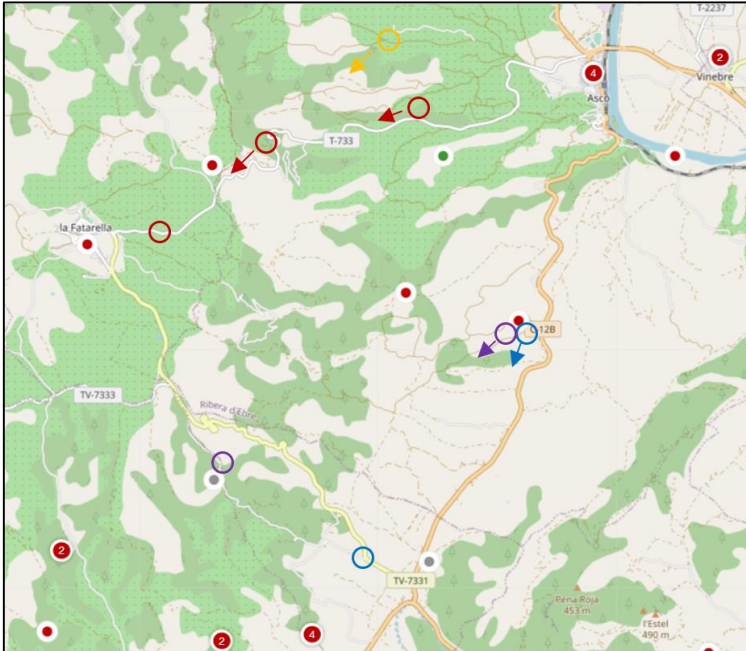
Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Diego	Navarro Martínez	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	Traslladat a Marçà
Fritz	Nielsen ⁴⁸	Escandinàvia, possiblement	42	RGASPI	
Esteban	Parris Barris	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
José	Rafa Cirera Rafart Sirera	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	Traslladat a Marçà
Axel	Rasmussen ⁴⁹	Desconegut	42	RGASPI	Traslladat a Marçà
José	Rodríguez Fernández	Estat espanyol	42	RGASPI, CEDOBI	Traslladat a Marçà
Juan	Sánchez Martínez	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	Traslladat a Marçà
José María	Tomás Marín	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	Traslladat a Marçà

---

⁴⁸ Podria tractar-se de la persona que figura amb aquest nom en la base de dades Sidbrint, de qui s'hi informa que era de Dinamarca o de Noruega, però amb la informació disponible no ho podem verificar.

⁴⁹ La informació localitzada a RGASPI presenta discrepàncies: en un document consta ferit el 25 de juliol de 1928 i traslladat a Marçà, i en un altre consta desaparegut el 26 de juliol. Considerem la primera opció, més precisa.

26 juliol 1938

Ascó - la Fatarella - Camposines

- **Batalló 41 Edgar André.** De dreta a esquerra: nord-oest de la cota 241; cota 562; la Fatarella.
- **Batalló 42 Hans Beimler.** Cotes 204, 261 i 562. La Fatarella.
- **Batalló 43 Ernst Thälmann.** Entre els quilòmetres 5 i 6 de la carretera Ascó-Camposines. A continuació, en direcció al nus de Camposines.
- **Batalló 44 Zwölfte Februar.** Oest dels quilòmetres 5-6 de la carretera Camposines-Ascó. A continuació, en direcció al nus de Camposines; acció a la zona de la carretera en direcció a la Fatarella, que acabarà el dia 27.

Companyia Especial. Amb el batalló 42.

Persones mortes i desaparegudes en acció de guerra

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Bartolomé	Fornes Marín Marí ⁵⁰	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	

⁵⁰ Mort el 25 o el 26 de juliol de 1938. Podria ser doncs que hagués mort en l'escenari anterior.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Cesáreo	Monfort Montfort Edo	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Viggo	Petersen ⁵¹	Dinamarca	42	RGASPI, Sidbrint	
Ricardo	Riberola Balledau ⁵²	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
José	Rocamora Díaz	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	

Persones mortes possiblement en punt sanitari

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Heinrich	Müller	Àustria	42 o 44	RGASPI, Landauer	
José	Mur Aran	Estat espanyol	42	RGASPI, Cost Humà	† Barcelona

Persones desaparegudes segons la documentació coetània (desaparició no verificada)

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Hans	Nielsen	Dinamarca	42	RGASPI, Sidbrint	
Waldomar	Petersen	Desconegut	42	RGASPI	
Tage	Petersen ⁵³	Escandinàvia, possiblement	42	RGASPI	
Svend	Poulsen	Dinamarca	42	RGASPI, Sidbrint	
Ole	Riis Ries	Dinamarca	42	RGASPI	
Knock	Zafner Zafnes ⁵⁴	Desconegut	43	RGASPI	

⁵¹ La documentació localitzada a RGASPI ofereix dues dates de mort, 25 i 26 de juliol de 1938; podria ser doncs que hagués mort en l'escenari anterior. Considerem que es tracta de la persona que figura amb el nom de Viggo Henry Petersen en la base de dades Sidbrint, on s'informa que era de Dinamarca i que va morir a la Fatarella, i que també rebia el nom d'Aage Viggo. Podria tractar-se, també, de la persona que figura en aquest buidatge de RGASPI amb el nom de Tage Petersen, però amb la informació disponible no ho podem verificar.

⁵² La documentació localitzada a RGASPI ofereix dues dates de mort, 25 i 26 de juliol de 1938; podria ser doncs que hagués mort en l'escenari anterior.

⁵³ Podria tractar-se de Viggo Petersen o de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Tage Petersen; amb les dades disponibles no podem verificar la identitat d'aquesta persona.

⁵⁴ La documentació localitzada a RGASPI presenta dues dates de desaparició, 25 i 26 de juliol de 1938; podria ser doncs que hagués mort en l'escenari anterior.

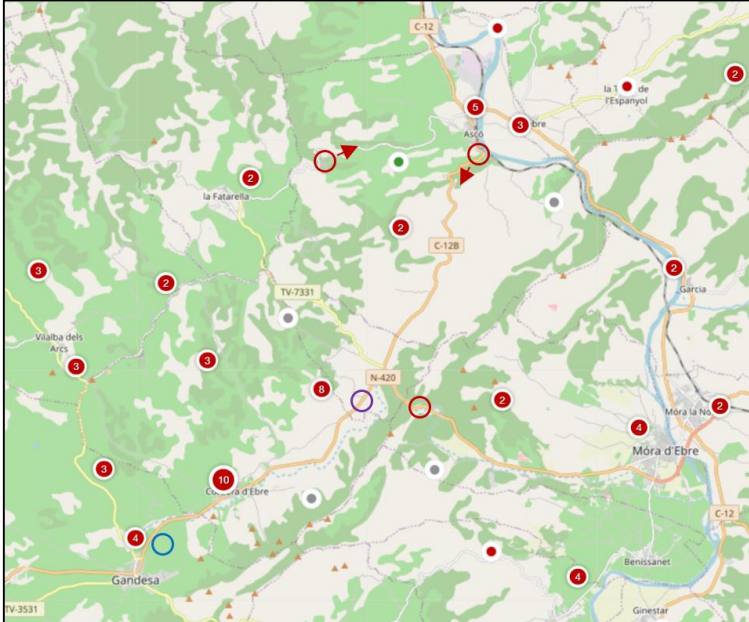
Persones ferides de les quals no s'ha pogut verificar la mort

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Arthur	Kaaria	Desconegut	42	RGASPI	Traslladat a Marçà
Albert	Krauss ⁵⁵	Desconegut	43	RGASPI	
Fernando	López Vargas	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Juan	Mayor Llorens	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	Traslladat a Marçà
Juan	Mon Roca	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Bartolomé	Pardo Carmelo	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Francisco	Pastor Giner	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Fritz	Regner	Alemanya	41	RGASPI	
Eduardo	Sánchez del Río	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	

⁵⁵ Podria tractar-se d'Albert Kraus, d'Àustria, que segons Landauer va ser ferit diverses vegades i no va morir en la Guerra Civil, o bé de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom d'Albert Krauss, de qui s'hi informa que era nascut a Alemanya i que va ser ingressat a l'hospital de Mataró.

27 juliol 1938

Ascó - Camposines - Gadesa

Les informacions sobre els moviments d'aquest dia son escasses i en alguns casos contradictòries, possiblement a causa de la gran mobilitat de les unitats en aquestes primeres hores de l'ofensiva de l'Ebre.

- **Batalló 41 Edgar André.** De la Fatarella a Ascó; sud-est d'Ascó; Camposines.
  - **Batalló 42 Hans Beimler.** Oest de Corbera o quilòmetre 322 de la carretera d'Alcolea del Pinar a Tarragona.
  - **Batalló 43 Ernst Thälmann.** Quilòmetre 5,5 de la carretera Gadesa-Flix i acció a la zona de la carretera en direcció a la Fatarella. La nit del dia 27, al nord-est de Gadesa, agregat tàcticament a la XIII Brigada Internacional.
  - **Batalló 44 Zwölfte Februar.** Finalització de l'acció a la carretera en direcció a la Fatarella, iniciada el dia 26. A continuació, quilòmetre 322 de la carretera Alcolea del Pinar - Tarragona o quilòmetres 317 i 319 entre Corbera i Camposines.
- Companyia Especial.** Sense dades. Possiblement, amb el batalló 42.

Persones mortes i desaparegudes en acció de guerra

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
José	Arasa Tellada ⁵⁶	Estat espanyol	44	RGASPI, Cost Humà	
Antonio	Aznar Such	Estat espanyol	43	Cost Humà	
Fritz	Brutlow ⁵⁷	Alemanya	43	RGASPI, Sidbrint	
Jaime	Casas Puig	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Pedro	Criville Jarai ⁵⁸	Estat espanyol	44	RGASPI, Cost Humà	
Erwin	Ermann	Desconegut	42	RGASPI	
Sten	Gustavson ⁵⁹	Suècia	42	RGASPI, Sidbrint	
Kurt	Karlson ⁶⁰	Suècia	42	RGASPI, Sidbrint	
Evert	Karlsson ⁶¹	Suècia	42	RGASPI, Sidbrint	
Joaquín	Lido Roselló	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Salvador	Pellicer Elordi	Estat espanyol	43	RGASPI, Cost Humà	
Evaristo	Segura Català ⁶²	Estat espanyol	42	RGASPI, Cost Humà	
Damian	Verges Alegret	Estat espanyol	43	RGASPI, Cost Humà, DGMD	

⁵⁶ Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades del Cost Humà de la Guerra Civil amb el nom de Josep Arasa Tallada.

⁵⁷ Figura amb aquest nom a RGASPI; considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Fritz Brudlo; s'hi informa que era d'Alemanya i del lloc i data de naixement; també s'hi informa de l'enquadrament a nivell de batalló, el qual concorda amb la informació present obtinguda a RGASPI, i que va morir al front de Gandesa.

⁵⁸ Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades del Cost Humà de la Guerra Civil amb el nom de Pere Crivillé Jardí.

⁵⁹ Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Sten Sidurd Gustavsson, de Suècia; l'enquadrament a nivell de batalló que s'hi informa concorda amb el que s'ha documentat en aquest treball.

⁶⁰ Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Kurt Karlsson, de Suècia, atès que s'hi informa que va morir a Gandesa (en data incerta); la documentació obtinguda a RGASPI permet precisar la data i l'escenari possible en què va morir. Tanmateix, la combinació de nom i cognom pot ser freqüent i amb la informació disponible no podem descartar que es tracti de persones diferents.

⁶¹ Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Johan Evert Karlsson.

⁶² Mort entre el 25 i el 27 de juliol de 1938; podria ser, doncs, que hagués mort en un escenari anterior.

Persones mortes possiblement en punt sanitari

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Hans	Igler	Alemanya	-	RGASPI, Cost Humà, Fosses	† Bisbal de Falset
Goesta Gösta	Stoenholm Stönholm ⁶³	Suècia	42	RGASPI, Sidbrint, CEDOBI	

Persones desaparegudes segons la documentació coetània (desaparició no verificada)

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Harry	Andersen ⁶⁴	Escandinàvia, possiblement	42	RGASPI	
Ole	Anderson ⁶⁵	Dinamarca	42	RGASPI, Sidbrint	
Ramon	Arroyo Peiró	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Oskar H.	Bastroem ⁶⁶	Suècia	42	RGASPI, Sidbrint	
Eulalio	Beteta Garcia	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Julio	Camacho Arroyo	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Tomas	Capafons Balaguer	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Kay	Christiansen Kristiansen ⁶⁷	Escandinàvia, possiblement	42	RGASPI	

⁶³ Figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Gosta Stenholm.

⁶⁴ No s'ha pogut verificar la identitat d'aquesta persona ni si va morir en la Guerra Civil. Podria tractar-se d'alguna de les persones següents, que figuren en la base de dades Sidbrint: Harry Andersen, del qual s'hi informa que era de Dinamarca i que va morir a Gandesa, presumptament el juliol de 1938 (no se'n detalla l'enquadrament); Harry Andersen, del qual s'hi informa que era de Noruega i que va morir a la batalla de l'Ebre (no se'n detalla l'enquadrament); Harry Anderson, del Canadà, del qual s'informa que no va morir en la Guerra Civil, i Gunnar Harry Fridolf Andersson, del qual s'informa que era de Suècia.

⁶⁵ Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom d'Ole J. Andersen, de qui s'hi informa que era de Dinamarca.

⁶⁶ Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom d'Oskar Henning Böstrom, de Suècia. A RGASPI documentem també Oskar Buströn, que podria ser la mateixa persona, per bé que figura adscrit al batalló 43, ferit el 25 de juliol i traslladat a l'hospital de Marçà; no podem descartar que es tracti de dues persones diferents.

⁶⁷ No s'ha pogut verificar la identitat d'aquesta persona. A la base de dades Sidbrint figura Kaj Christiansen, de Dinamarca, però se'l situa mort a Guadalajara, i també Kai i Karl Christensen, dels quals s'informa que eren de Dinamarca. Amb la informació disponible i atès que el cognom és freqüent, no podem verificar que es tracti d'una d'aquestes persones.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Gunnar	Danielson ⁶⁸	Desconegut	42	RGASPI	
Angel	García Pascual	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Ove	Hansen ⁶⁹	Escandinàvia	42	RGASPI	
Auno	Jakobsen ⁷⁰	Escandinàvia, possiblement	42	RGASPI	
Rune	Janson ⁷¹	Suècia	42	RGASPI, Sidbrint	
Ake	Janson	Desconegut	42	RGASPI	
Edward	Jensen ⁷²	Desconegut	42	RGASPI	
Karl	Jensen ⁷³	Desconegut	42	RGASPI	
Viduar	Joergenssen ⁷⁴	Dinamarca	42	RGASPI, Sidbrint	
Kay Rudolf	Jonsson	Desconegut	42	RGASPI	
Palet Pelle	Jorgenssen Jørgensen	Desconegut	42	RGASPI	
Svend	Kilberg	Desconegut	42	RGASPI	
Knud	Kjonnikson Kjonniksen ⁷⁵	Noruega	42	RGASPI, Sidbrint	
Peder J.	Kristiansen	Escandinàvia, possiblement	42	RGASPI	
Rolf	Larsen	Escandinàvia, possiblement	42	RGASPI	

⁶⁸ Podria tractar-se de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Gunnar Rolf Danielsson; s'hi informa que era de Suècia i que el setembre de 1938 estava detingut a la presó interbrigadista de Castelldefels. Tanmateix, amb la informació disponible no podem verificar que es tracti d'aquesta persona.

⁶⁹ Sanitari. Podria tractar-se de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Hans Ove Jensen, del qual s'informa que era sanitari, però amb la informació disponible no ho podem verificar.

⁷⁰ Podria ser la mateixa persona que Uno Jakobsen, però amb la informació disponible no ho podem verificar.

⁷¹ Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Johan Rune Jansson.

⁷² Podria tractar-se de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom d'Edvard Jensen, de Suècia, però amb la informació de què disposem no ho podem verificar. També podria ser la mateixa persona que figura en aquest buidatge de dades de RGASPI amb el nom d'Edward M. Jensen.

⁷³ Podria tractar-se de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Karl Peter Jensen, de Dinamarca, però amb la informació disponible no ho podem verificar. Així mateix, a RGASPI figura també Peter Jensen, per bé que les dades de desaparició i d'enquadrament difereixen.

⁷⁴ Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Widear Jerkensen o la que hi figura amb el nom de Widar Jrrchensen (*sic*), tots dos de Dinamarca.

⁷⁵ Figura com a desaparegut en documentació coetània de RGASPI i també en un document del mateix arxiu datat el desembre de 1938; malgrat la data d'aquest darrer document, no podem descartar que hagués estat fet presoner, com succeeix en algun altre cas de la mateixa sèrie documental. Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Knut Kjonniksen, de Noruega.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Ake Bertil	Lonnbe ⁷⁶	Suècia	42	RGASPI	
Karl	Lundin ⁷⁷	Suècia	42	RGASPI	
Ernst	Madsen Madson	Desconegut	42	RGASPI	
Knud	Moberg ⁷⁸	Desconegut	42	RGASPI, Sidbrint	
Ake	Nielssen ⁷⁹	Escandinàvia, possiblement	42	RGASPI	
Richard	Petersen ⁸⁰	Desconegut	42	RGASPI	
Niels Ejuar	Petersen ⁸¹	Escandinàvia, possiblement	42	RGASPI	
Axel Friedrich	Peterson ⁸²	Suècia	42	RGASPI	
Gustav	Petersson ⁸³	Desconegut	42	RGASPI	
Bartolomé	Sánchez Pérez	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Olaf	Skotte	Dinamarca	42	RGASPI, Sidbrint	
Paul Job.	Sörensen	Escandinàvia, possiblement	42	RGASPI	
Jose	Svegans Svengans	Desconegut	42	RGASPI	
Olaf	Svensen	Escandinàvia, possiblement	42	RGASPI	
Richard	Tauber	Escandinàvia	42	RGASPI	

⁷⁶ També *Ake Lünnebek* i *Lumbek*.

⁷⁷ Consta desaparegut a l'Ebre el 27 de juliol de 1938, en documentació coetània localitzada a RGASPI i també en un document posterior del mateix arxiu, datat el desembre de 1938; malgrat la data d'aquest darrer document, no podem descartar que hagués estat fet presoner, com succeeix en algun cas de la mateixa sèrie documental. D'altra banda, podria ser la mateixa persona que Karl Lundgren.

⁷⁸ Figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Knut Moberg.

⁷⁹ Desaparegut en data imprecisa entre el 25 i el 27 de juliol de 1938.

⁸⁰ Podria tractar-se de la persona que figura amb aquest nom en la base de dades Sidbrint, de Dinamarca, però amb la informació disponible no ho podem verificar.

⁸¹ Podria tractar-se d'Einar Juul Pettersen, però amb les dades disponibles no ho podem verificar.

⁸² Podria tractar-se de la persona que figura amb el nom d'Ascel Peterson en la base de dades Sidbrint, on s'informa del mateix país de naixement i del mateix enquadrament a nivell de brigada, però amb la informació de què disposem no ho podem verificar.

⁸³ Podria tractar-se de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Gustaf Munch-Petersen, de qui s'informa que era de Dinamarca i que va morir a Gandesa, però amb la informació disponible no ho podem verificar. També hi figura una persona de nom Gustav Alfred Peterson, dels Estats Units o de Suècia, però s'hi informa que va morir a Terol.

Persones ferides de les quals no s'ha pogut verificar la mort

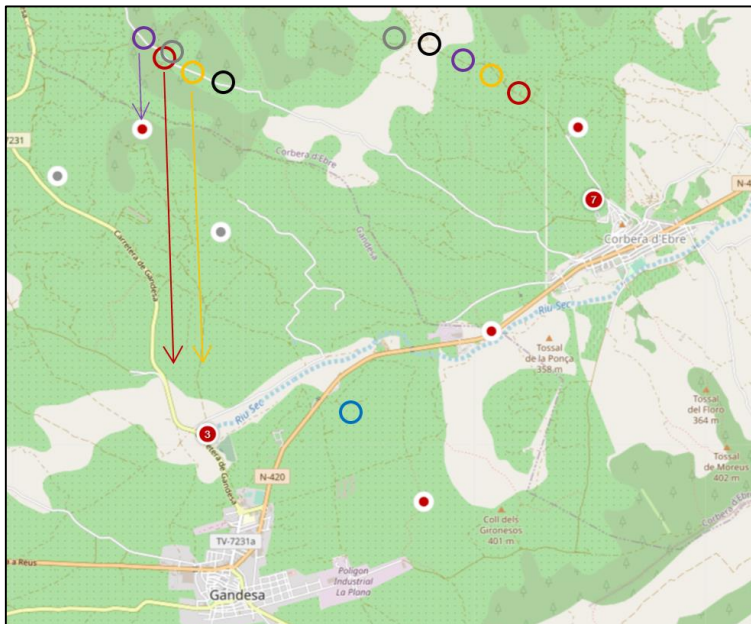
Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Antonio	Aguilar Gutiérrez	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Ignacio	Andema	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Pascual	Ballester	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Ejgil	Buch ⁸⁴	Dinamarca	42	RGASPI, Sidbrint	
Bernardo	Calle Gijón	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	Traslladat a Marçà
Eduardo	Cañizares Lara	Estat espanyol	43	RGASPI, CEDOBI	
José	Castro	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Antonio	Ferris Campos	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Josef	Frank ⁸⁵	Àustria	44	RGASPI, Landauer	
José	Fuentes Rodríguez	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Antonio	Guilera Estrada	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Miguel	Oliveras Barril	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Karl	Olsen	Escandinàvia, possiblement	42	RGASPI	
Alejandro	Recuero Nieto	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Sven	Viber ⁸⁶	Suècia	42	RGASPI, Sidbrint	

⁸⁴ Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom d'Ejgil Carlo Buch, de Dinamarca de qui s'informa que el 13 de novembre de 1938 estava ingressat en un hospital de Barcelona.

⁸⁵ Podria tractar-se d'una de les dues persones que figuren amb aquest nom en l'obra de Hans Landauer (l'una va morir en la Guerra Civil i l'altra no).

⁸⁶ Figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Sven Viberg.

28-29 juliol 1938

Gadesa

Dia 28, nord de Gadesa. **Dia 29**, barranc de l'Aubatà; nord-est de cotes 355 i 336 i zona de cota 420.

- **Batalló 41 Edgar André.** Dia 28: des de Valdecanalles, atac al nord de Coll d'en Grau i replegament.
- **Batalló 42 Hans Beimler.** Dia 28: des de Valdecanalles, atac al nord de Coll d'en Grau i replegament.
- **Batalló 43 Ernst Thälmann.** Dia 28: nord-est de Gadesa, agregat tàcticament a la XIII Brigada Internacional.
- **Batalló 44 Zwölfte Februar.** Dia 28: des de Valdecanalles, atac fallit a la cota 442.
- **Companyia Especial.** En reserva.
- **Comandància de la XI Brigada.**

Persones mortes i desaparegudes en acció de guerra

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Robert	Aaquist ⁸⁷	Alemanya	41	RGASPI, Sidbrint	
Hans	Andersen	Dinamarca	42	RGASPI	
Salvador	Asencio Arzanuy ⁸⁸	Estat espanyol	42	RGASPI, Cost Humà	
Ernesto	Asencio Salvador ⁸⁹	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Antonio	Bartra Feliubadalo ⁹⁰	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Francisco	Belmonte Ferrer	Estat espanyol	41	RGASPI, Cost Humà	
Rafael	Bergon Veden	Estat espanyol	43	RGASPI, Cost Humà	
Francisco	Bos Ferrer	Estat espanyol	Comp. Eng.	RGASPI, Cost Humà	
-	van Burten Butter	Desconegut	41	RGASPI	
Juan	Castro Sánchez	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Carlos	Costas Martí Martín	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Juan	Cros Cano	Estat espanyol	43	Cost Humà	
Wilhelm	Eisendorm ⁹¹	Països Baixos	41	RGASPI, Spanjestridders	
José	Femenia Sapena ⁹²	Estat espanyol	43	RGASPI, Cost Humà	
José	Fernández López	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	

⁸⁷ A RGASPI figura mort el 25 o el 28 de juliol de 1938. Per tant, podria ser que hagués mort en un escenari anterior.

⁸⁸ A RGASPI figura també Ernesto Asencio Salvador, amb el mateix enquadrament i mort el mateix dia; podria ser que fossin la mateixa persona, però amb la informació disponible no ho podem verificar.

⁸⁹ A RGASPI figura també Salvador Asencio Arzanuy, amb el mateix enquadrament i mort el mateix dia; podria ser que fossin la mateixa persona, però amb la informació disponible no ho podem verificar.

⁹⁰ Podria tractar-se de la persona que figura en la base de dades del Cost Humà de la Guerra Civil amb el nom d'Antoni Bartra Feliubadaló (*sic*), però la informació disponible no ens permet verificar-ho i la informació relativa a la data de defunció difereix.

⁹¹ Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades Spanjestridders amb el nom de Wilhelm Ijzendoorn.

⁹² Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades del Cost Humà de la Guerra Civil amb el nom de Josep Femenia Sapena.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
José Josep	Fortuny Pons	Estat espanyol	41	RGASPI, Cost Humà, DGMD	
Julián	García	Estat esp., possiblement	Comp. Eng.	RGASPI	
Santiago	García Gómez ⁹³	Estat espanyol	43	RGASPI, Cost Humà, DGMD	
José	Gil Sánchez ⁹⁴	Estat espanyol	41	RGASPI, Cost Humà	
Karl	Kam	Desconegut	41	RGASPI	
Arie	Kobmans ⁹⁵	Països Baixos	41	RGASPI	
Harry	Krossmann Krosman	Desconegut	41	RGASPI	
Willem	de Lathouder	Països Baixos	41	RGASPI, DGMD, Spanjestridders	
Rudolf	Maceus	Alemanya	43	RGASPI, Sidbrint	
Andrés	Melo Martín	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Juan	Méndez González	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Horst	Menzer Menzel ⁹⁶	Alemanya	41	RGASPI, Sidbrint	
Franz	Meyer ⁹⁷	Àustria	41 o 44	RGASPI	
Leo	Niedeszewski ⁹⁸	Alemanya	43	RGASPI	
Nico	Niewendorp ⁹⁹	Països Baixos	41	RGASPI, Spanjestridders	

⁹³ Malgrat que son cognoms molt freqüents, considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades del Cost Humà de la Guerra Civil amb aquest nom i cognoms, atès que l'enquadrament a nivell de brigada que s'hi informa coincideix amb el documentat a RGASPI.

⁹⁴ En un dels quatre documents de RGASPI figura *Sancho* en lloc de *Sánchez*. Podria tractar-se de dues persones diferents, per bé que totes dues consten adscrites al mateix batalló i mortes en la mateixa data. D'altra banda, en la base de dades del Cost Humà de la Guerra Civil figura José Gil Sancho, adscrit a la mateixa brigada; considerem que es tracta de la mateixa persona.

⁹⁵ Considerem que es tracta de la mateixa persona que Asian Koopman i Aria Koppmanne, documentats també en aquest buidatge de RGASPI, morts el mateix dia i amb el mateix enquadrament.

⁹⁶ En aquest buidatge de RGASPI també figura Menzel Horst, que consta mort en una data diferent. No podem descartar que es tracti de la mateixa persona i que hi hagi un error en les dates de la documentació original.

⁹⁷ També *Meier* i *Mayer*.

⁹⁸ També *Lion Niedoszewski*. Podria ser la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Leo Nieposewski, també d'Alemanya, però amb la informació disponible no ho podem verificar.

⁹⁹ Considerem que es tracta de Giljam Nieuwdorp, dels Països Baixos.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
José Josep	Parras Toldrà	Estat espanyol	43	Cost Humà	
Dick	Polak	Països Baixos	41	RGASPI, Spanjestridders	
Alfred	Polok Polak	Àustria	-	RGASPI	
José	Porcar Barceló	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Miguel	Rodena Valero	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Jose	Roig	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Josef	Thurner	Àustria	44	RGASPI, Landauer	
August	Urich ¹⁰⁰	Alemanya	41	RGASPI	
Andreas	Valoch	Àustria	44	RGASPI, Landauer	
Felisardo	Vasconcellos Gómez	Estat espanyol	43	RGASPI, Cost Humà	
Juan	Velasco Muñoz	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Johann	Winkler ¹⁰¹	Àustria	44	RGASPI, Landauer	
Pascual Antonio	Yuste Gómez ¹⁰²	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Pascual	Yuste Valiente	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Helmut	Zündorf	Alemanya	42	RGASPI	

Persones mortes possiblement en punt sanitari

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Joan	Arenas Gómez ¹⁰³	Estat esp., possiblement	C.E.?	Cost Humà, Fosses	† Perelló

¹⁰⁰ Podria tractar-se d'una de les dues persones que figuren amb aquest nom (en un cas, sobrenom) en la base de dades Sidbrint, però amb la informació disponible no ho podem verificar.

¹⁰¹ La historiografia el situa mort el 26 de juliol a prop d'Ascó, mentre que la informació obtinguda a RGASPI el situa mort dos dies més tard al sector de Gandesa.

¹⁰² Mort entre el 25 i el 29 de juliol de 1938. Podria ser, doncs, que hagués mort en un escenari anterior.

¹⁰³ Tenim dubtes sobre l'adscripció d'aquesta persona: podria ser que estigués adscrita a la 11 Divisió, i no a la XI Brigada.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
José	Balcells Sabaté ¹⁰⁴	Estat espanyol	41	RGASPI, Cost Humà	
Consuelo	Delfa Boiza	Estat espanyol	41	RGASPI, Cost Humà, Sidbrint, CEDOBI	
Jaime	Estany Sureda ¹⁰⁵	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Pedro	García López	Estat espanyol	44	RGASPI, DGMD	
Pedro	Illan Aguirre	Estat espanyol	41	RGASPI, CEDOBI	
Ferdinand	Johnson ¹⁰⁶	Desconegut	42	RGASPI	Traslladat a Marçà
Karl	Karner	Àustria	41	RGASPI, Landauer	
Erwin	Laue	Alemanya	42	RGASPI, Sidbrint	
Alexandre	Mora Martínez ¹⁰⁷	Estat esp., possiblement	C.E.?	Cost Humà, Fosses	† Perelló
Erich	Neumann	Alemanya	42 o 43	RGASPI, Cost Humà, Fosses	† Mataró
Fritz	Pawlowski ¹⁰⁸	Alemanya	41 o 43	RGASPI, Cost Humà, Fosses	† Garriga
Henry	Petersen Petersson ¹⁰⁹	Suècia	42	RGASPI, Cost Humà, Fosses	† Valls
Karl	Pfob ¹¹⁰	Àustria	41	RGASPI, Landauer	
Franz	Reider ¹¹¹	Àustria	C.E.	RGASPI, Landauer	

¹⁰⁴ Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades del Cost Humà de la Guerra Civil amb el nom de Josep Balsells Sabaté. A RGASPI també figura una persona de nom José Balsells Zapata, amb el mateix enquadrament i ferit en la mateixa data; considerem que es tracta de la mateixa persona.

¹⁰⁵ En la documentació de RGASPI figura ferit entre els dies 26 i 29 de juliol de 1938 i també mort el dia 28. No podem descartar doncs que hagués estat ferit en un dels escenaris anteriors.

¹⁰⁶ En la documentació de RGASPI figura ferit entre els dies 26 i 29 de juliol de 1938 i també mort el dia 28. No podem descartar doncs que hagués estat ferit en un dels escenaris anteriors.

¹⁰⁷ Tenim dubtes sobre l'adscripció d'aquesta persona: podria ser que estigués adscrita a la 11 Divisió, i no a la XI Brigada.

¹⁰⁸ També *Pawlowsky* i *Pavlovski*.

¹⁰⁹ Considerem que es tracta de la persona que figura amb el nom de Henry Peterson en la base de dades del Cost Humà de la Guerra Civil, adscrit al mateix batalló, de qui s'informa que era de Suècia i que va morir el 15 d'octubre de 1938 a l'hospital de Valls.

¹¹⁰ Ferit el 28 o el 30 de juliol de 1938. Podria ser, doncs, que hagués estat ferit en un escenari posterior.

¹¹¹ Considerem que es tracta de la persona que figura en l'obra de Landauer com Franz o Franz Johann, Reider o Reiter, de qui s'informa que va morir en la batalla de l'Ebre, per bé que en una data una mica més tardana, el 31 de juliol de 1938.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Eliza	Roosendaal	Països Baixos	41	RGASPI, Cost Humà, Fosses, Spanjestridders	† Torre de Fontaubella
Jean	Schmidt ¹¹²	Luxemburg	41	RGASPI, Sidbrint	
Franz	Weigl ¹¹³	Àustria	44	RGASPI, Cost Humà, Landauer, DÖW	† Bisbal Falset

Persones desaparegudes segons la documentació coetània (desaparició no verificada)

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Wilhelm	Anderson ¹¹⁴	Desconegut	42	RGASPI	
Holge	Christiansen ¹¹⁵	Dinamarca	42	RGASPI, Sidbrint	
Emiliano	Díaz	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Pedro	Eucicado	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Jaime	Felix Burballa	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Marina	Gorta ¹¹⁶	Desconegut	41	RGASPI	

¹¹² També *Juan Smit*. Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Jean Schmit, de Luxemburg i morta en la Guerra Civil, presumptament el juliol de 1938. Tanmateix, no podem descartar que es tracti de la persona que figura en la mateixa base de dades amb el nom de Joan Schmidt, d'Alemanya.

¹¹³ La data de baixa i de mort és variable segons la documentació de RGASPI, motiu pel qual no podem descartar que hagués estat ferit en un escenari anterior o posterior. Per una banda, figura mort entre el 26 i el 29 de juliol de 1938. També figura com Franz Weigel, ferit el 30 de juliol. Landauer el situa enquadrat en la XIII Brigada, mentre que DÖW el situa a la XIII i a la XI brigades. Se'l situa mort a Gandesa el juliol de 1938. D'altra banda, considerem plausible que es tracti de la persona de nom Franz Weidel que figura en la base de dades del Cost Humà de la Guerra Civil, amb el mateix enquadrament i morta el 30 de juliol de 1938 a l'hospital de campanya de la Bisbal de Falset.

¹¹⁴ Podria tractar-se de la persona que figura a RGASPI amb el nom de Wilhelm Andersen, ferida el mateix dia, però amb la informació disponible i atès que es tracta de cognoms freqüents no ho podem verificar.

¹¹⁵ Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Holger Christiansen, de qui s'hi informa que era nascut a Dinamarca.

¹¹⁶ En la documentació de RGASPI no és clar què és nom i què és cognom, i la grafia també varia: figura *Gorta Marina*, *Marina Gorta* i *Marina Corta*. També hi ha discrepància en la data de desaparició, atès que consta 26 i 28 de juliol de 1938. No podem descartar, doncs, que hagués desaparegut en un escenari anterior.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Joaquín	Hernández ¹¹⁷	Estat esp., possiblement	Dinam.	RGASPI	
Juorgin	Hernández	Estat esp., possiblement	C.E.	RGASPI	
Francisco	Ibogar ¹¹⁸	Estat esp., possiblement	C.E.	RGASPI	
Francisco	Ibota ¹¹⁹	Estat esp., possiblement	Dinam.	RGASPI	
Earl	Jonson	Desconegut	42	RGASPI	
Erich	Krautbund	Desconegut	C.E.	RGASPI	
Juan	Nicolau Siurana	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Bautista	Orio Soler	Estat esp., possiblement	C.E.	RGASPI	
Felix	Ramírez Villamor	Estat esp., possiblement	C.E.	RGASPI	
Robert	Ritz	Desconegut	41	RGASPI	
Tomàs	Rodríguez Ferrer	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
José	Sancho Navarro	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Fermín	Serena Palacín	Estat esp., possiblement	Transm.	RGASPI	

Persones ferides de les quals no s'ha pogut verificar la mort

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Jose Antonio	Acosta Ramírez ¹²⁰	Estat esp., possiblement	C.E.	RGASPI	
Vicente	Aguilar García ¹²¹	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	

¹¹⁷ Desaparegut entre el 25 i el 29 de juliol de 1938. No podem descartar, doncs, que hagués desaparegut en un escenari anterior.

¹¹⁸ Podria ser la mateixa persona que Francisco Ibota.

¹¹⁹ Desaparegut entre el 25 i el 29 de juliol de 1938. Podria ser la mateixa persona que Francisco Ibogar, desaparegut el dia 28.

¹²⁰ Desaparegut o ferit.

¹²¹ Podria tractar-se de Vicente Aguilar García, que en la base de dades del Cost Humà de la Guerra Civil figura mort el 13 de setembre de 1938 en un hospital de Vilafranca del Penedès. El fet que hagués estat ferit i la coincidència en nom i cognoms fa pensar que es tracta de la mateixa persona. De tota manera, atès que al Cost Humà de la Guerra Civil no figura la data en què va ser ferit ni l'enquadrament, no podem confirmar que es tracti de la mateixa persona.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
José	Álvarez González	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Wilhelm	Andersen ¹²²	Escandinàvia, possiblement	42	RGASPI	
Rafael	Ángeles Gómez	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Amadeo	Anguera Cunillera	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
José	Aragónés Bernada	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Manuel	Aranda Rey	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Pedro	Armengou Noguera	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Antonio	Baños Canfrano ¹²³	Estat esp., possiblement	Comp. Eng.	RGASPI	
Jan	Bastus ¹²⁴	Desconegut	41	RGASPI	
Hendrik Hendrick	Baumann	Desconegut	41	RGASPI	
Alejandro	Benet Farré ¹²⁵	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	Traslladat a Marçà
Jaime	Bernades Salat	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Arie	Beumann	Desconegut	41	RGASPI	
Mariano	Bigorda Prats	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Antonio	Biosca Severiano	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Juan o José	Blesa Marin	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
-	Blusden	Desconegut	41	RGASPI	
Amable	Bolumar Pico	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	

¹²² La documentació el situa ferit el 25 o el 28 de juliol de 1938 —per tant, podria haver estat ferit en un escenari anterior— i traslladat a Marçà. Podria tractar-se d'una de les persones següents, que figuren en la base de dades Sidbri: Wilhelm Andersen (també Andreasen), de qui s'informa que era de Dinamarca, i Wilhelm Andersson, de qui s'informa que era de Suècia. Tanmateix, la informació disponible ens impedeix comparar l'enquadrament i verificar la possible coincidència. També podria tractar-se de la persona que figura a RGASPI amb el nom de Wilhelm Anderson, desapareguda el mateix dia.

¹²³ El segon cognom podria ser *Canfranc*. Segons la documentació de RGASPI, ferit entre el 25 i el 29 de juliol de 1938; podria haver estat ferit doncs en un escenari anterior.

¹²⁴ Podria tractar-se de Johann Basters, però amb la informació disponible no ho podem verificar.

¹²⁵ En la documentació de RGASPI hi ha discrepàncies pel que fa a la data en què va ser ferit: consta ferit el 25, el 26 i el 28 de juliol de 1938. Per tant, podria haver estat ferit en un escenari anterior.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Manuel	Borrego Romero	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Kreen	Brener	Desconegut	41	RGASPI	
Fritz	Bryswein	Desconegut	41	RGASPI	
Enrique	Buisan Boglia	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Francisco	Calatayud Simo	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Pablo	Camí Bach	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Amadeo	Carbó Pichot	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Pedro	Carmelo Bartolomé	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Manuel	Carmona Real	Estat espanyol	41	RGASPI, CEDOBI	
Juan	Casas Balcells	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
José	Casiro ¹²⁶	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Juan	Catala Torres	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Pascual	Catalán Català Perlacia	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Sergio	Cerillo Solera	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
José	Chaffes González ¹²⁷	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Francisco	Coma Laret	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Evaristo	Corbella Perera	Estat esp., possiblement	Secció Enllaços	RGASPI	
Felix	Cortés Meléndez	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
-	Dener ¹²⁸	Desconegut	41	RGASPI	
Pedro	Domínguez Márquez	Estat esp., possiblement	C.E.	RGASPI	

¹²⁶ Figura ferit entre el 25 i el 29 de juliol de 1938. Per tant, podria haver estat ferit en un escenari anterior.

¹²⁷ Un dels documents localitzats a RGASPI informa que va desaparèixer entre els dies 25 i 29 de juliol de 1938 i un altre, que va ser ferit el dia 28; optem per la segona opció, més precisa.

¹²⁸ En el document de RGASPI, el nom és pràcticament illegible. Consta ferit entre els dies 25 i 29 de juliol de 1938; per tant, pot ser que hagués estat ferit en un escenari anterior.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Johan	Eliasson ¹²⁹	Desconegut	42	RGASPI	Traslladat a Marçà
Johannes	Ellinsen	Desconegut	42	RGASPI	
Erich	Erandlund ¹³⁰	Desconegut	Dinam.	RGASPI	
Karl Borghe	Erikson ¹³¹	Suècia	42	RGASPI, Sidbrint	
José	Esclapes Alemany	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Juan	Escudero López	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Angel	Estévez Esteve Puig	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Anton	Fendez ¹³²	Desconegut	44	RGASPI	
Vicente	Fernández Campos	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
José	Ferras Sans ¹³³	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
José	Ferrer Ferraz Moreno	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
José	Filarro Vella	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Willi	Föerster Frester	Desconegut	41	RGASPI	
Eulagio	Fombellida Rico	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Arcadio	Fornes Beltran	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Josef	Frey Frei	Desconegut	C.E.	RGASPI	
Ramon	Furió Giral ¹³⁴	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	

¹²⁹ Segons la documentació de RGASPI, ferit el 25 o el 28 de juliol de 1938; per tant, pot ser que hagués estat ferit en un escenari anterior.

¹³⁰ La documentació de RGASPI és poc clara: se'l situa desaparegut o ferit, i la data de la baixa oscil·la entre el 25 i el 29 de juliol de 1938; per tant, pot ser que hagués estat ferit o que hagués desaparegut en un escenari anterior.

¹³¹ Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Karl Börje Eriksson.

¹³² Segons la documentació de RGASPI, ferit entre el 25 i el 29 de juliol; per tant, pot ser que hagués estat ferit en un escenari anterior. El nom podria ser Antonio Fernández, però amb les dades disponibles no ho podem verificar. En el document, el cognom es llegeix amb dificultat, i podria ser també Fender, Pandor, etc.; cap d'aquestes opcions figura a les fonts secundàries consultades.

¹³³ En un dels documents de RGASPI diu *Ferrer Sans*, en un altre *Ferrar Lans* i en dos més, *Ferras Sans*. Entenem que es tracta de la mateixa persona.

¹³⁴ En dos dels documents localitzats a RGASPI consta adscrit al batalló 41 i ferit el 28 de juliol, mentre que en un altre document consta adscrit al batalló 42 i ferit el dia 25. Els documents pertanyen

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Guillermo	Gallego Hervás	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
-	Gallego López	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
José	García ¹³⁵	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
José	García Cano	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Luis	García Jiménez	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
José	García Manreta	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Alfonso	García Molina	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Bernardino	García Osete	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Miguel	García Sanz	Estat espanyol	43	RGASPI, CEDOBI	
Vicente	Gavalda Romero	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Blas	Gil Bolas	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	Traslladat a Marçà
Francisco	Gómez Rodríguez	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Norberto	González Caravaca	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Benigno	González Vicente	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Miguel	Gramaje Sánchez	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Alfredo	Gueth Pérez ¹³⁶	Desconegut	44	RGASPI	
Bienvenido	Guillén Macià	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
José	Guillén Oliver	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	

a un mateix llistat de persones ferides, de manera que no podem descartar que es tracti de dues persones diferents, encara que sembla poc probable.

¹³⁵ Segons la documentació de RGASPI, ferit entre el 25 i el 29 de juliol. Pot ser, doncs, que fos ferit en un escenari anterior.

¹³⁶ En la documentació de RGASPI hi ha divergències: en dos documents figura com *Alfredo Gueth Pérez*, desaparegut, i en un altre document figura com *Alfred Gueth*, ferit. Podria tractar-se de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom d'Alfredo Guedy, de qui s'informa que era nascut a Algèria i que va ser a l'hospital internacional de Mojà, però amb les dades disponibles no ho podem verificar.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Alfredo	Gumbao Roya	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Svend Sven	Gustavson ¹³⁷	Escandinàvia, possiblement	42	RGASPI	Traslladat a Marçà
Richard	Haus	Desconegut	43	RGASPI	
Karl	Hauser	Àustria	44	RGASPI, Landauer	
Henk	Hoffmann	Desconegut	41	RGASPI	
Germán	Ibáñez Herrera	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Antonio	Ibarra Esteve	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Kremel	Isaak ¹³⁸	Desconegut	41	RGASPI	
Emilio	Izquierdo Sintes	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Francisco	Jabada Aliantana	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Luis	Jacas Albat	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Viggo	Jacobson ¹³⁹	Escandinàvia, possiblement	C.E.	RGASPI	
-	Jakobatschek Jakobatachek	Desconegut	41	RGASPI	
Diego	Jiménez Caballero	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Rafael	Jiménez Rojas	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Eino	Jukilaakse	Desconegut	42	RGASPI	
Erich	Jonson ¹⁴⁰	Desconegut	43	RGASPI	
-	Kabasel	Desconegut	41	RGASPI	
Leo	Kadlec	Àustria	43 o 44	RGASPI, Sidbrint	
Ole	Karlsen	Noruega	42	RGASPI, Sidbrint	
Georg	Karlsson ¹⁴¹	Àustria	C.E.	RGASPI, Sidbrint	

¹³⁷ Podria tractar-se de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Sven Fredrik Gustafsson, de Suècia, però amb la informació disponible no ho podem verificar.

¹³⁸ Podria ser, també, Isaak Kremel. Consta ferit entre el 25 i el 29 de juliol de 1938. Podria ser, doncs, que fos ferit en un escenari anterior.

¹³⁹ Podria tractar-se de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Viggo Jacobsen, de qui s'informa que era de Dinamarca. Tanmateix, amb la informació disponible no ho podem verificar.

¹⁴⁰ Baixa per malaltia entre el 26 i el 29 de juliol de 1938; podria ser doncs que hagués estat evacuat en un escenari anterior.

¹⁴¹ Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de George Karlson, de qui s'informa que era d'Àustria i que va ser ingressat a l'hospital de Mataró.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Rudolf	Kloser	Alemanya	43	RGASPI, Sidbrint	
G.	Küne ¹⁴²	Desconegut	41	RGASPI	
Alois	Kusidlo	Alemanya o Pol.	43	RGASPI, Sidbrint	
Emilio	Larroche	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Gunnar	Larsson ¹⁴³	Escandinàvia, possiblement	42	RGASPI	
Gunnar	Larsson	Escandinàvia, possiblement	42	RGASPI	
Pedro	Legal Cuesta	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Wilhelm	Lehmann	Alemanya	44	RGASPI, Sidbrint	
Antonio	León Julián	Estat esp., possiblement	Secció Enllaços	RGASPI	
Woitto	Liljander ¹⁴⁴	Desconegut	42	RGASPI	
Pedro	López ¹⁴⁵	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Francisco	Lunares ¹⁴⁶	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Antonio	Luque de Paz	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Svend Gustav	Mard	Desconegut	42	RGASPI	
Juan	Marsa Ribera	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Francisco	Martí Sabate	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Andrés	Martínez Crespo	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
José	Martínez Munera	Estat esp., possiblement	C.E.	RGASPI	
Juan	Martínez Ferran	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	

¹⁴² També *Küm* i *Kuene*. Podria ser *Kuhne*.

¹⁴³ En la documentació localitzada a RGASPI figuren dues persones amb aquest mateix nom, i amb el mateix enquadrament, data de baixa i causa de la baixa; podrien ser per tant la mateixa persona, però atès que en dos dels documents el nom figura dues vegades, considerem que es tracta de dues persones diferents.

¹⁴⁴ També *Lilander* i *Lediander*.

¹⁴⁵ Ferit entre el 25 i el 29 de juliol de 1938; podria ser doncs que fos ferit en un escenari anterior.

¹⁴⁶ Podria ser *Linares*. En la base de dades del Cost Humà de la Guerra Civil i al fons de Fosses de la Guerra Civil i la dictadura franquista figura Francisco Linares Martínez, mort en hospital a Reus, però amb la informació disponible no podem verificar que es tracti de la mateixa persona.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Magín	Mas Planas	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Valentín	Mateo Navarro ¹⁴⁷	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Jorge	Medina Guiu	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Camil	van den Meersch ¹⁴⁸	Desconegut	C.E.	RGASPI	
Per	Moen	Noruega	43	RGASPI, Sidbrint	
Antonio	Moreno García	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Eusebio	Moret Martí	Estat esp., possiblement	C.E.	RGASPI	
Gabriel	Muñoz Hernández	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Leopold	Müşler ¹⁴⁹	Àustria	41	RGASPI	
Gösta	Nielsen	Desconegut	42	RGASPI	
Adolfo	Nieto Soler	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	Traslladat a Marçà
Juan	Oliva Cáceres	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Antonio	Pacheco Gutiérrez	Estat espanyol	C.E.	RGASPI, CEDOBI	
Luis	Parra Muñoz	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	Traslladat a Marçà
Antonio	Pavón Santos	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Juan	Pérez Castillo	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
José	Pérez Pérez	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Manuel	Pérez Rodríguez	Estat esp., possiblement	C.E.	RGASPI	
José	Pons Porcar	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Svend	Rasmussen	Dinamarca	42	RGASPI, Sidbrint	

¹⁴⁷ Podria tractar-se de la persona que figura en la base de dades del Cost Humà de la Guerra Civil amb el nom de Valentí Mateu Navarro, que va ser fet presoner i va morir el 1939 a Saragossa. Amb la informació disponible, però, no ho podem verificar.

¹⁴⁸ Consta com a desaparegut i com a ferit.

¹⁴⁹ Podria tractar-se de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Leopold Miesler, o la que hi figura amb el nom de Leopold Mihaler; també podria tractar-se de Leopold Mihler, que figura en l'obra de Hans Landauer. En tots tres casos eren austríacs. Amb les dades disponibles no podem determinar la identitat d'aquesta persona.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Antonio	Requena Tejado	Estat espanyol	43	RGASPI, CEDOBI	
Nicolás	Rodríguez Torres	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Miguel	Romero Muñoz	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Julián	Rubio Vallejo	Estat esp., possiblement	41 o 44	RGASPI	Traslladat a Marçà
Luis	Ruiz Caballero ¹⁵⁰	Estat esp., possiblement	C.E.	RGASPI	
Valentín	Ruiz Fernández	Estat espanyol	43	RGASPI, CEDOBI	
Karl	Sackstädter	Desconegut	-	RGASPI	Traslladat a Barcelona
Julián	Sánchez Alonso	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Regelio ¹⁵¹	Sánchez Bautista	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Joaquín	Sánchez González	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Daniel	Sánchez Sanguesa	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Juan	Sancho Nin	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Ramon	Sancliment Subirana ¹⁵²	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Sigge	Sandquist	Desconegut	42	RGASPI	
Felipe	Sansa Roselló	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Angel	Santamaria Pesina	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Andrés	Sebastián Bayerri	Estat esp., possiblement	C.E.	RGASPI	
Bengt	Segersson ¹⁵³	Suècia	42	RGASPI, Sidbrint	
Felipp	Slorit	Desconegut	41	RGASPI	
Alejandro	Soriano Jiménez	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	

¹⁵⁰ Consta desaparegut i ferit.

¹⁵¹ Possiblement, *Rogelio*.

¹⁵² Un dels documents localitzats a RGASPI informa que va ser ferit entre els dies 25 i 29 de juliol, mentre que dos altres documents informen que va desaparèixer el dia 28.

¹⁵³ Figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Begnt Segersson.

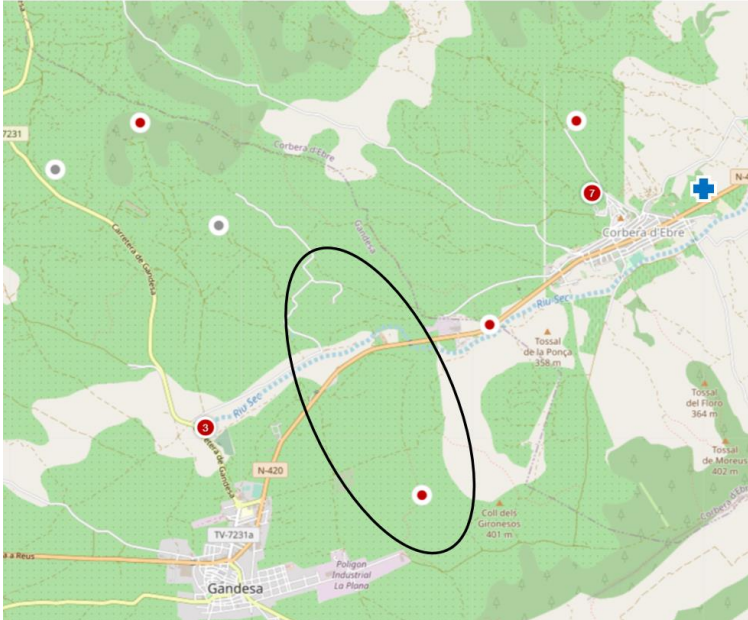
Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
José	Soriano Penedes	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Manuel	Sorolla Olaria	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Karl	Sosyn Sosyh ¹⁵⁴	Desconegut	43	RGASPI	
Kurt Julius	Spets	Desconegut	42	RGASPI	
Vivian	Thorning	Dinamarca	42	RGASPI, Sidbrint	
Antonio	Toral Aracil	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
José	Valera Valero Sánchez	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
-	Varie	Desconegut	41	RGASPI	
Sebastián	Vázquez Marín	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Antonio	Vidal Plancheria	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Alfons	Vijitusamos ¹⁵⁵	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
José	Vilaró Vilar	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Maximo	Vunt	Desconegut	C.E.	RGASPI	
Rolf	Weras ¹⁵⁶	Desconegut	42	RGASPI	
Gustav Adolf	Westland	Desconegut	42	RGASPI	
Sven	Wieberg	Desconegut	42	RGASPI	
Antonio	Yépez Luque	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	Traslladat a Santa Coloma de Farners
Francisco	Zapata Alcántara	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Meinrad	Zosso	Suïssa	43	RGASPI, Sidbrint	
Daniel	Zubero Rami	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	Traslladat a Marçà

¹⁵⁴ Ferit el 27 o el 28 de juliol de 1938. Podria ser doncs que fos ferit en un escenari anterior.

¹⁵⁵ El cognom podria ser erroni.

¹⁵⁶ Podria tractar-se de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Rolf Varas, de qui s'informa que era de Noruega i del lloc de naixement. Tanmateix, amb la informació disponible no podem verificar que es tracti de la mateixa persona.

30 juliol - 6/7 agost 1938

Gandesa

30 juliol - 1 agost. El 30 de juliol o la nit del 30 al 31, la brigada passa a la reserva de la 35 Divisió, de nou a prop de primera línia, a la zona de Coll d'en Grau.

Batalló 41 Edgar André. 30 de juliol, barranc d'en Pou, darrere la XIII Brigada, davant de Gandesa. Cota 349 i de la carretera al sud-oest de la cota 332 fins a la cota 360.

Batalló 42 Hans Beimler. 30 de juliol, darrere la cota 336, vora el quilòmetre 312; cota 360. 1-2 d'agost, atac al cementiri de Gandesa.

Batalló 43 Ernst Thälmann. 30 de juliol, atac al cementiri nou de Gandesa; després, replegament.

Batalló 44 Zwölfte Februar i Companyia Especial. 30 de juliol, darrere la cota 355, vora el quilòmetre 312. De la nit del 31 de juliol a l'1 d'agost, a segona línia de la sortida de Coll d'en Grau, al sud d'aquesta, des de la cota 441 fins a la carretera d'Alcolea del Pinar, entorn al quilòmetre 311.

2-7 agost. Entre el 2 i el 3 d'agost el gros de la brigada se situa en posicions noves a primera línia al nord de la carretera (excepte el batalló 41, que es manté a les dues bandes dels quilòmetres 310-311 de la carretera) i s'hi manté fins a la nit del 6 al 7 d'agost.

Batalló 41 Edgar André. Cota 344, al sud-est del quilòmetre 312 de la carretera d'Alcolea del Pinar - Tarragona. El 3 d'agost ocupa el sector de la cota 382, fins a 800 metres al sud de la carretera d'Alcolea del Pinar - Tarragona.

Batalló 42 Hans Beimler. Ocupa la posició que ocupava anteriorment el batalló 44, en reserva.

Batalló 43 Ernst Thälmann i Companyia Especial. La nit del 2 al 3 d'agost relleven el batalló 49 de la XIII Brigada, a primera línia. Des de la carretera d'Alcolea del Pinar - Tarragona fins a la cota 349.

Batalló 44 Zwölfte Februar. La nit del 2 al 3 d'agost relleva el batalló 51 de la XIII Brigada. Des de la cota 349 fins al límit nord-est de la brigada.

Sanitat. Punt sanitari a l'est de Corbera i punt de control al sud de la població. D'altra banda, a causa de les dificultats per evaquar els ferits pel punt previst inicialment, al nord del nus de Camposines, la 35 Divisió —que inclou la XI Brigada— passa a fer servir també el punt d'evacuació de Móra d'Ebre. A més, la dificultat per traslladar els ferits a la riba esquerra del riu empeny el XV Cos d'Exèrcit —que inclou la 35 Divisió— a instal·lar un hospital de campanya a la riba dreta, a l'ermita i al mas de Santa Magdalena (al terme municipal de Móra d'Ebre i a prop de la serra de Cavalls); aquest hospital s'instal·la a la darrerria de juliol o el primer dia d'agost de 1938 i forma part de la línia d'evacuació de ferits que continua cap a Móra d'Ebre. Per tant, les persones de la XI Brigada (i també del conjunt de la 35 Divisió i del XV Cos d'Exèrcit) que són ferides al front de Gandesa son evacuades per la carretera que duu cap al nus de Camposines i, des d'allà, o bé cap al nord o bé cap al sud-est, per la línia de Santa Magdalena i Móra d'Ebre.

Persones mortes i desaparegudes en acció de guerra

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Pedro	Aceró Martín	Estat espanyol	43	RGASPI, Cost Humà	
Jose	Alenta Ribes	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
José	Amigo Brados ¹⁵⁷	Estat espanyol	41	RGASPI, Cost Humà	
Henri	Andersen	Dinamarca	-	RGASPI, Sidbrint	
Ludwig	Andersson	Suècia	-	RGASPI	
Jan	Antheunys ¹⁵⁸	Països Baixos	41	RGASPI, DGMD, Spanjestrijders	
Felix	Aranda Braojos ¹⁵⁹	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	

¹⁵⁷ Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades del Cost Humà de la Guerra Civil amb el nom de Josep Amigó Prados, les dades d'enquadrament i la data de defunció del qual coincideixen amb les de la persona documentada a RGASPI.

¹⁵⁸ Johannes Franciscus Antheunis.

¹⁵⁹ Un dels documents localitzats a RGASPI informa que va morir entre el 25 i el 29 de juliol de 1938 i dos documents, que va morir l'1 d'agost. Considerem la segona opció com la més plausible.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Miguel	Basquez Bese	Estat espanyol	43	RGASPI	
Mariano	Bautista de la Peña ¹⁶⁰	Estat espanyol	44	RGASPI	
Jesús	Bernabeu Aguilar	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Moses	Biletzki Bilecztki	Alemanya	Transm.	RGASPI, Sidbrint	
Dionisio	Blasco Barrachina ¹⁶¹	Estat espanyol	44	RGASPI, CEDOBI	
Andrés	Boj Corcos	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Emilio	Bonet Pujol ¹⁶²	Estat espanyol	43	RGASPI, Cost Humà	
Peter	Bruecken ¹⁶³	Alemanya	43	RGASPI, Sidbrint	
Ramon	Caspera	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Ricardo	Crespo Masip	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Herbert	Dahns ¹⁶⁴	Alemanya	43	RGASPI, Sidbrint	
Felipe	Escobar Fernández	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Friedrich	Fassl ¹⁶⁵	Àustria	42	RGASPI, Landauer	
José	Fernández López	Estat espanyol	44	RGASPI	
Juan	Fígols Serrat	Estat espanyol	43	RGASPI, Cost Humà	

¹⁶⁰ Un dels documents localitzats a RGASPI informa que va morir entre el 25 i el 29 de juliol de 1938 i un altre, que va morir el 31 de juliol. D'altra banda, al fons de Fosses de la Guerra Civil i la dictadura franquista figura *Mariano Bautista de las Peñas*, que podria ser la mateixa persona, per bé que aquesta consta morta a Móra d'Ebre amb una diferència de tres mesos respecte a la informació de RGASPI.

¹⁶¹ O *Blanco Barrachina*. La documentació localitzada a RGASPI informa que va morir entre el 25 i el 29 de juliol o el 31 de juliol de 1938. Considerem la segona opció.

¹⁶² Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades del Cost Humà de la Guerra Civil amb el nom d'Emili Bonet Pujol, desaparegut el 28 de juliol de 1938 al front de l'Ebre, ateses la coincidència en nom i cognoms i la proximitat en la data de desaparició. Tanmateix, no hi figura l'adscripció militar, de manera que no podem descartar la possibilitat que es tracti de dues persones diferents.

¹⁶³ Considerem que es tracta de la persona que figura amb aquest nom en la base de dades Sidbrint, en la qual s'informa que era d'Alemanya; la data de defunció que hi figura no coincideix amb la que s'informa en aquest buidatge de RGASPI, per bé que és molt propera.

¹⁶⁴ Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Herbert Dahms.

¹⁶⁵ Documentat com Fritz Fasal a RGASPI.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
-	Fritz	Desconegut	43	RGASPI	
Tomas	García Cereceda	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Karl	Hansen ¹⁶⁶	Dinamarca	42	RGASPI, Sidbrint	
Antonio	Herrero López ¹⁶⁷	Estat espanyol	43	RGASPI, Cost Humà	
Francisco	Hinojosa Ragües	Estat espanyol	41	RGASPI, Cost Humà	
Henning	Kautto	Suècia	-	RGASPI, Sidbrint	
Adolfo	Labrador Rodríguez	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Amable	Lara Molina	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Nils August	Larsson	Suècia	-	RGASPI, Sidbrint	
Karl	Lenger ¹⁶⁸	Desconegut	44	RGASPI	
Viktor	Lenhart ¹⁶⁹	Àustria	43 o 44	RGASPI, Landauer	
Karl Heinz	Lichtenstein	Alemanya	41 o 43	RGASPI, Sidbrint	
Màrius	Lluís Carrocera	Estat espanyol	43	Cost Humà	
José	Lorenzo Suárez	Estat espanyol	43	Cost Humà	
Eugenio	Mason Torres	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Felix	Merino Esteban	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Jose	Morab	Desconegut	41	RGASPI	
José	Padial Moreno	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	

¹⁶⁶ Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Karl Kristian Hansen, de qui s'hi informa que era de Dinamarca i que va morir a Gandesa. En la mateixa base de dades figura també una persona de nom Karl Hansen, de Noruega, però no hi consta si va morir en la Guerra Civil o no. També cal considerar una possible coincidència, més remota, amb la persona que figura en la base de dades del Cost Humà com Carlo Johansen; finalment, també podria tractar-se de la persona de nom Karl Hänsel, d'Alemanya, que va morir a l'hospital de Mataró.

¹⁶⁷ Considerem que es tracta de la persona que figura amb el mateix nom i cognoms en la base de dades del Cost Humà de la Guerra Civil, atès que l'enquadrament a nivell de brigada i la data de desaparició concorden amb la informació obtinguda a RGASPI.

¹⁶⁸ La documentació localitzada a RGASPI presenta dues dates de mort: entre el 26 i el 29 de juliol, i l'1 d'agost de 1938; considerem la data més tardana i precisa.

¹⁶⁹ La documentació localitzada a RGASPI presenta dues dates de mort: entre el 26 i el 29 de juliol, i l'1 d'agost de 1938; considerem la data més tardana i precisa. Hi figura amb el sobrenom, *Oskar Reimann*.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Ramon	Payá Verdú	Estat espanyol	43	RGASPI, Cost Humà	
Rudi	Pollak ¹⁷⁰	Alemanya	41	RGASPI, Sidbrint	
José	Pons Roseich	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Walter	Proft ¹⁷¹	Alemanya	44	RGASPI	
Frederik Theodorus Dirk	Putter	Països Baixos	41	Spanjestridders	
Willi	Qualitz	Alemanya	42	RGASPI, Sidbrint	
José	Ruiz Larrosa	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Francisco	Saurina Verela ¹⁷²	Estat espanyol	44	RGASPI, Cost Humà	
Karl	Schneidereith ¹⁷³	Alemanya	41	RGASPI, Sidbrint	
Albert	Schreiber ¹⁷⁴	Alemanya	41	RGASPI, Sidbrint	
Ferdinand	Schwab	Àustria	43 o 44	RGASPI, Landauer	
Salvador	Sola Rabasa	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Johann	Steiner ¹⁷⁵	Desconegut	44	RGASPI	
Egon	Süss	Àustria	C.E. o Transm.	RGASPI, Landauer	

¹⁷⁰ També apareix com *Polak*, *Pollack* i *Polok* (en aquest darrer cas figura com a austríac).

Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Rudi Pollak, de qui s'hi informa que era d'Alemanya i que va morir en la batalla de l'Ebre. Tanmateix, no podem descartar que es tracti de Rudolf o Rudi Polak, dels Països Baixos, que figura en la base de dades Spanjestridders i que no va morir en la Guerra Civil.

¹⁷¹ La documentació localitzada a RGASPI presenta dues dates de mort: entre el 26 i el 29 de juliol, i l'1 d'agost de 1938; considerem la data més tardana i precisa.

¹⁷² Figura en la base de dades del Cost Humà de la Guerra Civil com Francesc Saurina Varela. La documentació localitzada a RGASPI presenta dues dates de mort: entre el 26 i el 29 de juliol, i el 30 de juliol de 1938; considerem la data més tardana i precisa.

¹⁷³ En la documentació localitzada a RGASPI, *Karl Schneiderreit*.

¹⁷⁴ En la documentació localitzada a RGASPI figura la data 6 d'agost de 1938 i la menció "Ebro", però no s'informa de la causa de baixa. Figura en la base de dades Sidbrint, on s'informa dels mateixos país de naixement i enquadrament a nivell de brigada; tanmateix s'hi informa d'una data i lloc de mort diferent, Corbera el 2 d'agost.

¹⁷⁵ La documentació localitzada a RGASPI presenta dues dates de mort: entre el 26 i el 29 de juliol, i el 30 de juliol de 1938; considerem la data més tardana i precisa. Podria tractar-se de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Hans Steiner, de qui s'informa que era de Suïssa, o bé la que hi figura amb el mateix nom però nascuda a Alemanya, per bé que figura adscrita a una altra brigada. D'altra banda, en aquest treball figura una persona amb el mateix nom, d'Àustria, morta l'abril de 1938; considerem que es tracta de dues persones diferents.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Julio	del Val Díaz Recio ¹⁷⁶	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Miguel	Vázquez Bese ¹⁷⁷	Estat espanyol	43	RGASPI, Cost Humà	
Heinrich	Venuleth	Alemanya	42 o 43	RGASPI, Sidbrint	

Persones mortes possiblement en punt sanitari

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Alex	Aviderson	Suècia	42	Cost Humà	† Morell
Modesto	Bagan Guillamon ¹⁷⁸	Estat espanyol	44	RGASPI, DGMD	
José	Balaguer Cid	Estat espanyol	43	RGASPI, Cost Humà, DGMD	
Erwin	Behne ¹⁷⁹	Escandinàvia	41	RGASPI, Cost Humà	
Mathias	Beyer ¹⁸⁰	Àustria	44	RGASPI, Landauer, Fosses	† Torre de Fontaubella
Francisco	Campderròs Fàbregas ¹⁸¹	Estat espanyol	44	RGASPI, Cost Humà	
Ramon	Corbera Bartrons Bartons ¹⁸²	Estat espanyol	41	RGASPI, Cost Humà	
Fritz	Feller ¹⁸³	Suïssa	43	RGASPI, Huber	

¹⁷⁶ En la documentació localitzada a RGASPI figura com a mort i també com a desaparegut.

¹⁷⁷ Figura en la base de dades del Cost Humà de la Guerra Civil amb el nom de Miguel Vázquez Veses.

¹⁷⁸ En un dels documents localitzats a RGASPI figura ferit entre els dies 26 i 29 de juliol de 1938, i en un altre document figura mort el 31 de juliol. Podria ser, per tant, que hagués estat ferit en un escenari anterior.

¹⁷⁹ La documentació localitzada a RGASPI presenta discrepàncies pel que fa a la data en què va ser ferit i va morir: entre el 25 i el 29 de juliol de 1938, l'1 d'agost i el 5 d'agost. Podria ser, per tant, que hagués estat ferit en un escenari anterior.

¹⁸⁰ En la documentació localitzada a RGASPI figura també com *Mathias Bayer*, *Mathias Berger*, *Paul Hammer* (sobrenom) i *Pol Homer* (escriptura incorrecta del sobrenom). La data de defunció que figura en la documentació de RGASPI és poc precisa (entre l'1 i el 15 d'agost; considerem que el més probable és que hagués estat ferit en aquest escenari, és a dir, entre el 30 de juliol i el 6 d'agost).

¹⁸¹ La documentació localitzada a RGASPI informa que va ser ferit entre el 25 i el 29 de juliol o el 30 de juliol de 1938; l'escenari on va tenir lloc la baixa, doncs, podria ser anterior.

¹⁸² En la documentació localitzada a RGASPI consta com a ferit i com a mort, en les dates 25-29 de juliol i 1 d'agost de 1938. Podria ser, per tant, que hagués estat ferit en un escenari anterior.

¹⁸³ Considerem que es tracta de Friedrich Feller, que figura en l'obra de Huber i Hug; tanmateix, la data de la baixa per ferides i la data de mort que plantegen Huber i Hug son distants.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
José	Flor Gargallo ¹⁸⁴	Estat esp., possiblement	43	RGASPI, Cost Humà, Fosses	† Guiamets
Ricardo	Ginart Amonez	Estat espanyol	44	RGASPI, DGMD	
Rudolf	Goffing	Alemanya	43	RGASPI	
Alfred	Jonas	Àustria	41	RGASPI, Landauer	
Walter	Junker	Alemanya	44	RGASPI, Fosses, Jackson, Sidbrint	† Guiamets
Hans	Kohn Cohn	Alemanya	41	RGASPI, Cost Humà, Fosses	† Guiamets
José	Lavarias Ribelles ¹⁸⁵	Estat espanyol	43	RGASPI, Cost Humà	† Barcelona
Joaquín	Linares Gisbert ¹⁸⁶	Estat esp., possiblement	-	RGASPI	
Pedro	López Pérez	Estat esp., possiblement	41	RGASPI, Cost Humà, Fosses	† Guiamets
Vincent	Lundquist ¹⁸⁷	Suècia	42	RGASPI, Sidbrint	
Johann	Oorschot ¹⁸⁸	Països Baixos	41	RGASPI, Spanjestridders	
Ignacio	Paton Moya ¹⁸⁹	Estat espanyol	44	RGASPI, Cost Humà	
Rudolf	Paulsen ¹⁹⁰	Noruega	42	Cost Humà, Fosses, DGMD	† Guiamets
Engelbert	Ratzer ¹⁹¹	Àustria	41	RGASPI, Landauer	

¹⁸⁴ Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades del Cost Humà de la Guerra Civil amb el nom de Josep Flor Gallo; al fons de Fosses de la Guerra Civil i la dictadura franquista figura com José Flor Gallo, mort el 31 de juliol de 1938 i inhumat als Guiamets, i hi figura l'enquadrament a nivell de batalló, el qual concorda amb la informació obtinguda a RGASPI.

¹⁸⁵ Figura en la base de dades del Cost Humà de la Guerra Civil amb el nom de Josep Lavarias Rivelles.

¹⁸⁶ La documentació localitzada a RGASPI presenta dues dates de mort: entre el 26 i el 29 de juliol i l'1 d'agost de 1938; considerem la data més tardana i precisa.

¹⁸⁷ Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Vincent Lundkvit, de Suècia, per bé que, amb les dades de què disposem, no podem descartar que es tracti d'una altra persona.

¹⁸⁸ També *Jan Gorscho*. Considerem que es tracta de Johannes Oirschot, dels Països Baixos.

¹⁸⁹ La documentació localitzada a RGASPI presenta dues dates de baixa per ferida: entre el 26 i el 29 de juliol, i el 30 de juliol de 1938; considerem la data més tardana i precisa.

¹⁹⁰ Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades del Cost Humà de la Guerra Civil i al fons de Fosses de la Guerra Civil i la dictadura franquista amb el nom de Rudolf Gausen.

¹⁹¹ La documentació localitzada a RGASPI presenta dues dates de baixa per ferida: entre el 25 i el 29 de juliol, i l'1 d'agost de 1938; considerem la data més tardana i precisa.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Otto	Refset ¹⁹²	Noruega	42	EGASPI, Cost Humà, DGMD, Sidbrint	† Olot
Abundio	Romero Jiménez	Estat esp., possiblement	44	RGASPI, Cost Humà, Fosses	† Guiamets
Juan	Ribes Porcar ¹⁹³	Estat esp., possiblement	41	RGASPI, Cost Humà, Fosses	† Torre de Fontaubella
Hino	Sahemans	Desconegut	43	Cost Humà, Fosses	† Guiamets
Nico	Sandorf Sandorp ¹⁹⁴	Països Baixos	41	RGASPI, Spanjestridders	† Moià
Rudolf	Schiermann ¹⁹⁵	Alemanya	43	RGASPI, Sidbrint	
Karl	Spirig	Suïssa	43	RGASPI, Huber	
Piet	de Winter ¹⁹⁶	Països Baixos	41	RGASPI, Spanjestridders	

Persones desaparegudes segons la documentació coetània (desaparició no verificada)

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Henrik	Anderson ¹⁹⁷	Escandinàvia, possiblement	42	RGASPI	
Alejo	Domènech Bartoli	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	

¹⁹² Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades del Cost Humà de la Guerra Civil amb el nom d'Otto Refseth i al fons de Fosses de la Guerra Civil i la dictadura franquista amb el nom d'Otto Repseth.

¹⁹³ Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades del Cost Humà de la Guerra Civil i al fons de Fosses de la Guerra Civil i la dictadura franquista amb el nom de Joan i Juan Ribes Forcar.

¹⁹⁴ Considerem que es tracta de Nicolaas Sondorp, dels Països Baixos, que segons la base de dades Spanjestridders va morir a l'hospital de Moià. La documentació localitzada a RGASPI presenta dues dates de baixa per ferida: entre el 25 i el 29 de juliol, i l'1 d'agost de 1938; donem prioritat a la data més tardana i precisa. Considerem que és també la persona documentada en aquest buidatge de dades de RGASPI amb el nom de Niro Landorp, del batalló 41 i ferit l'1 d'agost.

¹⁹⁵ En la base de dades Sidbrint figura mort el 29 de juliol, una mica abans del que figura en la documentació localitzada a RGASPI per a aquest treball; podria ser que es tractés de la data en què va ser ferit, per bé que amb la informació disponible no ho podem verificar.

¹⁹⁶ Segons la base de dades Spanjestridders va morir a Gandesa el 28 de juliol de 1938. Tanmateix, dos dels documents localitzats a RGASPI el situen mort el 30 de juliol. (Un altre dels documents l'inclou en una llista de baixes del 26 al 29 de juliol i un quart document no inclou data.)

¹⁹⁷ Podria ser la mateixa persona que Henrik Anderson i que Henry Juul Andersen, però amb les dades disponibles no ho podem verificar.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Pedro	Écija Martínez	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Oscar Oskar	Frey	Desconegut	42	RGASPI	
Santos	García Navarro ¹⁹⁸	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Inlof	Hansen	Desconegut	42	RGASPI	
Godmund	Hansen	Desconegut	42	RGASPI	
Hilding	Hoglin ¹⁹⁹	Suècia	42	RGASPI, Sidbrint	
Arthur	Ibersen ²⁰⁰	Noruega	42	RGASPI, Sidbrint	
Gonzalo	Jiménez Gómez	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Manuel	Jiménez Pérez	Estat espanyol	41	RGASPI, CEDOBI	
-	Johannsen	Escandinàvia, possiblement	42	RGASPI	
Erik	Johanson	Escandinàvia, possiblement	42	RGASPI	
Manuel	Magín Alborch	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
José	Marasa	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
José	Martínez Sans	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Manuel	Melero García ²⁰¹	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Emilio	Mulet Signes	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Toni	Müller ²⁰²	Alemanya	41	RGASPI	
Elor	Neolin	Desconegut	42	RGASPI	
Antonio	Pina Pins Alcaraz ²⁰³	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	

¹⁹⁸ La documentació localitzada a RGASPI el situa desaparegut entre el 25 i el 29 de juliol o bé el 30 de juliol de 1938. Prioritzem la data més tardana i precisa.

¹⁹⁹ Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Hilding Höglin, de qui s'hi informa que era de Suècia.

²⁰⁰ Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom d'Arthur Iverson, de qui s'hi informa que era de Noruega.

²⁰¹ La documentació localitzada a RGASPI el situa desaparegut entre el 25 i el 29 de juliol o l'1 d'agost de 1938. Prioritzem la data més tardana i precisa.

²⁰² També *Tony* i *Mueller*. En el buidatge de dades de RGASPI que s'ha fet per a aquest treball figuren quatre registres que podrien coincidir: Anton Müller (dos registres), Toni Müller i Tony Müller, però possiblement és un nom massa freqüent per determinar que es tracta de la mateixa persona.

²⁰³ La documentació localitzada a RGASPI el situa desaparegut entre el 25 i el 29 de juliol o bé el 30 de juliol de 1938. Prioritzem la data més tardana i precisa.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Manuel	Ruiz Peiró ²⁰⁴	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Richart Richard	Sturm ²⁰⁵	Alemanya	44	RGASPI, Sidbrint	
Kurt	Svend	Desconegut	42	RGASPI	
Albert	Tondahl	Desconegut	42	RGASPI	
Vicente	Torres Pedroso	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Leendert	Verbrügge ²⁰⁶	Països Baixos	42	RGASPI, Spanjestridders	
Robert	Wind ²⁰⁷	Alemanya	-	RGASPI	
Norbert	Windt ²⁰⁸	Desconegut	41	RGASPI	

Persones ferides de les quals no s'ha pogut verificar la mort

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Bonifacio	Aceró Berger	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Antonio	Aguado Rizo	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Gabriel	Albañil Checa	Estat esp., possiblement	-	RGASPI	
Francisco	Alcalá Cámara	Estat espanyol	43	RGASPI	
Daniel	Alsina Morros	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Manuel	Andrés Navarro ²⁰⁹	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Vicente	Aparicio Barres	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	

²⁰⁴ La documentació localitzada a RGASPI el situa desaparegut entre el 25 i el 29 de juliol o l'1 d'agost de 1938. Prioritzem la data més tardana i precisa.

²⁰⁵ Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom d'August Richard Sturm. La documentació localitzada a RGASPI el situa desaparegut entre el 25 i el 29 de juliol o bé el 30 de juliol de 1938. Prioritzem la data més tardana i precisa.

²⁰⁶ La documentació localitzada a RGASPI el situa desaparegut entre el 25 i el 29 de juliol o l'1 d'agost de 1938. Prioritzem la data més tardana i precisa.

²⁰⁷ Podria ser la mateixa persona que Norbert Windt, desaparegut el mateix dia.

²⁰⁸ Podria ser la mateixa persona que Robert Wind, desaparegut el mateix dia.

²⁰⁹ Un dels documents localitzats a RGASPI informa que va ser ferit entre el 25 i el 29 de juliol de 1938, mentre que dos documents més informen que va ser ferit el 31 de juliol. Prioritzem la data més tardana i precisa.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Karl	Appel	Alemanya	43	RGASPI, Sidbrint	
Simón	Aranda López ²¹⁰	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Simón	Armada López ²¹¹	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Lebelbeta Lebelveta	Aso Lomo ²¹²	Desconegut	41	RGASPI	
Einar	Aunmo ²¹³	Noruega	42	RGASPI, Sidbrint	
Leandro	Avellaneda Genís	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Joaquín	Badal Andrés	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Antonio	Baños Campoy	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Enrique	Barnet Guillén	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Ignacio	Barrera Pagès	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Armonia	Barrilero Arias ²¹⁴	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Lorenzo	Barrios Martínez	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Wolf	Bayan ²¹⁵	Palestina	41	RGASPI, Sidbrint	
Eric	Baum ²¹⁶	Suècia	42	RGASPI, Sidbrint	
Felix	Bedeu Abelló	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Miguel	Beltran Azuaga	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	

²¹⁰ Podria ser la mateixa persona que Simón Armada López, adscrit al mateix batalló i ferit el mateix dia.

²¹¹ Podria ser la mateixa persona que Simón Aranda López, adscrit al mateix batalló i ferit el mateix dia.

²¹² Nom i cognom podrien estar invertits.

²¹³ Figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Kinar Aunmo; s'hi informa que va ser ingressat a l'hospital d'evacuació de s'Agaró (de la qual cosa deduïm que no hauria mort en la Guerra Civil, ja que era un hospital d'evacuació proper a la frontera).

²¹⁴ En un dels tres documents localitzats a RGASPI que l'esmenten, el nom que figura és *Amonda*.

²¹⁵ Un dels documents localitzats a RGASPI informa que va ser ferit entre el 25 i el 29 de juliol de 1938 i un altre, que va ser ferit l'1 d'agost. Considerem la data més tardana i precisa.

²¹⁶ Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom d'Eric Karl Albert Baum.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Svede	Berne	Desconegut	42	RGASPI	
Herbert	Bloom Blom ²¹⁷	Suècia	42	RGASPI, Sidbrint	
Francisco	Boronat Alfonso	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Vicente	Borrell Salvador	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Fritz	Braun	Alemanya	41	RGASPI, Sidbrint	
Walter	Breitfeld	Alemanya	43	RGASPI, Sidbrint	
Christian	Brickslund Brueckslund ²¹⁸	Dinamarca	42	RGASPI, Sidbrint	
Adolf	Bruow ²¹⁹	Desconegut	42	RGASPI	
Francisco	Brown ²²⁰	Desconegut	41	RGASPI	
Jan	van Burden	Països Baixos	41	RGASPI	
Antonio	Burgos del Pozo ²²¹	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Josef	van den Busch ²²²	Bèlgica	44	RGASPI	
German	Bustamante Marco	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Alfonso	Calzado Sánchez ²²³	Estat esp., possiblement	42 o 43	RGASPI	
Francisco	Camara Moya ²²⁴	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	

²¹⁷ Podria tractar-se d'una de les persones, totes tres de Suècia, que figuren en la base de dades Sidbrint amb els noms següents: Herbert Blom, Herbert Johan Blom i Herbert Blum. Amb les dades de què disposem no podem verificar de qui es tracta.

²¹⁸ Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Christian Peter Brixlund, de qui s'informa que era de Dinamarca.

²¹⁹ També *Burow* i *Broon*. Podria tractar-se d'Alfons Brühl, per bé que amb la informació disponible no ho podem verificar.

²²⁰ Podria tractar-se de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Franz Braun, adscrita al mateix batalló i que va sobreviure a la Guerra Civil. Tanmateix, amb la informació disponible no ho podem verificar.

²²¹ La documentació localitzada a RGASPI informa que va ser ferit entre el 25 i el 29 de juliol de 1938 o l'1 d'agost. Considerem la data més tardana i precisa.

²²² També *Van de Buschen*. Podria ser Joseph Marinus Aloysius Buschgens, dels Països Baixos, que segons Spanjestridders no va morir en la Guerra Civil, però amb la informació disponible no ho podem verificar.

²²³ La documentació localitzada a RGASPI informa que va ser ferit entre el 25 i el 29 de juliol de 1938 o el 30 de juliol. Considerem la data més tardana i precisa.

²²⁴ La documentació localitzada a RGASPI informa que va ser ferit entre el 25 i el 29 de juliol de 1938 o el 30 de juliol. Considerem la data més tardana i precisa.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
-	Castell Castell	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Juan	Claramonte Izquierdo ²²⁵	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Andrés	Clemente Valero ²²⁶	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Hermenegildo	Cornador Rodrigo	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Julián	Cortes Martínez ²²⁷	Estat espanyol	44	RGASPI, CEDOBI	
Juan	Costa Ujeda	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Hans	Crosette ²²⁸	Desconegut	43	RGASPI	
Anselmo	Díaz Ibáñez	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Daniel	van Dik ²²⁹	Desconegut	41	RGASPI	
Egon	Draeger	Alemanya	43	RGASPI, Sidbrint	
Jan	Duerschet	Desconegut	41	RGASPI	
Josef	Dworschak	Àustria	42	RGASPI, Landauer	
Ramiro	Escrich Ibáñez ²³⁰	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Harry	Favier	Països Baixos	41	RGASPI, Sidbrint	
Carlos	Fernández Aguilar	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Manuel	Fernández Ferrandiz	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	

²²⁵ La documentació localitzada a RGASPI informa que va ser ferit entre el 25 i el 29 de juliol de 1938 o el 30 de juliol. Considerem la data més tardana i precisa.

²²⁶ La documentació localitzada a RGASPI informa que va ser ferit entre el 25 i el 29 de juliol de 1938 o el 30 de juliol. Considerem la data més tardana i precisa.

²²⁷ La documentació localitzada a RGASPI informa que va ser ferit el 25 o el 30 de juliol de 1938. Podria ser doncs que hagués estat ferit en un escenari anterior.

²²⁸ Podria tractar-se de Johan Grossegger, d'Àustria, que no va morir en la Guerra Civil. Tanmateix, amb la informació disponible no ho podem verificar.

²²⁹ Podria tractar-se de Daniel van Wijk, dels Països Baixos, que segons la base de dades Spanjestridders no va morir en la Guerra Civil, o de Daniel van Wijil, que segons la base de dades Sidbrint era de Finlàndia i va ser ingressat a l'hospital de s'Agaró (de la qual cosa podem deduir que no hauria mort en la Guerra Civil, ja que era un hospital d'evacuació proper a la frontera). Amb la informació disponible no podem saber si es tracta d'una d'aquestes dues persones o d'una altra de no documentada a les fonts secundàries.

²³⁰ La documentació localitzada a RGASPI informa que va ser ferit entre el 25 i el 29 de juliol de 1938 o l'1 d'agost. Considerem la data més tardana i precisa.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Inocente	Fernández Reina	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Pedro	Fernández Rovira ²³¹	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Abundio Abuncio	Fernández Valiente	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Manuel	Ferrer Montero ²³²	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Gustav	Forsman	Suècia	42	RGASPI, Sidbrint	
Isaak	van Freweld	Països Baixos	-	RGASPI	
Fernando	Frías Muñoz	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Lorenzo	Galceran Soler	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
José	Gallen Campos	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Manuel	Garay Badeta	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Vicente	Garcia Aparcia	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Casildo	García Carrasco	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Manuel	Gasco Cobo	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Raúl	Gavilán Guzmán	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
José	Gibert Lina	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Eusebio	Gómez Calva	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Santos	Gómez Carcerada ²³³	Estat espanyol	42	RGASPI, CEDOBI	
Víctor	González	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
José	González del Amo	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	

²³¹ La documentació localitzada a RGASPI el considera ferit i també desaparegut.

²³² La documentació localitzada a RGASPI informa que va ser ferit entre el 25 i el 29 de juliol de 1938 o l'1 d'agost. Considerem la data més tardana i precisa.

²³³ Considerem que es tracta de la persona que, amb el nom de Santos Gómez Calserada i enquadrada en la XI Brigada, figura en el document d'espanyols adscrits a les Brigades Internacionals publicat per CEDOBI.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Angel	González Andreu	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Andrés	González González	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Otto	Götz ²³⁴	Suïssa	41	RGASPI, Sidbrint	
Juan	Granell Domingo	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Karl	Granhult ²³⁵	Desconegut	42	RGASPI	
Lorenzo	Grau Sempere	Estat espanyol	44	RGASPI	
Salvador	Grau Vidal	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Karl	Groenland ²³⁶	Desconegut	42	RGASPI	
José	Hernández Sanahuja	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Antonio	Herrera Rodenas ²³⁷	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Hans	Herst ²³⁸	Desconegut	44	RGASPI	
Hans	Horst ²³⁹	Alemanya	44	RGASPI, Sidbrint	
Miguel	Hucher Ribes	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Domingo	Ibars Alcala	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Antonio	Illan García	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Aeschi	Jamon	Desconegut	41	RGASPI	
Otto	Jendrian ²⁴⁰	Alemanya	41 o 43	RGASPI, Sidbrint	

²³⁴ La documentació localitzada a RGASPI informa que va ser ferit entre el 25 i el 29 de juliol de 1938 o l'1 d'agost. Considerem la data més tardana i precisa.

²³⁵ Podria tractar-se de la persona que figura en aquest mateix treball amb el nom de Karl Groenland, o la que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Karl Henry Granlund, de Suècia. Tanmateix, amb la informació disponible no ho podem verificar.

²³⁶ Podria tractar-se de la persona que figura en aquest mateix treball amb el nom de Karl Granhult, o la que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Karl Henry Granlund, de Suècia. Tanmateix, amb la informació disponible no ho podem verificar.

²³⁷ En la documentació localitzada a RGASPI també figura *Herrero Rodena*.

²³⁸ Podria tractar-se de Hans Horst, d'Alemanya, o de Hans Hertl, d'Àustria, que no va morir en la Guerra Civil, però amb les dades disponibles no ho podem verificar.

²³⁹ La documentació localitzada a RGASPI informa que va ser ferit entre el 25 i el 29 de juliol de 1938 o l'1 d'agost; prioritzem la data més tardana i precisa. Podria ser la mateixa persona que Hans Herst.

²⁴⁰ Podria ser una de les dues persones que figuren en la base de dades Sidbrint amb aquest nom, també alemanys; de l'un s'informa que estava adscrit al batalló 41 i que no va morir en la Guerra Civil;

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Hans	Jensen ²⁴¹	Escandinàvia, possiblement	42	RGASPI	
Miguel	Jiménez Serra	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Heinrich	Joaquin ²⁴²	Luxemburg	43	RGASPI, Sidbrint	
Juan	Jordan Martínez	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Manuel	Julia Catala	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Johann	Klees Kloos ²⁴³	Desconegut	42	RGASPI	
Marinus	Kristiansen	Escandinàvia, possiblement	42	RGASPI	
Nils	Lidwald	Desconegut	42	RGASPI	
Manuel	Linares Tomàs	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	Traslladat a Marçà
Karl	Lindberg ²⁴⁴	Desconegut	42	RGASPI	
Henning	Lindgren	Suècia	42	RGASPI, Sidbrint	
Francisco	Llaser Serra	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Luis	López Duran	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Bautista	López Ruiz	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Antonio	López Sánchez	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Pedro	López Tercero	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	Traslladat a Marçà

de l'altre s'informa que estava adscrit al batalló 44, dada que difereix de la informació localitzada en aquest buidatge de RGASPI. Amb les dades de què disposem no podem precisar de qui es tracta, però podem suposar que és una d'aquestes dues persones.

²⁴¹ Podria tractar-se de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Hans Ove Jensen, de Dinamarca, però amb la informació disponible no ho podem verificar.

²⁴² Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Henri o Henrich Joachim; s'hi informa que era de Luxemburg, de l'enquadrament a nivell de brigada, que concorda amb la informació de RGASPI, i que va ser ferit i ingressat als hospitals de Mojà i de la Garriga.

²⁴³ Podria tractar-se de la persona que figura en l'obra de Landauer amb el nom de Johann Kless, d'Àustria, que no va morir en la Guerra Civil, però amb la informació disponible no ho podem verificar.

²⁴⁴ En un document figura *Karl Lindberg* i també *Karl Lindbern*, adscrits al mateix batalló i ferits el mateix dia; es tractaria doncs de dues persones, per bé que també podria tractar-se d'un error. En aquest buidatge de dades de RGASPI també documentem, amb el mateix enquadrament i ferit el mateix dia, Karl Lindgren; podria tractar-se de la mateixa persona, per bé que amb les dades disponibles no ho podem verificar.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Francisco	March Calduch	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Gabriel	Martínez Brotos	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Francisco	Martínez Rodríguez	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Jan	May ²⁴⁵	Desconegut	41	RGASPI	
Wilhelm	Meyer ²⁴⁶	Desconegut	42	RGASPI	
Otto	Miller ²⁴⁷	Desconegut	44	RGASPI	
Amadeo	Miramón Andrés ²⁴⁸	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Rogelio	Molina Bogar	Estat esp., possiblement	Comp. Eng.	RGASPI	
Claudio	Moragues Llurba	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
José	Moreno Manuel	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
José	Oliva Matencio	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
José	Olivella Salvador	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Sven	Olson ²⁴⁹	Escandinàvia, possiblement	42	RGASPI	
Juan	Ortega Gil	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
José	Peiró Martí	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Conrado	Perea López	Estat espanyol	43	RGASPI	
José	Pérez López	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	

²⁴⁵ En la base de dades Spanjestridders figura una persona dels Països Baixos amb aquest nom, de qui s'informa que no va morir en la Guerra Civil. D'altra banda, en la base de dades Sidbrint figura una altra persona amb aquest nom, de qui s'informa que era nascuda a Alemanya i de l'enquadrament a nivell de batalló (que concorda amb la informació obtinguda a RGASPI per a aquest treball). Amb la informació disponible no podem saber de quina de les dues persones es tracta.

²⁴⁶ Podria tractar-se de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Wilhelm Mayer, d'Alemanya, però amb les dades disponibles no ho podem verificar.

²⁴⁷ La documentació localitzada a RGASPI informa que va ser ferit entre el 25 i el 29 de juliol de 1938 o bé el 30 de juliol; prioritzem la data més tardana i precisa.

²⁴⁸ La documentació localitzada a RGASPI informa que va ser ferit entre el 25 i el 29 de juliol de 1938 o bé el 30 de juliol; prioritzem la data més tardana i precisa.

²⁴⁹ Podria tractar-se de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Sven Albanus Olsson, de Suècia, de qui s'informa que va morir en la Guerra Civil. Amb la informació disponible, però, no ho podem verificar.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Miguel	Pérez Mateo ²⁵⁰	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Willy	Petersen	Dinamarca	42	RGASPI, Sidbrint	
Manuel	Quesada Penalva ²⁵¹	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Juan	Recio Cubero ²⁵²	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Hans	Rehbein	Desconegut	42	RGASPI	
Bernardo	René Frape	Desconegut	42	RGASPI	
Vicente	Ribes Escrichs	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Alfredo	Rojas García	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Gonzalo	Ruiz Mora	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Ruperto	Ruizpérez Martínez	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Sohir	Saab	Desconegut	41	RGASPI	
Ramón	Sala Sans	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Martín	Salazar Carrión	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Juan	Salvador Morato	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Enrique	Samper Pujol	Estat espanyol	44	RGASPI	Traslladat a Marçà
Santiago	Sánchez Mateo	Estat espanyol	43	RGASPI, CEDOBI	
José	Sánchez Montero ²⁵³	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Justo	Sánchez Navero	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Julián	Sánchez Pascual	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	Traslladat a Marçà

²⁵⁰ La documentació localitzada a RGASPI informa que va ser ferit entre el 25 i el 29 de juliol de 1938 o bé el 30 de juliol; prioritzem la data més tardana i precisa.

²⁵¹ Podria ser *Peñalba*.

²⁵² La documentació localitzada a RGASPI informa que va ser ferit entre el 25 i el 29 de juliol de 1938 o bé el 30 de juliol; prioritzem la data més tardana i precisa.

²⁵³ La documentació localitzada a RGASPI informa que va ser ferit entre el 25 i el 29 de juliol de 1938 o bé el 30 de juliol; prioritzem la data més tardana i precisa.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
José	Sánchez Serrano ²⁵⁴	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Iso	Schapira	Alemanya	44	RGASPI	
Cipriano	Seco Calderón	Estat espanyol	43	RGASPI, CEDOBI	
Vicente	Segarra Pereira	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Lázaro	Segura	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Mischand	Sifib ²⁵⁵	Desconegut	41	RGASPI	
Bonifacio	Silvestre Calomarde	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Juan	Sola Noguera	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Juan	Soler Martínez	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Joaquín	Soriano Gómez	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Emilio	Sorroche García	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Ignaz	Spiegel ²⁵⁶	Alemanya	41	RGASPI, Sidbrint	
Karl	Svensen	Desconegut	42	RGASPI	
Va	Svensen	Desconegut	42	RGASPI	
Karl Axel	Svensson	Desconegut	42	RGASPI	
Paul	Tausendfreund	Alemanya	41	RGASPI, Sidbrint	
Lucio	Tornero Moreno	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Felix	Tressler	Desconegut	Transm.	RGASPI	
Ramon	Valbona Redorte ²⁵⁷	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Esteban	Valverde Sánchez	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Francisco	Vera López	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	

²⁵⁴ La documentació localitzada a RGASPI informa que va ser ferit entre el 25 i el 29 de juliol de 1938 o bé el 30 de juliol; prioritzem la data més tardana i precisa.

²⁵⁵ Nom i cognom podrien estar invertits.

²⁵⁶ La documentació localitzada a RGASPI informa que va ser ferit entre el 25 i el 29 de juliol de 1938 o l'1 d'agost; prioritzem la data més tardana i precisa.

²⁵⁷ La documentació localitzada a RGASPI informa que va ser ferit entre el 25 i el 29 de juliol de 1938 o l'1 d'agost; prioritzem la data més tardana i precisa.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
José	Verdú Nuit	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Alberto	Victoria Galiana Galina ²⁵⁸	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Max	Waismann ²⁵⁹	Desconegut	41	RGASPI	
Kurt	Walder ²⁶⁰	Alemanya	42	RGASPI	
Valentin	Walner Walmer	Desconegut	42	RGASPI	
Fritz	Wassenbock	Desconegut	41	RGASPI	
Salvador	Zorita Piquer	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	

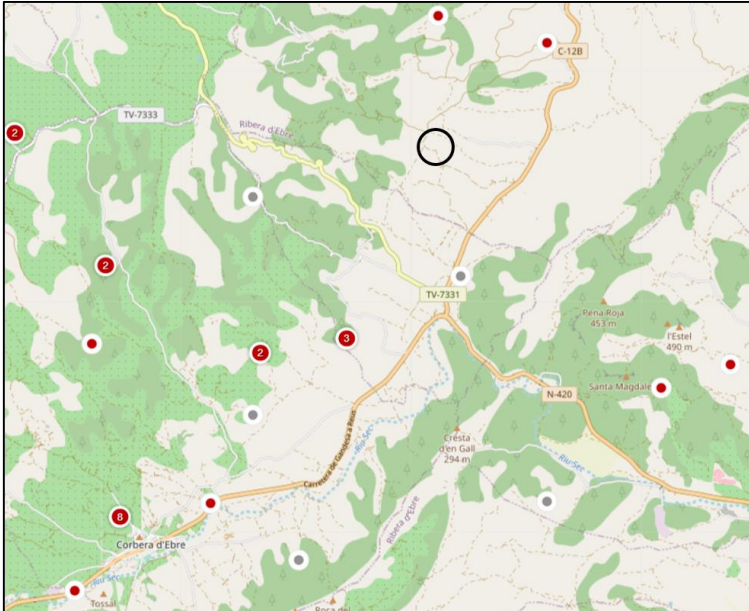
---

²⁵⁸ La documentació localitzada a RGASPI informa que va ser ferit entre el 25 i el 29 de juliol de 1938 o bé el 30 de juliol; prioritzem la data més tardana i precisa.

²⁵⁹ Podria tractar-se de Max Weigand, adscrit al mateix batalló i ferit el mateix dia, el qual va ser evaquat a la Unió Soviètica i per tant no va morir en la Guerra Civil, però amb les dades disponibles no podem verificar que es tracti de la mateixa persona.

²⁶⁰ Podria tractar-se de la persona que figura amb aquest nom i origen desconegut en la base de dades Sidbrint, però amb la informació disponible no ho podem verificar.

7-15 agost 1938

Camposines

De la nit del 7 d'agost (en el cas del batalló 44, 8 d'agost) al 15 d'agost, en reserva al nord-oest dels quilòmetres 1 i 3 de la carretera Gandesa-Flix.

Persones mortes i desaparegudes en acció de guerra

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Baudilio	López Ruiz	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Werner	Orange ²⁶¹	Països Baixos	41	RGASPI, Sidbrint, Spanjestridders	
Miquel	Tió Roca	Estat espanyol	43	Cost Humà	

Persones mortes possiblement en punt sanitari

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
José	Gómez Pérez ²⁶²	Estat espanyol	C.E.?	Cost Humà, Fosses	† Perelló

²⁶¹ També podria haver mort en l'escenari anterior, a la cota 382.

²⁶² Tenim dubtes sobre l'adscripció d'aquesta persona. Podria ser 11 Divisió, i no XI Brigada.

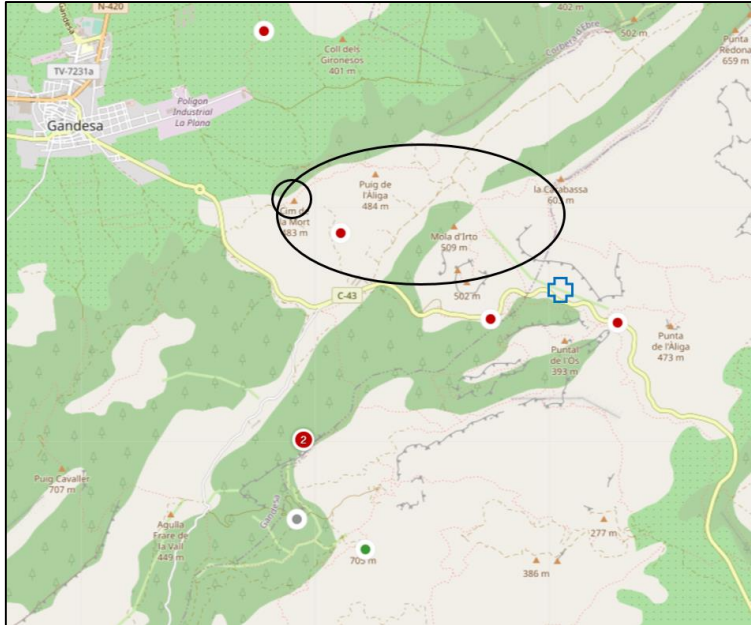
Persones desaparegudes segons la documentació coetània (desaparició no verificada)

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
-	-	-	-	-	-

Persones ferides de les quals no s'ha pogut verificar la mort

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
-	-	-	-	-	-

16 agost 1938

Serra de Cavalls

La nit del 15 al 16 d'agost el conjunt de la 35 Divisió, que inclou la XI Brigada, relleva la 11 Divisió a la serra de Cavalls. La XI Brigada se situa al nord de la carretera Gadesa - el Pinell de Brai - Tortosa, aproximadament fins al quilòmetre 2,5.

Atac a la cota 481 sud (indicada amb un cercle petit). A la nit, dues companyies del batalló 44 prenen temporalment la cresta de la cota.

Sanitat. Al mapa, amb una creu de línia blava, s'indica un punt de sortida d'ambulància, situat entre els quilòmetres 5 i 6 de la carretera entre Gadesa i el Pinell de Brai. Els serveis de la 35 Divisió s'instal·len a la carretera entre el Pinell de Brai i Miravet.

Persones mortes i desaparegudes en acció de guerra

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Ninilo	Pascual Ibars	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	

Persones mortes possiblement en punt sanitari

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
-	-	-	-	-	-

Persones desaparegudes segons la documentació coetània (desaparició no verificada)

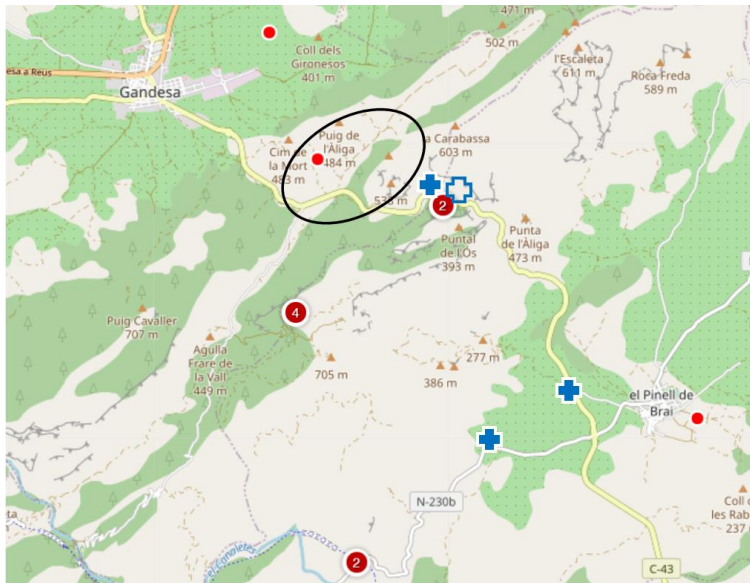
Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
-	-	-	-	-	-

Persones ferides de les quals no s'ha pogut verificar la mort

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
José	Armengol Codo	Estat esp., possiblement	Comp. Eng.	RGASPI	
Eduardo	Cañizo Requena	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Francisco	Claramonte	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Pedro	Coll Romero	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
José	Dueñas Pastor	Estat esp., possiblement	Comp. Eng.	RGASPI	
Vicente	Ferrera Magdalena	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
José	García Prades	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Ramon	Guzmán García	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Vicente	Herrera Magdalena	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Antonio	Jiménez Ruiz	Estat esp., possiblement	Comp. Eng.	RGASPI	
Antonio	Lázaro Cortés	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Ramon	Marcos Geral	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Juan	Martín Cuenca	Estat esp., possiblement	Comp. Eng.	RGASPI	
José	Martínez Muñoz	Estat esp., possiblement	Comp. Eng.	RGASPI	
Angel	Martínez Terol	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
José	Medina García	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Blas	Melchor Peirats	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
José	Mingot Salor	Estat esp., possiblement	Comp. Eng.	RGASPI	
Jaime	Moles Pujol	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Alberto	Monteagudo Secano	Cuba	Comp. Eng.	RGASPI, Sidbrint	
Jan	Netner	Desconegut	43	RGASPI	
José	Pariente Roure	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Ramon	Pons Costa	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	

17-24 agost 1938

Serres de Cavalls i Pàndols

Els límits aproximats de la brigada són, pel nord-oest, des del quilòmetre 2 de la carretera de Gandesa a Tortosa i el sud de les cotes 481 i 471 i, pel sud-oest, la cota 641.

Accions especialment intenses el 17 i el 18 d'agost; entre elles, presa de la cota 479, atac a les cotes 453 i 448 de l'àrea de la cota 481 sud (batalló 43) i atacs a la cota 481 sud (batalló 44).

Sanitat. Els serveis de la 35 Divisió són a la carretera entre el Pinell de Brai i Miravet. Tanmateix, també s'habiliten punts de socors propis de la XI Brigada, indicats al mapa amb creus blaves.

Persones mortes i desaparegudes en acció de guerra

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Antonio	Aguilar Porcar	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Francisco	Andreu Fernández	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Max	Bander	Àustria	44	RGASPI, Landauer	
Angel	Bayolo Rodríguez	Estat esp., possiblement	Sanitat	RGASPI	

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Agustín	Casino Blesa	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
José	Català Sastre	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Jose	de Core	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Andrés	García Alfonso	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Antonio	García Català	Estat espanyol	41	RGASPI, Cost Humà	
Antonio	González Oltra	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Vicente	González Ramos	Estat espanyol	43	RGASPI, Cost Humà	
Andreu Andrés	Gràcia Alfonso	Estat espanyol	44	Cost Humà	
Karl	Gertler ²⁶³	França o Àustria	44	RGASPI, Sidbrint	
Francisco	Honet Reig ²⁶⁴	Estat espanyol	44	RGASPI, Cost Humà	
Menzel	Horst ²⁶⁵	Desconegut	41	RGASPI	
Max	Janke	Alemanya	41	RGASPI, Sidbrint	
José	Martínez Juansaraz	Estat espanyol	43	RGASPI, Cost Humà	
José	Morales Rodríguez	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Plácido	Muñoz Fernández	Estat espanyol	44	RGASPI, CEDOBI	
Ernst	Nilsen ²⁶⁶	Dinamarca	43	RGASPI, Sidbrint	
José	Obon Franco	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Martin	Peterson ²⁶⁷	Dinamarca	43	RGASPI, Sidbrint	

²⁶³ Documentat com Karl Guertler i Gürtler a RGASPI, considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Karl Gertler i nascuda a França o Àustria.

²⁶⁴ Considerem que és la persona que figura en la base de dades del Cost Humà de la Guerra Civil amb el nom de Francesc Homet Reig, atesa la similitud en nom i cognoms i que l'enquadrament que hi figura, a nivell de brigada, coincideix amb el que s'informa a RGASPI.

²⁶⁵ En el document sembla que deia *Menzel* però una correcció a mà sembla indicar *Menzel*. Possiblement en el document es confonen nom i cognom. Per bé que del document es desprèn que era Menzel Horst, podria tractar-se de la mateixa persona que Horst Menzel, que així mateix està informat en aquest buidatge de RGASPI, per bé que la data de defunció difereix.

²⁶⁶ Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom d'Ernst Nielsen, de Dinamarca.

²⁶⁷ Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Martin Petersen, de Dinamarca.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Pedro	Reyes Garrido	Estat espanyol	44	RGASPI, CEDOBI	
José	Ríos Sedeño	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Manuel	Sabater Godes	Estat espanyol	44	RGASPI, Cost Humà	
Manuel	Valero Botella	Estat espanyol	Comp. Eng.	RGASPI, Cost Humà	

Persones mortes possiblement en punt sanitari

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Fritz	Anderson ²⁶⁸	Suècia	43	RGASPI, DGMD, Sidbrint	† Barcelona
Camil	Berends ²⁶⁹	Alemanya	42	RGASPI, Cost Humà, Fosses, Sidbrint	† Mataró
Hans	Biersack	Alemanya	42 o 43	RGASPI, Cost Humà, DGMD, Fosses, Sidbrint	† Mataró
Jacobus	van Dam	Països Baixos	41	RGASPI, Spanjestridders	
Vicente	Devesa Barceló	Estat espanyol	44	RGASPI, Cost Humà, Fosses	† Vilafranca del Penedès
Egon	Fürst	Txecosl. ²⁷⁰	44	RGASPI, Cost Humà, Fosses, Landauer	† Perelló
José Josep	Guri Llauradó	Estat espanyol	43 o 44	RGASPI, Cost Humà, DGMD	
Frend	Haek ²⁷¹	Països Baixos	43	RGASPI, Cost Humà, Spanjestridders	† Barcelona

²⁶⁸ Figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Fritz Alvar Andersson; tanmateix, no podem descartar que es tracti de la persona que hi figura amb el nom de Frietjof Andersen o la que hi figura amb el nom de Fritjof Andersen, en tots dos casos de Noruega, o la que hi figura amb el nom de Frithiof Andersson, de Suècia.

²⁶⁹ Considerem que es tracta de Willy Fahrenson, que segons la base de dades Sidbrint feia servir sobrenoms similars. Possiblement va ser ferit en un escenari anterior.

²⁷⁰ Actualment, República Txeca.

²⁷¹ Considerem que es tracta d'Arend Haak, dels Països Baixos; ferit en aquest escenari i mort per malaltia a Barcelona el 3 d'octubre de 1938.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Josef	Hartl ²⁷²	Àustria	44	RGASPI, Landauer	
Rudolf	Kross Kroos ²⁷³	Alemanya	41	RGASPI, Cost Humà, Fosses, Sidbrint	† La Garriga
Josep ²⁷⁴	Navarrete Bejarano	Estat esp., possiblement	C.E.?	Cost Humà	† Perelló
Arne	Olsen	Noruega	-	Cost Humà	† Vinyols i els Arcs
Willi	Pelkmann	Alemanya	43	RGASPI, Sidbrint	
Carlos Carles	Pujol Tornell Fornell	Estat espanyol	41	RGASPI, Cost Humà, DGMD	† Barcelona
Josef	Singer	Àustria	41	RGASPI, Cost Humà, Fosses, Landauer	† Mataró
Victor	Stuber	Suïssa	C.E.	RGASPI, Cost Humà, Fosses	† Vilafranca del Penedès
José	Tortosa Alcázar	Estat espanyol	42	RGASPI, Cost Humà	
Santos	Valentín Barrios ²⁷⁵	Estat espanyol	43	RGASPI, Cost Humà, Fosses	† Cornudella de Montsant

Persones desaparegudes segons la documentació coetània (desaparició no verificada)

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Karl J.	Brisklund ²⁷⁶	Noruega	42	RGASPI, Sidbrint	
Manuel	Bueno Rico	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	

²⁷² També *Hartel* i *Hartleb*.

²⁷³ També *Otto Heinrich*. Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Rudolf Kroos i els sobrenoms *Otto* i *Heinrich*. Pot ser que hagués estat ferit en un escenari anterior.

²⁷⁴ Tenim dubtes sobre l'adscripció d'aquesta persona: no descartem que es tracti d'una persona adscrita a la 11 Divisió, i no a la XI Brigada.

²⁷⁵ Figura en la base de dades del Cost Humà de la Guerra Civil i al fons de Fosses de la Guerra Civil i la dictadura franquista, on s'informa que va morir en un hospital de campanya de Cornudella de Montsant el 28 de desembre de 1938; és possible, doncs, que no morís per les ferides rebudes al front de l'Ebre sinó per ferides rebudes més tard, potser fins i tot en l'inici de l'ofensiva franquista a Catalunya.

²⁷⁶ També figura *Karl Brusklund*, però podria tractar-se d'una altra persona; aquesta podria ser la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Karl Bruskeland. Amb la informació disponible no podem verificar de qui es tracta.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Fidelio	Cano Esquina	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Vicente	Carrilero Castillo	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Francisco	Chiva Flores	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
-	Fernández Toledano ²⁷⁷	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Santiago	Ferrer Candau	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Jaime	Gene Riera	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Werner	Gevald	Desconegut	43	RGASPI	
Andrés	Gómez Serrano	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Juan	Hilario Masso	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Peter	Jensen ²⁷⁸	Desconegut	43	RGASPI	
Karl	Karlson ²⁷⁹	Desconegut	43	RGASPI	
Christian	Larsen ²⁸⁰	Dinamarca	43	RGASPI, Sidbrint	
Alfredo	Llido Aparicio	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
José	Lloret Planellas	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Johannes	Lundberg ²⁸¹	Desconegut	42	RGASPI	
Juan	Maroto Fernández	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Juan	Martín Goterris	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
José	Miró Miró	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	

²⁷⁷ També figura *Toledano Fernández*.

²⁷⁸ Podria tractar-se de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Karl Peter Jensen o la que hi figura com Peter Jensen, totes dues de Dinamarca, però amb la informació disponible no ho podem verificar. Així mateix, a RGASPI figura també Karl Jensen, per bé que les dades de desaparició i d'enquadrament difereixen.

²⁷⁹ Podria tractar-se de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Carl Carlsen, de Dinamarca; tanmateix, l'enquadrament a nivell de batalló que s'hi informa no coincideix amb el que s'ha documentat en aquest buidatge de RGASPI. Amb la informació disponible no podem verificar que es tracti de la mateixa persona.

²⁸⁰ Figura en la base de dades Sidbrint com Kristian.

²⁸¹ Podria tractar-se de Johan Sigurd Lundberg, però amb la informació disponible no ho podem verificar.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Anton	Müller ²⁸²	Desconegut	41	RGASPI	
José	Pascual Pesapot	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Fritz	Paulsen	Alemanya	Cav.	RGASPI	
Age	Pederson ²⁸³	Escandinàvia, possiblement	42	RGASPI	
Peder	Peterson ²⁸⁴	Desconegut	42	RGASPI	
José	Pont Rosich ²⁸⁵	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Otto	Rasmussen	Escandinàvia, possiblement	43	RGASPI	
Paul	Rasmussen ²⁸⁶	Dinamarca	43	RGASPI	
Cristóbal	del Rey Sánchez	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
José	Ribes Dols	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Emanuel	Ringlmast	Desconegut	43	RGASPI	
Pedro	Rodríguez	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Teodoro	Rodríguez Matías	Estat esp., possiblement	Comp. Eng.	RGASPI	
Otto	Schmidt ²⁸⁷	Àustria	42 o 43	RGASPI	
Olaf	Skypruel	Escandinàvia, possiblement	43	RGASPI	

²⁸² En el buidatge de dades de RGASPI que s'ha fet per a aquest treball figuren quatre registres que podrien coincidir: Anton Müller (dos registres), Toni Müller i Tony Müller. Tanmateix, possiblement és un nom massa freqüent per determinar que és la mateixa persona. D'altra banda, en la base de dades Sidbrint figura una persona amb aquest nom, de Suïssa, però l'enquadrament a nivell de batalló difereix.

²⁸³ També *Pedersen*. Podria tractar-se de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Jage Petersen, però amb la informació disponible no ho podem verificar.

²⁸⁴ En la documentació localitzada a RGASPI també figura *Pedersen*, desaparegut el 13 d'agost. Podria tractar-se de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Peter Carlsen Petersen, de Dinamarca, però amb la informació disponible no ho podem verificar.

²⁸⁵ Podria ser la mateixa persona que José Pons Roseich, enquadrat en el mateix batalló, però aquesta altra persona consta morta en una data anterior, el 30 de juliol; a falta de més dades, doncs, descartem la coincidència.

²⁸⁶ Figura en documentació coetània de RGASPI i també en un document posterior, datat el desembre de 1938, en què s'informa de la mateixa data de desaparició i que era de Dinamarca. Atesa la data d'aquest darrer document, el podríem considerar desaparegut, però no podem descartar que hagués estat fet presoner, com succeeix en algun altre cas de la mateixa sèrie documental.

²⁸⁷ Desconeixem la identitat d'aquesta persona. Podria tractar-se de la persona que figura amb aquest nom en l'obra de Landauer, però hi figura mort l'any anterior a Brunete. D'altra banda, en la base de dades Sidbrint figura una persona amb aquest nom, però la informació que hi consta fa desestimar que es tracti de la mateixa persona.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Ramon	Soriano Duarte	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Pedro	Sorra	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Vicente	Teruel Calmacho	Estat esp., possiblement	Comp. Eng.	RGASPI	
Vicente	Vicent Planas	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	

Persones ferides de les quals no s'ha pogut verificar la mort

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Baldomero	Abad Lizcano	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Manuel	Andreu Castillo	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Baldomero	Abus ²⁸⁸	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Jaime	Aguila Guiu	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Vicente	Agulló Roselló	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
José	Albiol Albiol	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Salvador	Albolafio Delgado	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
José	Amela Fernández	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Francisco	Andreu Torregrosa	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Albert	Aomart	Desconegut	43	RGASPI	
Francisco	Aparicio	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Enrique	Arderiu Rabal	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Joaquín	Arias Albaladejo	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Inocencio	Arias Licola	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	

²⁸⁸ Considerem que per similitud de nom i cognom, enquadrament i data de la ferida, podria ser la mateixa persona que Baldomero Abad Lizcano, però amb la informació disponible no ho podem verificar.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Jan	Aoyard Aosyart	Desconegut	43	RGASPI	
Franz	Aunemers	Desconegut	44	RGASPI	
Francisco	Avellaneda Muñoz ²⁸⁹	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
José	Avellanet Francisco	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Gustavo	Averson ²⁹⁰	Desconegut	41	RGASPI	
Angel	Ballester Alfagemo	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Germán	Barceló	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Rafael	Barrionuevo García	Estat esp., possiblement	Comp. Eng.	RGASPI	
José	Baudina Serra	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Hans	Bauer ²⁹¹	Alemanya	44	RGASPI, Sidbrint	
Miguel	Beguená Pérez	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Eberhart	Beinker	Desconegut	41	RGASPI	
Enrique	Bernabé Egea	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Pedro	Bernal López	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Hellbruck	Bimholt ²⁹²	Desconegut	43	RGASPI	
Franz	Bittner	Desconegut	41	RGASPI, Sidbrint	
Dámaso	Blas Perucho	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Josef	Blasberger	Desconegut	44	RGASPI	
Juan	Bonillo Coronado	Estat espanyol	41	RGASPI, CEDOBI	
Cornelius	Born	Desconegut	41	RGASPI	
José	Borras Baldello	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	

²⁸⁹ Podria tractar-se de la persona que figura amb el nom de Francesc Avellaneda Muñoz en la base de dades del Cost Humà de la Guerra Civil, on s'informa que va morir al camp de concentració de Miranda de Ebro.

²⁹⁰ En la documentació localitzada a RGASPI no figura com a ferit sinó com a malalt.

²⁹¹ Podria tractar-se de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el mateix nom i cognom, també d'Alemanya, però amb la informació disponible no ho podem verificar. D'altra banda, documentem una persona amb aquest nom i cognom entre els ferits ingressats a l'hospital de Santa Coloma de Farners, en el qual no va morir.

²⁹² Nom i cognom podrien estar invertits.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
José	Borras Palacín	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Juan	Bou Bosch	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Willi	Buns	Desconegut	43	RGASPI	
Ricardo	Camps Villarasa	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Pedro	Cano Campos	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Blas	Capella Roger	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Juan	Casquera Garrido	Estat esp., possiblement	-	RGASPI	
Francisco	Castella Campaneras	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Ignacio	Cebellán Herrero	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Manuel	Celimendis Jiménez	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Antonio	Chicharro Aparicio	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Felipe	Chicharro Higuera	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
José	Cid Panchan	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Alfred	Clusse (Kraus) ²⁹³	Desconegut	43	RGASPI	
José	Corvillo Rodríguez	Estat espanyol	44	RGASPI, CEDOBI	
Magín	Creus Duran	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Ramon	Cuadros Rodriguez	Estat espanyol	41	RGASPI, CEDOBI	
Leo	Dallinger Dollinger ²⁹⁴	Desconegut	Comp. Disc.	RGASPI, Sidbrint	

²⁹³ Podria ser alguna de les persones següents, que figuren en la base de dades Sidbrint: Alfred Kruse, del qual s'hi informa que era nascut a Alemanya i que no va morir en la Guerra Civil; Alfred Kruge, de qui s'hi informa que era de França; i Alfred Krúger, de qui s'hi informa que era d'Alemanya.

²⁹⁴ Podria ser la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Leonhard Dallinger, de qui s'hi informa que era d'Alemanya i que no va morir en la Guerra Civil. També podria tractar-se de la persona que figura en la mateixa base de dades amb el nom de Leo Döllinger, de qui s'hi informa que era d'Alemanya, de l'enquadrament a nivell de batalló (que no concorda amb la informació obtinguda a RGASPI) i que va morir en la Guerra Civil; el període en què se'l situa en la

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Karl	Decken	Desconegut	41	RGASPI	
Francisco	Díaz	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Máximo	Díaz Herrero	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Henry	Doguel	Desconegut	41	RGASPI	
Baldirio	Durban Cornado	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Miguel	Espino Salis	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Bartolomé	Esqueta Sánchez	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
José	Esteve Gallar	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
José	Estévez López	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Ramon	Falsine Prades ²⁹⁵	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Jakob	Faulan	Desconegut	41	RGASPI	
Ernesto	Faustino Mula	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Fedor	Feder	Desconegut	44	RGASPI	
Manuel	Fernández	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Antonio	Fernández Hita	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
José	Fernández Rodríguez	Estat espanyol	44	RGASPI, CEDOBI	
Manuel	Fernando López	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Honorato	Ferrando Ortiz	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Eugenio	Ferrer Martín	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Pedro	Figuerola Baqué	Estat esp., possiblement	Comp. Eng.	RGASPI	
Marcelino	Freiguero	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	

Guerra Civil no inclou el període de la batalla de l'Ebre, però no podem descartar que es tracti de la mateixa persona.

²⁹⁵ Podria tractar-se de la persona que figura en la base de dades del Cost Humà de la Guerra Civil amb el nom de Ramon Fatsini Prades, de Tortosa. Amb les dades disponibles, però, no ho podem verificar.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
José	Fuentes Palazón	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Diógenes	Garrido Puig	Estat espanyol	44	RGASPI, CEDOBI	
Alfonso	Gerado Cotell ²⁹⁶	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
José	Gil Valdivieso	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Antonio	Gilibert ²⁹⁷	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
José	Giral Fornés	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Adrián	Goffmann	Desconegut	41	RGASPI	
Juan	Gómez Jiménez	Estat espanyol	41	RGASPI, CEDOBI	
José	Gómez Martínez	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Feliciano	Gómez Muñoz	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Alfonso	González Gardeles	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Montserrat	González Torres	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Isidoro	Granado Rangel	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
José	Gual Monferrer	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
José	Guardacasas Martínez	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Mariano	Guillamon Martínez	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Alberto	Guillamon Pons	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
José	Guiu Pérez	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Vicente	Gumbao Miralles	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Alfred	Gusa	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	

²⁹⁶ Podria ser *Gerardo Cotell*.

²⁹⁷ El cognom podria estar mal escrit; podria ser *Gibert, Gisbert, Gispert* o *Gilabert*.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Eric	Gustavson ²⁹⁸	Escandinàvia, possiblement	43	RGASPI	
Helge	Hang	Noruega	43	RGASPI, Sidbrint	
-	Harry	Desconegut	41	RGASPI	
Karl	Hausen Hansen ²⁹⁹	Desconegut	41	RGASPI	
Ditrich ³⁰⁰	Heinkel	Desconegut	43	RGASPI	
Fritz	Held	Alemanya	41	RGASPI, Sidbrint	
Juan	Hermedes Piqué	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Remigio	Hernández Domingo	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Sebastián	Hernández Gallego	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Tomas	Herrero Justo	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Guillermo	Rizo Hizo Moreno	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Anton	Hodax ³⁰¹	Àustria	41	RGASPI, Landauer	
Ernst	Hoffmann	Alemanya	41	RGASPI	
Walter	Holander	Desconegut	43	RGASPI	
Sven	Holstid ³⁰²	Desconegut	42	RGASPI	
Erich	Hummer ³⁰³	Àustria	43	RGASPI	
Donate	Iglesias Prieto	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	

²⁹⁸ Podria tractar-se de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom d'Erik Helmer Gustafsson, de Suècia, però amb la informació disponible no ho podem verificar.

²⁹⁹ Podria tractar-se d'alguna de les persones següents, que figuren en la base de dades Sidbrint: la que hi figura amb aquest nom, de Noruega; la que hi figura com Karl Georg Hansen, de Dinamarca, o la que hi figura com Karl Heckhausen, d'Alemanya. Amb la informació de què disposem no podem verificar si es tracta d'una de les tres persones esmentades o d'una altra. També podria tractar-se de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Karl Kristian Hansen, de Dinamarca, però l'enquadrament a nivell de batalló que s'hi informa difereix del que hem documentat en aquest buidatge de dades de RGASPI.

³⁰⁰ Podria ser *Dietrich*.

³⁰¹ Considerem que es tracta de la persona que figura en l'obra de Landauer com Anton Hodac.

³⁰² Podria ser la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Sven Holistadt; també podria tractar-se de la persona que figura en la mateixa base de dades amb el nom de Sven Hollstadt, o la que hi figura amb el nom de Sven Oskar Hollstedt, de les quals s'hi informa que eren de Suècia. Amb les dades disponibles no podem verificar la identitat d'aquesta persona.

³⁰³ Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom d'Erich Humer, de qui s'hi informa que era d'Àustria i que va ser ingressat a l'hospital de Mataró. Tanmateix, no es pot descartar que hi hagi un error en la grafia del cognom i que en realitat es tracti d'Erich Kummer, àlies d'Erich Hubmann, d'Àustria, que segons Landauer no va morir en la Guerra Civil.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Juan	Insa Viña	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Truch	Johannson	Desconegut	43	RGASPI	
Ernst	Johansson	Dinamarca	43	RGASPI	
Oskar	Joken	Desconegut	43	RGASPI	
Francisco	Juárez Garrigos	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Francisco	Jurado Ortiz	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Alberto	Juyamon Juyamin Pons	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Hermann	Kaiser	Alemanya	Comp. Disc.	RGASPI, Sidbrint	
Willi	Kauvif	Desconegut	43	RGASPI	
John	Köster	Desconegut	42	RGASPI	
Miguel	Lacuesta Esteve	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Waldemar	Larsson ³⁰⁴	Dinamarca	42	RGASPI, Sidbrint	
Manuel	León Camacho	Estat espanyol	41	RGASPI, CEDOBI	
Hans	Ljogren	Escandinàvia, possiblement	42	RGASPI	
Vicente	Llauradó Masip	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Simón	Llorens Soporta	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
José	Lloret Sole	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Harri	Loenberger	Desconegut	43	RGASPI	
Andrés	Lozano Torres	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Harry	Lundberger ³⁰⁵	Desconegut	41	RGASPI	
Holger	Lundmark	Desconegut	42	RGASPI	
Ramon	Malefre Barsull ³⁰⁶	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Manuel	Martínez	Estat esp., possiblement	Comp. Eng.	RGASPI	

³⁰⁴ Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom d'Orla Valdemar Larsen, de Dinamarca.

³⁰⁵ Podria tractar-se de Hartvig Lundberg, documentat en aquest mateix treball, però amb la informació disponible no ho podem verificar.

³⁰⁶ Possiblement, *Mallafré*. El segon cognom podria ser erroni.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Rafael	Martínez Cazorla	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Felicindo	Martínez Gardon	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Antonio	Mateo Marín	Estat espanyol	42	RGASPI, CEDOBI	
Salvador	Mercader Guibernau	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Miguel	Merino Herrero	Estat espanyol	44	RGASPI	
José	Mir Cipres	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Javier	Mirabet Capdevila	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Cosme	Miralles Borrás	Estat esp., possiblement	Comp. Eng.	RGASPI	
Anton	Moerth	Àustria	44	RGASPI, Landauer	
Paul	Monemers	Desconegut	43	RGASPI	
Pedro	Moreno Pérez	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Pascual	Muniente Jordana	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Ricardo	Muñoz Martínez	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Vicente	Navarro Ibáñez	Estat esp., possiblement	Transm.	RGASPI	
Jaime	Nides	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Heine	Niesel ³⁰⁷	Desconegut	43	RGASPI	
Johann	Norman ³⁰⁸	Desconegut	42	RGASPI	
Julio	Oca Pérez	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Anton	Odak	Desconegut	43	RGASPI	
Juan	Oliete Marimon	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Juan	Omedes	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	

³⁰⁷ També *Heyne* o *Keyne*.

³⁰⁸ En la base de dades Sidbrint figuren tres persones amb noms similars (Normann Johannessen, Norman Johannson i Norman Johansen), però amb la informació disponible no podem verificar si es tracta d'alguna d'elles o d'una altra persona.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Francisco	Orden Matesanz	Estat esp., possiblement	Sanitat	RGASPI	
Francisco	Ortuño Canales	Estat esp., possiblement	Comp. Eng.	RGASPI	
Felipe	Ozaeta Martínez	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Francisco	Orus Vara	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Francisco	Pascual Planell	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Ernesto	Pérez Alemany	Estat esp., possiblement	E.M.	RGASPI	
Cristóbal	Pérez Torres	Estat espanyol	42	RGASPI, CEDOBI	
Salvador	Peris Ramos	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Leon	Peterson	Dinamarca	43	RGASPI	
Karl	Pigonick	Desconegut	41	RGASPI	
Rudolf	Pikinger ³⁰⁹	Desconegut	43	RGASPI	
Salvador	Poch Sabate	Estat esp., possiblement	Comp. Eng.	RGASPI	
Jaime	Pons Huguet	Estat esp., possiblement	Comp. Eng.	RGASPI	
Victoriano	Pujol Lamo	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Willi	Raab ³¹⁰	Desconegut	41	RGASPI	
Salvador	Ramos Palanques	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Kay	Rasmuskov	Desconegut	42	RGASPI	
Constancio	Redondo Añez	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Jan	Retner	Desconegut	43	RGASPI	
Narciso	Ricart Mateu	Estat esp., possiblement	Comp. Eng.	RGASPI	
Ramon	Rivas	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Jaime	Ros Jordana	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	

³⁰⁹ Podria tractar-se de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Rudolf Pieringer, adscrita al mateix batalló, però amb la informació disponible no ho podem verificar.

³¹⁰ Podria tractar-se de Willem van Raam, dels Països Baixos, però amb la informació disponible no ho podem verificar.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Manuel	Ruiz Iniesta	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Francisco	Ruiz Pérez	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Pedro	Saer Rosas	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Manuel	Sáez Murillo	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Salvador	Safont Quevedo	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
José	Sala Gutiérrez	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Francisco	Salcedo Moreno	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Anastasio	Sánchez López	Estat esp., possiblement	C.E.	RGASPI	
Francisco	Sans Millan	Estat esp., possiblement	Transm.	RGASPI	
Simón	Sepúlveda Villarejo	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Martín	Serrat Llavesa	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Hans	Sjögren	Suècia	42	RGASPI	
Friedrich	Slejko	Àustria	44	RGASPI, Landauer	
Vicente	Soto Lledo	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Manuel	Soto López	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Nils	Stroemberg	Desconegut	42	RGASPI	
José	Susa	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Harald	Svend	Desconegut	43	RGASPI	
Silvestre	Tejada González	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Francisco	Tejedo Mingarro	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Antonio	Tenza Rovira	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Luis	Teruel Castillejos	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Pedro	Teruel Pujante	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Eulogio	Torres Martín	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
José	Valls Cortes	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Paulino	Valverde Lara	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Esse	Va n [sic] ³¹¹	Desconegut	41	RGASPI	
Vicente	Valdovin Valdoben González	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Angel	Velasco Sánchez	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Oskar	Vennerholm ³¹²	Dinamarca	43	RGASPI, Sidbrint	
Francisco	Vidal Alandi	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Josef	Vielsel Vielsels	Desconegut	44	RGASPI	
Antonio	Vinegra González ³¹³	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Hans	Virfeck	Desconegut	43	RGASPI	
Josef	Walter ³¹⁴	Àustria	44	RGASPI	
Josef	Wilmann	Desconegut	Comp. Eng.	RGASPI	
Norbert	Wirt Wirth ³¹⁵	Àustria	41	RGASPI	
Francisco	Zapater Molina	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Numerio	-	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	

³¹¹ Possiblement, *Van Esse*. Podria tractar-se de Jurriaan van Ee, que figura en la base de dades Spanjestridders, o de Piet van Essen, que figura en la base de dades Sidbrint, en tots dos casos dels Països Baixos. Amb la informació disponible no podem determinar la identitat d'aquesta persona.

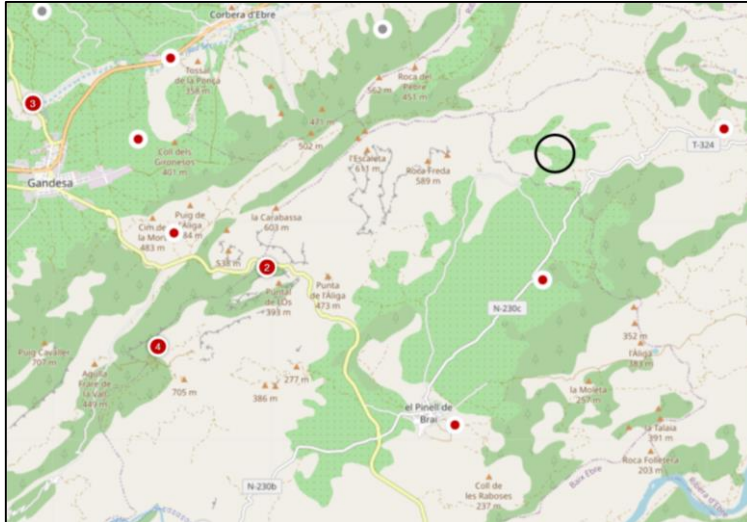
³¹² Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom d'Oskar Wenerhorn, de Dinamarca.

³¹³ Podria ser la persona que figura en el document d'espanyols adscrits a les Brigades Internacionals publicat per CEDOBI amb el nom d'Ambrosio Vinegra, adscrit a la XI Brigada, però amb la informació disponible no ho podem verificar.

³¹⁴ Segons la documentació obtinguda a RGASPI, era d'Àustria; tanmateix, podria tractar-se de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb aquest nom, de qui s'hi informa que era d'Alemanya i que va ingressar a l'hospital de Santa Coloma de Farners. Amb la informació disponible no podem verificar la identitat d'aquesta persona.

³¹⁵ Considerem que es tracta de la mateixa persona que Norbert Würth, que també figura en aquest buidatge de dades de RGASPI, amb el mateix enquadrament a nivell de batalló i que consta ferit en el mateix tram de dates.

25 agost 1938

Serra de Cavalls (descans)

A un quilòmetre i mig al nord del quilòmetre 6 de la carretera Pinell de Brai - Miravet.

Persones mortes i desaparegudes en acció de guerra

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
-	-	-	-	-	-

Persones mortes possiblement en punt sanitari

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
-	-	-	-	-	-

Persones desaparegudes segons la documentació coetània (desaparició no verificada)

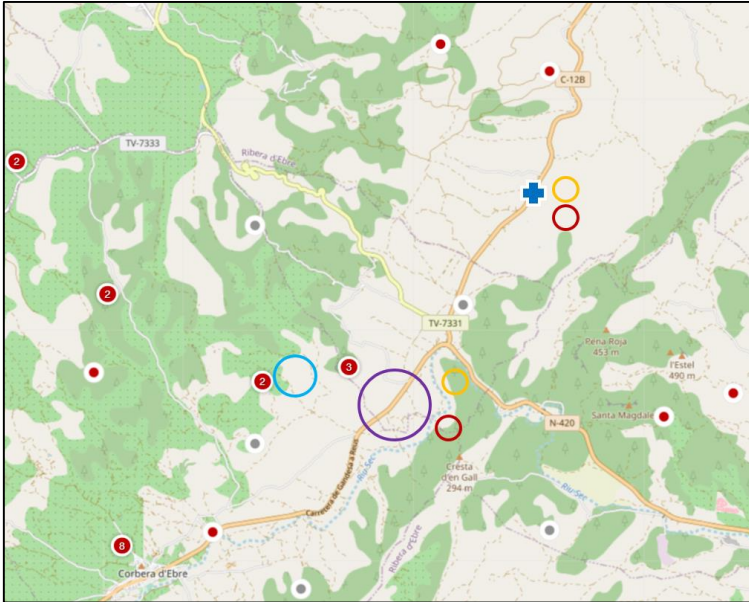
Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
-	-	-	-	-	-

Persones ferides de les quals no s'ha pogut verificar la mort

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Proscopio	Montalban Cañas	Estat esp., possiblement	Comp. Eng.	RGASPI	
Joaquín	Navarro Salas	Estat esp., possiblement	Comp. Eng.	RGASPI	

26 agost - 5 setembre 1938

Camposines

Organització defensiva del nus de Camposines. El 26 d'agost, atac aeri franquista, amb tres ferits i dos morts a la XI Brigada. Atac aeri franquista també el 31 d'agost, amb afectació al batalló 41.

- **Batalló 41 Edgar André.** Reserva al nord del nus de Camposines. 27 agost, companyia de metralladores del batalló 41 al sud del nus, a cotes 289 i 304, un quilòmetre i mig a l'est del quilòmetre 318 de la carretera d'Alcolea del Pinar a Tarragona (a la dreta de cota 382, davant la carretera).
- **batalló 42 Hans Beimler.** Reserva al nord del nus de Camposines. 27 agost, companyia de metralladores del batalló 42 al sud del nus, a cotes 318 i 259 (al nord de les cotes que ocupa la companyia de metralladores del batalló 41).
- **Batalló 43 Ernst Thälmann.** Carretera Gandesa-Flix i Coll del Coso, cotes 382, 371, 378 i 350; 27 d'agost al vespre, a cotes 377 i 370; 28 agost a la nit, a cotes 320, 332 o 333 i 321.
- **Batalló 44 Zwölfte Februar.** Cotes 282, 260, 262 i 250, situades a banda i banda del quilòmetre 318 de la carretera d'Alcolea del Pinar a Tarragona.

Companyia Especial. Reserva al nord del nus de Camposines, amb els batallons 41 i 42.

Sanitat. Quilòmetre 3 de la carretera Gandesa-Flix.

Persones mortes i desaparegudes en acció de guerra

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Manuel	Achutegui Benito	Estat espanyol	43	RGASPI, Cost Humà, CEDOBI	
Rolf Ulleberg	Anderssen	Noruega	42	RGASPI, Cost Humà	
Hans	Baier	Alemanya	42	RGASPI, Sidbrint	
Joan	Casellas Palau	Estat espanyol	-	Cost Humà, DGMD	
Pedro	Crivillé Jarai ³¹⁶	Estat espanyol	44	RGASPI, Cost Humà	
José	Crusat Mateu ³¹⁷	Estat espanyol	44	RGASPI, Cost Humà	
Walter	Hellbrück	Alemanya	41 o C.E.	RGASPI, Sidbrint	
Josef	Kollbock ³¹⁸	Àustria	41	RGASPI	
Johann	Nejedly	Àustria	-	Landauer	
Antonio	Redondo Vergara ³¹⁹	Estat espanyol	44	RGASPI, Sidbrint	
Alberto	Ruiz Prats	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Rolf	Torvet	Noruega	43	RGASPI	
Segundo	Valera Pérez	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	

Persones mortes possiblement en punt sanitari

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Joaquim	Aran	Estat espanyol	C.E.	Cost Humà	† Móra d'Ebre
Joan Juan	Jafra	Estat esp., possiblement	44	Cost Humà, Fosses	† Vinyols i els Arcs
Johan Sigurd	Lundberg	Suècia	42	RGASPI, Cost Humà, Fosses, Sidbrint	† Mataró

³¹⁶ Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades del Cost Humà de la Guerra Civil amb el nom de Pere Crivillé Jardí.

³¹⁷ En la base de dades del Cost Humà de la Guerra Civil, *Josep*.

³¹⁸ També *Kollboch* i *Kollboeck*.

³¹⁹ Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom d'Artuando Redondo Vergara, de nacionalitat espanyola.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Francisco	Morcillo Pérez	Estat espanyol	-	Cost Humà, Fosses	† Vinyols i els Arcs

Persones desaparegudes segons la documentació coetània (desaparició no verificada)

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Ludwig	Andersen ³²⁰	Desconegut	44	RGASPI	
Julio	Abascal Fernández	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Götz	Ahlnaes ³²¹	Escandinàvia	42	RGASPI, Sidbrint	
Heinrik	Beyholt ³²²	Alemanya	43	RGASPI, Sidbrint	
Oriol	Bonet Torrella	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Wilhelm	Davidson ³²³	Dinamarca	42	RGASPI	
Juan	Domènech Vilches	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Aage	Fenger	Dinamarca	42	RGASPI, Sidbrint	
Turleif	Hansen ³²⁴	Noruega	42	RGASPI, Sidbrint	
Henry	Hanson	Desconegut	43	RGASPI	
Vaino	Heikki Haikki ³²⁵	Suècia	-	RGASPI, Sidbrint	
Sigurd	Hofnö	Desconegut	43	RGASPI	
Bey	Hund	Desconegut	43	RGASPI	
Alf	Johansen ³²⁶	Escandinàvia, possiblement	42	RGASPI	

³²⁰ Podria ser la mateixa persona que Ludwig Andersson, que en documentació de RGASPI consta desaparegut en una altra data, però amb les dades disponibles no ho podem verificar.

³²¹ En la documentació obtinguda a RGASPI també figura amb el nom d'Ahlnes Gote i adscrit al batalló 43 en el moment de la desaparició. Podria ser la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Göte Axel Ahlnäs, de Suècia, o la que hi figura amb el nom de Göte Ahlnis, de Dinamarca.

³²² Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Heinrich Berthold.

³²³ Podria tractar-se de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de David Vilhelm Davidsson, de Suècia; amb les dades disponibles i atesa la possible discrepància en el país d'origen, no podem verificar que es tracti de la mateixa persona.

³²⁴ Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Torleif Hansen.

³²⁵ Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Veinö Isak Heikki.

³²⁶ També *Johannsen* i *Alf Johansson*; podria tractar-se de la persona de Noruega que figura amb aquest nom en la base de dades Sidbrint, però amb les dades disponibles no ho podem verificar.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Axel	Johansson ³²⁷	Suècia	42	RGASPI, Sidbrint	
Ake	Jonsen	Escandinàvia, possiblement	42	RGASPI	
Pelle	Jørgensen ³²⁸	Desconegut	42	RGASPI	
Frig ³²⁹	Lieder	Alemanya	-	RGASPI	
Karl	Lundgren	Suècia	42	RGASPI	
Kurt	Lungberg Jungberg	Desconegut	42	RGASPI	
Ernst	Nils	Desconegut	43	RGASPI	
Vilgot	Olefson ³³⁰	Escandinàvia	42	RGASPI, Sidbrint	
Jorgen	Olsen ³³¹	Dinamarca	42	RGASPI, Sidbrint	
Aage	Smedmann ³³²	Noruega	43	RGASPI, Sidbrint	
Johann	Watznack	Desconegut	43	RGASPI	

Persones ferides de les quals no s'ha pogut verificar la mort

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
José	Caballero Navarro	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Antonio	Caparrós Sedano	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
José	Conesa Ruiz	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Antonio	Fernández Jiménez	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Vicente	Gallén García	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Werner	Gerlardt ³³³	Desconegut	43	RGASPI	
Willi	Haeder	Desconegut	43	RGASPI	
Ramon	Hernández Catala	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	

³²⁷ Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Wilhelm Johannson Axel, de qui s'hi informa que era de Suècia.

³²⁸ Considerem que es tracta de la mateixa persona que Palel Jorgenssen, també documentat en aquest buidatge de dades de RGASPI.

³²⁹ Podria ser *Fritz*. La grafia és poc clara.

³³⁰ També *Olofson*. Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Vilgot Olafsson.

³³¹ Figura en la base de dades Sidbrint com Jørgen Olsen.

³³² Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el cognom Smedmann, de qui s'hi informa que era de Noruega.

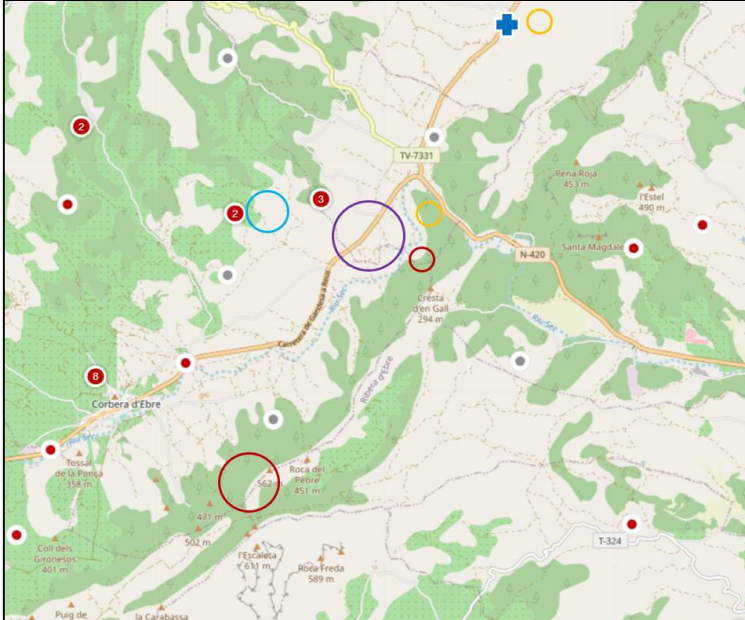
³³³ Podria ser la mateixa persona que Gerhard Werner, que figura en aquest treball, però amb les dades disponibles no ho podem verificar.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Francisco	Invernon Garrigues	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Antonio	Marco Beltran	Estat espanyol	41	RGASPI, CEDOBI	
Antonio	Pérez Conesa	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Juan	Soriano Raya	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Teun	van der Werken ³³⁴	Desconegut	41	RGASPI	

---

³³⁴ Podria tractar-se de Geerardt Hendriekus van de Werken, dels Països Baixos, que segons la base de dades Spanjestridders no va morir en la Guerra Civil, però amb la informació disponible no podem verificar que es tracti d'aquesta persona.

6 setembre 1938

Camposines i zona serra de la Vall de la Torre

- **Batalló 41 Edgar André.** Acció a cotes 551 i 565, a la serra de la Vall de la Torre. Companyia de metralladores del batalló 41 possiblement encara al sud del nus, a cotes 289 i 304.

La resta d'unitats continuen al lloc on eren, a Camposines:

- **Batalló 42 Hans Beimler i Companyia Especial.** Reserva al nord del nus de Camposines. Companyia de metralladores del batalló 42 al sud del nus, a cotes 318 i 259.
- **Batalló 43 Ernst Thälmann.** Cotes 320, 332 o 333 i 321.
- **Batalló 44 Zwölfte Februar.** Cotes 282, 260, 262 i 250, situades a banda i banda del quilòmetre 318 de la carretera d'Alcolea del Pinar a Tarragona.

Sanitat. Quilòmetre 3 de la carretera Gandesa-Flix.

Persones mortes i desaparegudes en acció de guerra

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Anton	Mantjes	Països Baixos	41	RGASPI, Spanjestridders	

Persones mortes possiblement en punt sanitari

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
-	-	-	-	-	-

Persones desaparegudes segons la documentació coetània (desaparició no verificada)

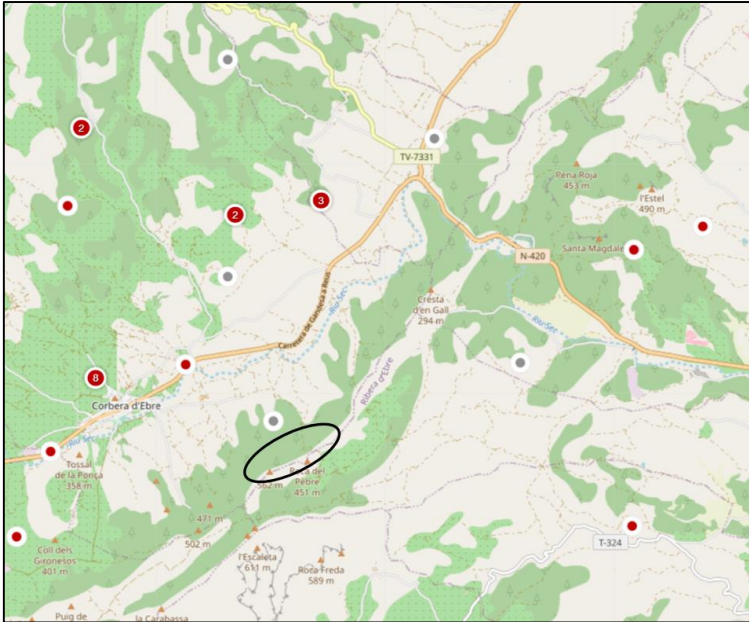
Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
-	-	-	-	-	-

Persones ferides de les quals no s'ha pogut verificar la mort

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Cesáreo	Fernández Piña	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	

7-23 setembre 1938

Serra de la Vall de la Torre i entorn de la cota 565

El 7 d'agost, el batalló 42 s'incorpora a la posició on actua des del dia abans el batalló 41, entorn a la cota 424 de la serra de la Vall de la Torre envers la cota 565 (dominada per l'exèrcit franquista). El dia 8 s'hi afegeix la resta de la brigada.

Persones mortes i desaparegudes en acció de guerra

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Nils	Andersen Anderson ³³⁵	Dinamarca	42	RGASPI, Sidbrint	
Salvador	Arbones Erises ³³⁶	Estat espanyol	41	RGASPI, Cost Humà	
Roman	Atanasov ³³⁷	Bulgària, possiblement	Comp. Antit.	RGASPI, Sidbrint	
Pedro	Ballespí Cuadrat	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	

³³⁵ Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Niels Kristian Andersen.

³³⁶ Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades del Cost Humà de la Guerra Civil amb el nom de Salvador Arbonès Sirisi, de qui s'hi informa d'una data de mort molt propera a la documentada a RGASPI.

³³⁷ Considerem que es tracta de Roman Atanasov Naiden, de Bulgària.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Juan	Ballester Bosch	Estat esp., possiblement	43	RGASPI, Cost Humà	
José	Barbero Muñoz	Estat espanyol	43	RGASPI, Cost Humà	
Kurt	Becher	Alemanya	43	RGASPI, Sidbrint	
Franz	Bedenik ³³⁸	Àustria	41	RGASPI, Landauer	
Joaquim	Benages Galvan	Estat espanyol	41	Cost Humà	
Hans	Berger	Àustria	41 o 44	RGASPI, DGMD	
Vicente	Blanco Hernández	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
José	Bofill Castell ³³⁹	Estat espanyol	44	RGASPI, Cost Humà	
Ernst	Bohr	Desconegut	Transm.	RGASPI	
Leo	Bram	Dinamarca	43	RGASPI, Sidbrint	
Antonio	Bravo Meseguer	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Eulalio	Cano Solera	Estat espanyol	44	RGASPI, Cost Humà, DGMD	
Robens	Christian ³⁴⁰	Desconegut	43	RGASPI	
Victoriano	Colao Vargas ³⁴¹	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Damian	Colomer Alart	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Bernardo	Costa Lostes	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Emilio	Cuesta Amat	Estat espanyol	43	RGASPI, Cost Humà, DGMD	
Eduard	Dudek	Desconegut	Comp. Antit.	RGASPI	
Francisco	Espejo Telles	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	

³³⁸ També *Bedenik*, *Bedenich* i *Petenick*. Figura també Franz Peternick, amb el mateix enquadrament, ferit el 17 d'agost (per tant, en un escenari anterior); podria ser doncs que hagués mort el 9 o el 10 de setembre (com indica la resta de documentació localitzada a RGASPI) com a conseqüència d'aquella baixa, o bé que es tracti de dos episodis diferents.

³³⁹ Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades del Cost Humà de la Guerra Civil amb el nom de Josep Bofill Castells.

³⁴⁰ Podria ser que fos Christian Robens, amb nom i cognom invertits.

³⁴¹ Possiblement és la mateixa persona que Vitorino Colado, que figura en aquest buidatge de dades de RGASPI amb el mateix enquadrament i la mateixa data de mort.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Knud Knut	Flodin ³⁴²	Suècia	42	RGASPI, Sidbrint	
Leif	Fredriksen ³⁴³	Noruega	43	RGASPI, DGMD, Sidbrint	
Georg	Fryker ³⁴⁴	Suècia	42	RGASPI, Sidbrint	
Manuel	García Ramon	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Manuel	Gascón Obon	Estat espanyol	42	RGASPI, Cost Humà	
Agápito	Ginés Sánchez ³⁴⁵	Estat espanyol	44	RGASPI, DGMD, CEDOBI	
Federico	Girona Jorda	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Emil	Goeschl	Desconegut	44	RGASPI	
Felipe	Gómez Jiménez	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
José	González Lorenzo	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Manuel	González Pardo	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Francisco	Gzelak	Desconegut	Comp. Antit.	RGASPI	
Michel	Hornazek ³⁴⁶	Desconegut	Comp. Antit.	RGASPI	
Manuel	Hoz Martínez	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Ferdinand	Humer	Àustria	44	RGASPI, Landauer	
Kristian	Jacobsen	Noruega	-	DGMD	
Uno	Jakobsen ³⁴⁷	Escandinàvia, possiblement	42	RGASPI	
Jakob	Jenniges ³⁴⁸	Alemanya	42 o 44	RGASPI, Sidbrint	

³⁴² Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Knut Ludvig Sanfrid Flodin, de Suècia.

³⁴³ En la documentació localitzada a RGASPI també figura *Friederiksen* i *Friedriksen*.

³⁴⁴ Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Georg Sigfrid Frykberg; s'hi informa que era de Suècia i hi figura desaparegut en combat.

³⁴⁵ En la documentació localitzada a RGASPI, *Giner*.

³⁴⁶ En la base de dades Sidbrint figura una persona de nom semblant, Michal Hornacek (possiblement es tracta de Hornacek Horanic, de sobrenom Michal Pavel, que estava adscrit a una altra brigada i que va sobreviure a la guerra); desestimem que es tracti de la persona documentada en aquest treball.

³⁴⁷ Podria ser la mateixa persona que Auno Jakobsen, però amb la informació disponible no ho podem verificar.

³⁴⁸ Documentat amb el nom de Jakobus Jennings a RGASPI.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Edward M.	Jensen ³⁴⁹	Desconegut	42	RGASPI	
Josef	Jina	Àustria	44	RGASPI, Landauer	
Erik	Johannsen	Escandinàvia, possiblement	42	RGASPI	
Olaf	Johannsen	Noruega	42	RGASPI, DGMD	
Hans	Johansen	Escandinàvia	42	RGASPI	
Relf o Rolf	Jolver	Desconegut	-	RGASPI	
-	Jonas <i>Tarzan</i>	Desconegut	41	RGASPI	
Karl	Kaluza	Desconegut	Comp. Antit.	RGASPI	
Hans	Kortschak	Àustria	42 o 43	RGASPI, Landauer	
Jan	Kuiper	Països Baixos	41	RGASPI, Spanjestridders	
José	Lacasa	Estat espanyol	42	Cost Humà	
Wolf	Landsberg	Letònia	42	RGASPI	
Henry	Larsson ³⁵⁰	Suècia	42	RGASPI, Sidbrint	
Antonio	López Ayala	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Franz	Löwenstein	Alemanya	43	RGASPI, Sidbrint	
Hartvig	Lundberg	Noruega	42	RGASPI, DGMD	
Max	Mahler	Alemanya	41	RGASPI, Sidbrint	
Stig	Malmsten	Desconegut	42	RGASPI	
Francisco	Martínez Navarro	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Gabriel	Medina Vaquero	Estat espanyol	42	Cost Humà	
Juan	Méndez González ³⁵¹	Estat espanyol	41	Cost Humà	
Florencio	Montes Muñoz	Estat espanyol	41	RGASPI, Cost Humà	
Francisco	Muñoz Camacho	Estat espanyol	42	RGASPI, CEDOBI	

³⁴⁹ Podria tractar-se de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom d'Edvard Jensen, de Noruega; tanmateix, amb les dades de què disposem no ho podem verificar. També podria ser la mateixa persona que figura en aquest buidatge de dades de RGASPI amb el nom d'Edward Jensen.

³⁵⁰ Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Karl Henry Larsson, de Suècia.

³⁵¹ Figura una altra persona amb els mateixos nom i cognoms morta el 28 de juliol de 1938, un mes i mig abans. No podem descartar que es tracti de la mateixa persona i que la data que figura en aquest registre sigui errònia. De tota manera, els cognoms son massa freqüents per determinar-ho.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Jose o Joze	Neeme	Desconegut	42	RGASPI	
Karl	Nehiba	Desconegut	Comp. Antit.	RGASPI	
Emil	Nielsson	Desconegut	42	RGASPI	
Torhey	Nilsen	Escandinàvia, possiblement	42	RGASPI	
Nils	Olsen ³⁵²	Escandinàvia, possiblement	42	RGASPI	
Odd	Olsen	Noruega	42	RGASPI, DGMD, Sidbrint	
Damià	Oro Juvinyà	Estat espanyol	44	Cost Humà	
Gunnar	Pedersen	Dinamarca	42	RGASPI, Sidbrint	
Manuel	Pérez Toval	Estat espanyol	44	Cost Humà	
José	Peris Llac	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Alexander	Poldma	Desconegut	Comp. Antit.	RGASPI	
José	Poveda Martínez	Estat espanyol	43	RGASPI, Cost Humà	
Lázaro	Prat Casas	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Bruno	Priess	Alemanya	Sanitat	RGASPI, Sidbrint, CEDOBI	
Roberto	Royo Cubillo	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Wilhelm	Schmidt	Alemanya	43	Sidbrint	
Karl	Severin	Suècia	42	RGASPI, Sidbrint	
Heinrich	Sperl	Alemanya	Comp. Antit.	RGASPI	
Hermann	Stauffer	Suïssa	-	RGASPI, Huber	
Manuel	Torres Pedro	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Pedro	Torres Rodena	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Ramon	Vera Lidón	Estat espanyol	44	RGASPI, Cost Humà	

³⁵² Podria tractar-se d'una de les dues persones que figuren en la base de dades Sidbrint amb aquest nom, de Noruega (s'hi informa que podrien ser la mateixa persona), o de les que hi figuren amb el nom de Nils Olson, de Nils Olssen i de Nils Olsson, de Noruega i de Suècia. Amb les dades disponibles no podem verificar la identitat d'aquesta persona.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Johann	Wagner ³⁵³	Àustria	-	RGASPI, Landauer	
Karl	Wetzel	Alemanya	-	RGASPI, Sidbrint	
Niils	Wiborg	Desconegut	42	RGASPI	
Victor Viktor	Wolf	Alemanya	41 o 42	RGASPI, Sidbrint	
Franz	Wolner	Desconegut	43	RGASPI	
Franz	Zartl	Àustria	44	RGASPI, Landauer	

Persones mortes possiblement en punt sanitari

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Ricardo	Álvarez Plaza	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Alfredo	Armengol Bautista ³⁵⁴	Estat espanyol	41	RGASPI, Cost Humà	† Banyoles
Johann	Basters	Països Baixos	41	RGASPI, Spanjestridders	
Juan	Beteta Bateta García	Estat espanyol	41 o 44	RGASPI, Cost Humà	
Andrés	Bolufer Ordinez ³⁵⁵	Estat esp., possiblement	42	RGASPI, Cost Humà	
Vicente	Borrell San Salvador ³⁵⁶	Estat espanyol	44	RGASPI, Cost Humà, Fosses	† Flix
Arend	van der Brock ³⁵⁷	Països Baixos	41	RGASPI, Spanjestridders	
-	Cano Portero ³⁵⁸	Estat espanyol	41	RGASPI, Cost Humà	† Barcelona
José	Cánovas Loren	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	Traslladat a Marçà

³⁵³ Documentat com Hans Wagner a RGASPI, considerem que es tracta de Johann Wagner, que figura en l'obra de Landauer, per bé que se'l situa mort un mes abans.

³⁵⁴ Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades del Cost Humà de la Guerra Civil amb el nom d'Alfred Armengol Batista, mort en un hospital de Banyoles, per bé que no hi figura l'enquadrament.

³⁵⁵ En la base de dades del Cost Humà de la Guerra Civil, *Andreu Bolofrer Ordinez*.

³⁵⁶ En la base de dades del Cost Humà de la Guerra Civil, *Sansalvador*.

³⁵⁷ Considerem que es tracta d'Arend Broek, dels Països Baixos.

³⁵⁸ Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades del Cost Humà de la Guerra Civil amb el nom d'Enrique Cano Portero, adscrit al mateix batalló i mort en hospital a Barcelona.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Leandro	Carchero Mayera ³⁵⁹	Estat espanyol	44	Cost Humà	† Vinyols i els Arcs
Juan José	Díaz Vélez	Estat espanyol	43	RGASPI, Cost Humà, DGMD	
Jaime	Diego Ibáñez ³⁶⁰	Estat espanyol	43	RGASPI, Cost Humà	
Antonio	Doblas Escudero ³⁶¹	Estat espanyol	43	RGASPI, Cost Humà, CEDOBI	† Barcelona
Elis Camil	Eliasson ³⁶²	Desconegut	42	RGASPI	
Leopold	Eppel	Alemanya	41	RGASPI	
Wilhelm	Eppels	Alemanya	44	RGASPI, Sidbrint	
Franz	Fabian ³⁶³	Àustria	44	RGASPI, Landauer	
Juan	Figueras García	Estat espanyol	41	RGASPI, Cost Humà	
Gustav	Granhuldt ³⁶⁴	Suècia	43	RGASPI, Cost Humà, Sidbrint	† Barcelona
Juan	Guri Olive	Estat espanyol	41	RGASPI, Cost Humà	
Erik	Henriksson	Suècia	42	RGASPI, Sidbrint	
Niels Gunnar	Jensen ³⁶⁵	Escandinàvia	42	RGASPI, Cost Humà, Fosses	† Vilafranca del Penedès
Harald	Johannsen Johansen	Dinamarca	42	RGASPI, Sidbrint	
Carlo	Johansen ³⁶⁶	Desconegut	42	Cost Humà, Fosses	† Vinyols i els Arcs

³⁵⁹ Podria ser *Mayoral*.

³⁶⁰ Podria tractar-se de la persona que figura amb aquest nom i cognoms en la base de dades del Cost Humà de la Guerra Civil i al fons de Fosses de la Guerra Civil i la dictadura franquista, mort a l'hospital militar de Campelles, al Ripollès, el 29 de setembre de 1938.

³⁶¹ Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades del Cost Humà de la Guerra Civil amb el nom d'Antonio Robles Escudero, adscrit a la XI Brigada i mort en hospital militar a Barcelona el 15 de setembre de 1938.

³⁶² En la documentació localitzada a RGASPI també figura com Elis Eliasson, ferit el 28 de juliol de 1938. Considerem que es tracta de la mateixa persona. Així mateix, pot ser que es tracti de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom d'Olov Elias Eliasson, de qui s'hi informa que estava adscrit al mateix batalló i que figura mort a l'Ebre, però amb les dades disponibles no ho podem verificar.

³⁶³ Àlies de Rudolf Auerhahn.

³⁶⁴ Considerem que es tracta de la persona que figura amb el nom de Gustav Granhult en la base de dades Sidbrint, on s'informa que va morir en un hospital de Barcelona; també figura en la base de dades del Cost Humà de la Guerra Civil, on s'especifica la data en què va morir.

³⁶⁵ Al fons de Fosses de la Guerra Civil i la dictadura franquista, *Nick Gunner Jensen*.

³⁶⁶ Figura en la base de dades del Cost Humà de la Guerra Civil com a *Carlo* i com a *Barole*, i s'hi fa constar que el nom podria ser també *Carolo*. Així mateix, podria tractar-se de la persona que figura en

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Josinus ³⁶⁷	van Kleef	Països Baixos	41	RGASPI, Spanjestridders	
Ironta Fronta	Kominek	Desconegut	43	Cost Humà, Fosses	† Móra d'Ebre
Paul	de Laad ³⁶⁸	Països Baixos	41	RGASPI, Spanjestridders	
Jesús	López López	Estat esp., possiblement	43	Cost Humà, Fosses	† Móra d'Ebre
Evert	Lourens ³⁶⁹	Països Baixos	41	RGASPI, Spanjestridders	
Sven	Lundin ³⁷⁰	Suècia	42	RGASPI, Sidbrint	
Miguel	Martínez Cosín ³⁷¹	Estat espanyol	42	RGASPI, Cost Humà, Fosses	† Ascó
Karl	Mortensen	Noruega	42	RGASPI, Sidbrint	
Abel	Moya Alba	Estat espanyol	-	Cost Humà, Fosses	† Móra d'Ebre
Rudolf	Nemesz ³⁷²	Àustria	43	RGASPI, Landauer	
Francisco	Nobellón Benages ³⁷³	Estat espanyol	44	Cost Humà, Fosses	† Móra d'Ebre
Adam	Pamil	Desconegut	43	Cost Humà, Fosses	† Móra d'Ebre
Manuel	Pollatos Aranda	Estat esp., possiblement	44	Cost Humà	† Móra d'Ebre
Bernardo	Rafael Barahona ³⁷⁴	Estat esp., possiblement	43	RGASPI, Cost Humà	† Vinyols i els Arcs
Eduardo	Sánchez Jiménez ³⁷⁵	Estat esp., possiblement	41	RGASPI, Cost Humà	

aquest buidatge de dades de RGASPI amb el nom de Karl Johansson, amb el mateix enquadrament, per bé que consta desaparegut pocs dies després.

³⁶⁷ En la documentació localitzada a RGASPI, *Jasinus*.

³⁶⁸ Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades Spanjestridders com Paul de Laad, dels Països Baixos.

³⁶⁹ En la documentació localitzada a RGASPI, *Lorenz Evert*.

³⁷⁰ Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Sven Edvard Lundin, de Suècia.

³⁷¹ En la base de dades del Cost Humà de la Guerra Civil, també *Corín*.

³⁷² Considerem que es tracta de Rudolf Nemeč, d'Àustria.

³⁷³ Al fons de Fosses de la Guerra Civil i la dictadura franquista, *Robellón Benajes*.

³⁷⁴ Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades del Cost Humà de la Guerra Civil amb el nom de Bernat Rafael Baranova, mort el 10 de setembre de 1938 a l'hospital de Vinyols i els Arcs.

³⁷⁵ En la base de dades del Cost Humà de la Guerra Civil, *Sánchez Giménez*.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Joaquín	Singla Dantri ³⁷⁶	Estat esp., possiblement	44	RGASPI, Cost Humà	† Tarragona
Ragnar	Sjödin ³⁷⁷	Suècia	41	RGASPI, Cost Humà, Fosses, Sidbrint	† Mataró
Leo	van Straaten	Països Baixos	41	RGASPI, Spanjestridders	
Rolf Jonas	Strand	Suècia	42	RGASPI	
Rafael	Troncoso ³⁷⁸	Estat espanyol	42	RGASPI, CEDOBI	
Heinrich Karl	Vanghous ³⁷⁹	Dinamarca	43	RGASPI, Sidbrint	
Gerhard	Werner	Alemanya	-	RGASPI, Cost Humà	† Tarragona
Herbert	Wolter	Alemanya	43	RGASPI	
Johann	Würfel Wuerffel ³⁸⁰	Alemanya	43	RGASPI, Cost Humà	† Vinyols i els Arcs

Persones desaparegudes segons la documentació coetània (desaparició no verificada)

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Antonio	Aguilera Estrada	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Alfred	Andersen ³⁸¹	Escandinàvia	42	RGASPI	
Knud Knut	Anderson	Escandinàvia, possiblement	42	RGASPI	
Enrique	Barbas Gaset	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Felipe	Batlle Serrahima	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	

³⁷⁶ Figura en la base de dades del Cost Humà de la Guerra Civil amb el nom de Joaquim Singla Dautri, mort en hospital a Tarragona.

³⁷⁷ En la documentació localitzada a RGASPI, *Reguer Jedin* i *Skedin Ragnar*.

³⁷⁸ Considerem que es tracta de la persona que figura al document d'espanyols adscrits a les Brigades Internacionals publicat per CEDOBI amb el nom de Rafael Troncoso Villavieja.

³⁷⁹ Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Karl Henry Vanghus, de Dinamarca.

³⁸⁰ Podria tractar-se de la persona que figura amb el nom de Johann Würfels en la base de dades Sidbrint, però amb la informació disponible no podem verificar-ho.

³⁸¹ També *Anderson* i *Anderssen*. Podria ser la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb aquest nom, però és un cognom freqüent a Escandinàvia i amb la informació disponible no ho podem verificar.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Theodor	Bernard	Alemanya	Comp. Antit.	RGASPI	
José	Bley Palos	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Fernando	Bru Jiménez	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Francisco	Buitrago López	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Lucinio	Carpena Andrés	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
José	Caselles Oltea ³⁸²	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Manuel	Celdran Aracil	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Sven	Christiansen Christensen ³⁸³	Desconegut	42	RGASPI	
Erik	Christiansen Kristensen ³⁸⁴	Escandinàvia, possiblement	42	RGASPI	
Juan	Cortes Giner ³⁸⁵	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Manuel	Gil López	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Erik	Grenlund Granlund ³⁸⁶	Suècia	42	RGASPI, Sidbrint	
Salamon	Hildeseam ³⁸⁷	Desconegut	Comp. Antit.	RGASPI, Sidbrint	
Einar	Jansson ³⁸⁸	Suècia	42	RGASPI	
Hilding	Karlson ³⁸⁹	Suècia	43	RGASPI, Sidbrint	

³⁸² Podria ser *Oltra*.

³⁸³ Podria tractar-se de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom d'Asbjørn Kristiansen, de Noruega, però amb les dades disponibles no ho podem verificar.

³⁸⁴ Podria ser la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom d'Eric Christiansen, de Dinamarca i que no va morir en la Guerra Civil; tanmateix, es tracta d'una combinació de nom i cognom massa usual per determinar que és la mateixa persona.

³⁸⁵ Podria tractar-se de la persona que figura al document d'espanyols adscrits a les Brigades Internacionals publicat per CEDOBI amb el nom de Juan Cortez, adscrit a la XI Brigada, però amb les dades disponibles no ho podem verificar.

³⁸⁶ Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom d'Erik Holger Granlund, de Suècia.

³⁸⁷ Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Szalom Hildeshejm.

³⁸⁸ Podria tractar-se de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom d'Einar Halvard Jansson, de qui s'hi informa que era de Suècia i que va morir en la Guerra Civil, però la informació de què disposem fa pensar que podria tractar-se d'una altra persona.

³⁸⁹ Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Hilding Karlsson, de Suècia, per bé que algunes dades d'enquadrament difereixen.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Knud	Larsen ³⁹⁰	Escandinàvia, possiblement	42	RGASPI	
Paul	Larsen ³⁹¹	Dinamarca	42	RGASPI, Sidbrint	
Francisco	López Rojas	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Francisco	Maldonado Merlo	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Karl	Martinsen	Desconegut	43	RGASPI	
Pascual	Mira Colomina	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Benny	Möller ³⁹²	Desconegut	43	RGASPI	
Aurelio	Moscardó Escote	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Ejvind	Nielsen ³⁹³	Escandinàvia, possiblement	42	RGASPI	
Olstrem Karl	Olsen	Escandinàvia, possiblement	42	RGASPI	
Karl Axel	Olström ³⁹⁴	Suècia	43	RGASPI, Sidbrint	
Knud	Otte Otto ³⁹⁵	Escandinàvia, possiblement	42	RGASPI	
Mariano	Pérez Sans	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Juan	del Pozo Zafra	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Kay	Rasmussen	Escandinàvia, possiblement	42	RGASPI	
Antonin	Reinson	Desconegut	Comp. Antit.	RGASPI	

³⁹⁰ En la base de dades Sidbrint figura una persona amb el mateix nom, de Dinamarca, però hi figura morta en data anterior a la batalla de l'Ebre. Es tractarien, doncs, de persones diferents.

³⁹¹ Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Paul Larsen Boie, de Dinamarca.

³⁹² Podria ser una de les dues persones que figuren amb aquest nom en la base de dades Sidbrint, l'una de Noruega i l'altra de Dinamarca. D'altra banda, considerem que es tracta de la mateixa persona que hem documentat a RGASPI amb el nom de Benny Möllner, amb el mateix enquadrament.

³⁹³ Podria tractar-se de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom d'Edvin Nielsen o la que hi figura amb el nom de Jens Ejvind Nielsen, totes dues de Dinamarca; amb la informació disponible no podem verificar de qui es tracta.

³⁹⁴ Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Karl Axel Ahlström, de Suècia.

³⁹⁵ Podria tractar-se de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom d'Otto Knud Kristian, de Dinamarca, però amb la informació disponible no ho podem verificar.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Franz	Schäfer ³⁹⁶	Alemanya	42 o 44	RGASPI	
Miguel	Serran	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Olaf	Skyrud	Noruega	43	RGASPI	
Franz	Strand	Noruega	43	RGASPI, Sidbrint	
Rune	Torben	Dinamarca	42	RGASPI, Sidbrint	
Adelstun	Torstenson	Escandinàvia, possiblement	43	RGASPI	
Anton	Uzarevich	Iugoslàvia	Comp. Antit.	RGASPI, Sidbrint	
Sven	Wallind	Desconegut	42	RGASPI	
Jakob	Weiman	Desconegut	Comp. Antit.	RGASPI	
Josef	Wermuth Vermout	Desconegut	43	RGASPI	

Persones ferides de les quals no s'ha pogut verificar la mort

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Liberato	Acebes Tirado	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Manuel	Aciara	Estat esp., possiblement	41 o 44	RGASPI	
Antonio	Adeniz Dancel	Estat espanyol	42	RGASPI, CEDOBI	
Manuel	Adsuara Gil	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Juan	Agulló Fernández	Estat espanyol	43	RGASPI	
Jaime	Albert Caldes	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Ramon	Alcarrós Carrasco ³⁹⁷	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
-	Alion Martín	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	

³⁹⁶ Podria ser la persona que figura amb el nom de Franz Schäfer en la base de dades Sidbrint, però la nacionalitat que s'hi informa difereix de la que s'ha documentat en aquest treball; amb la informació disponible no podem verificar que es tracti de la mateixa persona.

³⁹⁷ Considerem que es tracta de la mateixa persona que figura en la documentació localitzada a RGASPI amb el nom de Ramon Alcaraz Carrasco, amb el mateix enquadrament.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Jan	Allin ³⁹⁸	Desconegut	42	RGASPI	
Teodoro del	Amo Sánchez	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Pedro	Alfonso Fernández	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Eloy	Alonso Carrera	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Pascual	Andrés Quiles	Estat espanyol	44	RGASPI	
Harry	Aumerich ³⁹⁹	Desconegut	43	RGASPI	
Joaquín	Arca Albada	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
José	Arcusa Fernández	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Francisco	Arias García	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Ernesto	Arrieta Anguiano	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
José	Arroyo Alcalá	Estat esp., possiblement	C.E.	RGASPI	
Dionisio	Arroyo Diéguez	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Manuel	Arroyo Peiró	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Juan	Avellanet Ramendol	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Fermín	Avilés Alonso	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Juan	Bages Mata	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Kriniske	Baldemost	Desconegut	43	RGASPI	
Vicente	Baldovín González	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Leandro	Baliu Sonabre ⁴⁰⁰	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Pedro	Barber Bericart	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Francisco	Barbero Franch	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	

³⁹⁸ Podria tractar-se de la mateixa persona que figura en la documentació localitzada a RGASPI amb el nom de Juan Alenino Baldo.

³⁹⁹ Podria ser *Anmerich*. Text poc llegible.

⁴⁰⁰ Podria ser *Balliu* i *Sanabre*.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Antonio	Bargas ⁴⁰¹	Estat esp., possiblement	41 o 44	RGASPI	
Juan	Barredo Casand	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Pablo	Barri Codina	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Vicente	Bartoll Barrera	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Manuel	Bas Fernández	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Luis	Batalla Clos	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Vicente	Bauso Martín	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Pedro	Bayot Serret	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Miguel de	Benito de las Heras	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
José	Berdayes Barasal	Estat espanyol	43	RGASPI, CEDOBI	
Pedersen Petersen	Berger ⁴⁰²	Desconegut	43	RGASPI	
Pedro	Bernal Escalante	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Erik	Björk	Escandinàvia, possiblement	42	RGASPI	
Ramon	Blanch Girones	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Andreas	Böhn ⁴⁰³	Alemanya	C.E.	RGASPI, Sidbrint	
Miguel	Bolufer Costa	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Juan	Bolufer Gilabert	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Alfonso	Bonet	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
José	Borrego Borrero Vaquero	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	

⁴⁰¹ Podria ser Vargas.

⁴⁰² Nom i cognom podrien estar invertits.

⁴⁰³ Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom d'Andreas Bohm, d'Alemanya.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Victor	Bour ⁴⁰⁴	Desconegut	41	RGASPI	
Adolf	Brühl ⁴⁰⁵	Desconegut	44	RGASPI	
Fernando	Bujalia	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Juan	Burgos Rivera	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Karl	Byström	Desconegut	42	RGASPI	
Juan	Caballero Hernández	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Juan	Cabrera Ruiz	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Jorge	Cacervis	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Eladio	Calixto Arenas	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
José	Calle Portugués ⁴⁰⁶	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
José	Calvo Prats	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Francisco	Camara Oltra	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Franc	Camora	Estat esp., possiblement	41 o 44	RGASPI	
Juan	Campestre Turo	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Joé	Cañadas García	Estat espanyol	44	RGASPI, CEDOBI	
Sebastián	Cañadas Gea	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Desiderio	Cañas García	Estat espanyol	43	RGASPI, CEDOBI	
Francisco	Carbonell Aracil	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Francisco	Carrasco Saura	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Antonio	Carrera Baño	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	

⁴⁰⁴ Podria tractar-se de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Victor Bourgens, de qui s'hi informa que era de Bèlgica, de la mateixa adscripció a nivell de brigada i que va morir en la Guerra Civil de 1936-1939. Tanmateix, amb la informació disponible no podem verificar que sigui aquesta persona.

⁴⁰⁵ Podria tractar-se d'Alfons Brühl, però amb la informació disponible no ho podem verificar.

⁴⁰⁶ També figura com José Caselles Portugués, adscrit al batalló 42.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Pantaleón	Carrillo Lorente	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Sergio	Carrillo Solera	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Salvador	Casanueva Carreño ⁴⁰⁷	Estat espanyol	42	RGASPI, CEDOBI	
Joaquín	Casas Larosa	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Ramon	Cases Gonzalo	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Ramon	Castro Tena	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Manuel	Catalán Felipe	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Antonio	Ceron García	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Francisco	Chamizo León	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Rudolf	Charles	Desconegut	42	RGASPI	
Felipe	Chicharro Boscas	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Joaquín	Chinela	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Francisco	Cívico González	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Leoncio	Colchero Mayoral	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Tomas	Collado Albert	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
José	Colón Roma	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Joaquín	Contreras Dolera	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Antonio	Cornet	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Johannes	Cornelis	Desconegut	41	RGASPI	
Diego	Corral Rebull	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Juan	Cortes Ramon	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	

⁴⁰⁷ Considerem que es tracta de la persona que figura al document d'espanyols adscrits a les Brigades Internacionals publicat per CEDOBI amb el nom de Salvador Casanova Carreños, adscrit a la XI Brigada.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Pascual	Costa Alfaro	Estat esp., possiblement	43 i 42	RGASPI	
Francisco	Costa Capdevila	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Oscar	Crivillé Just	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Ernst	Danielsson	Suècia ⁴⁰⁸	42	RGASPI, Sidbrint	
Pedro	Delgado Lara	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Norberto	Delgado Toledano	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Willi	Derring	Desconegut	41	RGASPI	
Eli	Digern	Desconegut	43	RGASPI	
Johann	Dillenberg	Desconegut	43	RGASPI	
José	Egea	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Juajin	Eilertsen ⁴⁰⁹	Noruega	43	RGASPI, Sidbrint	
Arthur	Ek ⁴¹⁰	Suècia	42	RGASPI, Sidbrint	
Erik	Elsson	Desconegut	43	RGASPI	
Salvador	Ester Codorniu	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Manuel	Estors Gonzalbo	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
José	Falcó Prats	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Isidro	Fanero Amorós	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Pedro	Fariel Puig	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Manuel	Farriol Domenech	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Francisco	Fernández	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	

⁴⁰⁸ Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom d'Ernst Sigvard Danielsson.

⁴⁰⁹ Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Joahhim Eilertsen, de Noruega.

⁴¹⁰ Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Karl Artur Emanuel Ek, de Suècia.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Juan	Fernández Gilabert	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Francisco	Figueras Bertran	Estat esp., possiblement	Comp. Eng.	RGASPI	
Antonio	Figueras Lleva	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Angel	Figueras Nieto	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Pedro	Fontdevila Casadesús Casadenis	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Salvador	Fornés Carrió	Estat esp., possiblement	Transm.	RGASPI	
Juan	Fortanet Herrando	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Afelms	Fostern	Desconegut	43	RGASPI	
Joaquín	Freixas Vilaplana	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Herbert	Fugge	Desconegut	41	RGASPI	
José	Gabarrón Hellín	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Andrés	Gadofre Fortuny	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Ramon	García Consuegra	Estat esp., possiblement	Comp. Eng.	RGASPI	
Juan	García García	Estat esp., possiblement	41 i 42	RGASPI	
Pascual	García Martínez	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Juan	García Ortega	Estat espanyol	42	RGASPI, CEDOBI	
Antonio	García de la Paz	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Segundo	García Romano	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Miguel	García Ruiz	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Antonio	García Sánchez	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Mariano	García Vicente	Estat esp., possiblement	42 i 43	RGASPI	
Vicente	Gasquet Llacer	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
José	Gea Sánchez	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Kurt	Gebhart ⁴¹¹	Desconegut	41	RGASPI	
Luis	Giesbert	Estat esp., possiblement	41 o 44	RGASPI	
Bernardino	Gijón Vega	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Matías	Gil Palencia	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Pedro	Gilabert Ferrer	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Luis	Gilabert Guilera	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Esteban	Gilbert Estibule ⁴¹²	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
José	Giner Montañana	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Esteban	Gisbert Espinols ⁴¹³	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
José	Gomis Domenech	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Rogelio	González Alardo	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Francisco	González Bolumer	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Socorro	González García	Estat espanyol	41	RGASPI, CEDOBI	
Vicente	González Martínez	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Justo	González Moneo	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Willi	Gorbach	Desconegut	43	RGASPI	
Andrés	Gorensen	Desconegut	42	RGASPI	
José	Granados Martos	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Esteban	Gualix Fernández	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	

⁴¹¹ Podria tractar-se de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Kurt Gebhard, però amb la informació disponible no ho podem verificar.

⁴¹² Podria ser *Gilabert*. També podria ser la mateixa persona que Esteban Gisbert Espinols, que figura igualment en aquest treball.

⁴¹³ Podria ser la mateixa persona que Esteban Gilbert Estibule, que també figura en aquest treball.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Jaime	Guasch Calixto	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Ramon	Guasch Gonzalvo ⁴¹⁴	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Bjorne	Gushudson ⁴¹⁵	Islàndia	43	RGASPI, Sidbrint	
Sterner	Hallding ⁴¹⁶	Suècia	42	RGASPI, Sidbrint	
Hans Emanuel	Hansen	Noruega	42	RGASPI, Sidbrint	
Reider	Hanson Hansen	Noruega	42	RGASPI, Sidbrint	
Vicente	Haro García	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Bastian	Hastiu ⁴¹⁷	Desconegut	41	RGASPI	
Josef	Hederer	Desconegut	C.E.	RGASPI	
Marcel	Hegudini	Desconegut	43	RGASPI	
Tage	Hellberg ⁴¹⁸	Suècia	42	RGASPI, Sidbrint	
Justo	Herrero Tomas	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Karlson	Hilding	Desconegut	43	RGASPI	
Per	Hoernfeld ⁴¹⁹	Suècia	42	RGASPI, Sidbrint	
Ragnar	Hoernkvist Hornkvist ⁴²⁰	Suècia	42 o 43	RGASPI, Sidbrint	

⁴¹⁴ Considerem que es tracta de la mateixa persona que Ramon Gasch González, el segon cognom del qual també figura *Gonzalvo*, adscrit al mateix batalló, per bé que no podem descartar que siguin persones diferents.

⁴¹⁵ En algun dels documents el cognom és poc llegible, i podria ser *Gushudson* o un altre terme. També figura *Vjorn Gudmason*; atès que hi figura l'enquadrament, la causa de baixa i la data de baixa, i son coincidents, podem suposar que es tracta de la mateixa persona. Així mateix, considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Björn Gudmundsson, d'Islàndia.

⁴¹⁶ Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom d'Erik Sterner Halldin, de Suècia.

⁴¹⁷ Podria tractar-se de Bastiaan Horsten, dels Països Baixos, que no va morir en la Guerra Civil, però amb les dades disponibles no podem verificar que es tracti d'aquesta persona.

⁴¹⁸ Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Tage Randolph Hellberg, de Suècia.

⁴¹⁹ Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Per Olof Hörnfeldt, de Suècia.

⁴²⁰ Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Ragnar Johan Hörnvist, de Suècia.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Josef	Hote ⁴²¹	Desconegut	41	RGASPI	
Antonino	Hudez	Estat esp., possiblement	Comp. Antit.	RGASPI	
Salvador	Ibáñez García	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Pit	Ileberg	Desconegut	41	RGASPI	
Fermín	Izquierdo Fino	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Luis	Jaca Alrant	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Paul	Jakobsson ⁴²²	Dinamarca	42	RGASPI, Sidbrint	
Henry	Jansen ⁴²³	Desconegut	42	RGASPI, Sidbrint	
Richard	Jaule	Desconegut	42	RGASPI	
Ludwig	Joaquin	Desconegut	44	RGASPI	
Norman	Johannssen ⁴²⁴	Noruega	42	RGASPI, Sidbrint	
Wurcelo	Jokarin	Desconegut	43	RGASPI	
Jan	Jomer ⁴²⁵	Desconegut	41	RGASPI	
Erik	Jonsson ⁴²⁶	Desconegut	42	RGASPI	
Dalmacio	Jorda Cabarroca	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	

⁴²¹ *Hote* o *Hete* (el text és poc llegible). En les fonts secundàries figuren persones amb noms similars, de Suïssa i d'Albània, però corresponen a persones mortes amb anterioritat.

⁴²² Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Poul o Paul Erik Jakobsen, de qui s'informa que era de Dinamarca, que va ser ferit entre agost i setembre de 1938 a Gandesa i que va ser evaquat per a ser repatriat.

⁴²³ Podria tractar-se de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Henrik Jansen, atesa la similitud en el nom i que s'hi informa de l'enquadrament a nivell de brigada, el qual concorda amb la informació obtinguda a RGASPI; tanmateix, també podria tractar-se de la persona que hi figura amb el nom de Henry Andreas Jansson, de qui s'hi informa que era de Suècia, o de la que hi figura amb el nom de Henry Jensen, de qui s'hi informa que era de Suècia i que va ser ingressat a l'hospital de Vic.

⁴²⁴ Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Normann Johannessen, de Noruega.

⁴²⁵ Podria tractar-se de Jan Homma, dels Països Baixos, que segons la base de dades Spanjestridders no va morir en la Guerra Civil. Tanmateix, amb la informació disponible no podem verificar que sigui aquesta persona.

⁴²⁶ Podria ser la mateixa persona que Erich Jonson, però l'enquadrament difereix. Per altra banda, podria tractar-se de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom d'Evert Helmer Jansson, atès que s'hi informa que feia servir el sobrenom *Erik Helmer* i s'hi informa de l'enquadrament a nivell de batalló, que coincideix amb el d'aquesta persona; també s'hi informa que era de Suècia i que va morir en la batalla de l'Ebre, per bé que també se'l consigna a l'Estat espanyol amb data posterior a la batalla (pot ser que es tracti d'un error o que morís aleshores com a conseqüència de les ferides rebudes a l'Ebre); amb la informació disponible no podem verificar que es tracti de la mateixa persona.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
José	Jordana Andorra	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Rodrigo	Juan Montferrer	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Luis	Juaquim ⁴²⁷	Estat esp., possiblement	41 o 44	RGASPI	
Juan	Julia Terol	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Harry	Karlson	Desconegut	41	RGASPI	
Gustav	Karlson	Desconegut	42	RGASPI	
Ernst	Karlsson ⁴²⁸	Suècia	42	RGASPI, Sidbrint	
Knud	Kersen	Desconegut	42	RGASPI	
Kurt	Klarström Klästrom ⁴²⁹	Suècia	42	RGASPI, Sidbrint	
Rudolf	Kostler ⁴³⁰	Desconegut	41	RGASPI	
Leonardt Leopold	Krämer Kramer	Desconegut	43	RGASPI	
Herbert o Albert	Kraus ⁴³¹	Desconegut	43	RGASPI	
Waldemar	Kriening	Alemanya	43	RGASPI, Sidbrint	
Sven	Larsen ⁴³²	Escandinàvia, possiblement	42	RGASPI	
Ellis	Larsson	Escandinàvia, possiblement	42	RGASPI	
Vicente	Latorre Solera	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	

⁴²⁷ Possiblement, *Joaquim* o *Joaquín*.

⁴²⁸ Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom d'Ernst Ingvar Karlsson, de Suècia.

⁴²⁹ Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Kurt Karlstrom, de qui s'informa que era de Suècia i que va ser ingressat a l'hospital de Mataró.

⁴³⁰ En la base de dades Sidbrint figura Rudolfine Köstler, sanitària austríaca, que no va morir en la Guerra Civil, però en la documentació localitzada a RGASPI no figura cap indicació de gènere o de cos sanitari, així que sembla poc probable que es tracti d'aquesta persona.

⁴³¹ Podria tractar-se d'Albert Kraus, d'Àustria, que segons Landauer va ser ferit diverses vegades i no va morir en la Guerra Civil, o de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom d'Albert Krauss, d'Alemanya, de qui s'hi informa que va ser ingressat a l'hospital de Mataró. Tampoc podem descartar que es tracti de Herbert Kraus, un nom que hem documentat a RGASPI i que no hem documentat a les fonts secundàries (sí que figura, en la base de dades Sidbrint, Georg Herbert Klaus Thiele, àlies *Hermann Krause*, d'Alemanya, però la similitud del nom no sembla suficient i l'enquadrament que hi consta no coincideix amb el de la persona que hem documentat a RGASPI.)

⁴³² També *Sven Ake*. En la base de dades Sidbrint figura una persona amb el nom de Svend Larsen, de Dinamarca, però hauria mort al front d'Aragó i, per tant, no es tractaria de la mateixa persona.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Ewert	Laurens	Desconegut	41	RGASPI	
Adler	Lerner	Desconegut	42	RGASPI	
Johann	Lilenberg	Desconegut	43	RGASPI	
Tove	Liliengren ⁴³³	Desconegut	43	RGASPI, Sidbrint	
Lorenzo	Llobera Balaguer	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Juan	Llopart Soterias	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Mariano	López García	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Juan	López González	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Juan	López Martín	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Jesús	López Parra	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Dulce	López Ruiz	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Honorato	Losoya Moya ⁴³⁴	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
José	Lozoya Hurtado	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Ivan	Lukaschewitsch ⁴³⁵	Desconegut	Comp. Antit.	RGASPI	
Antonio	Luque López	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Delgado	Maestre ⁴³⁶	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Jerónimo	Maldonado Jiménez	Estat esp., possiblement	41 o 43	RGASPI	
Rafael	Malpesa Villar	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	

⁴³³ Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Tore Liljegien.

⁴³⁴ Considerem que es tracta de la mateixa persona que Honorio Lozoya, també documentat a RGASPI, amb el mateix enquadrament i grau i que consta ferit un dia després.

⁴³⁵ Podria tractar-se de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de John Lucasiewicz, també anomenat Ivan; s'hi informa que era nascut a Polònia i que va morir a l'Ebre, però hi consta enquadrat en la XV Brigada Internacional; per la seva part, la base de dades Canada and The Spanish Civil War el situa enquadrat en la XIII Brigada. Així doncs, no podem verificar que es tracti de la mateixa persona.

⁴³⁶ Podria ser que el nom correspongués, en realitat, al primer cognom.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Juan	Manzano Egea	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Francisco	Mara Ortiz	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Antonio	Márquez Márquez	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Elis	Mariasson	Suècia	42	RGASPI	
Antonio	Marín Bleda	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
José	Marroquí Cano	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Karl B.	Martensen	Desconegut	42	RGASPI	
Luis	Martín	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Rafael	Martín Perea	Estat esp., possiblement	C.E.	RGASPI	
Franc.	Martínez	Estat esp., possiblement	41 o 44	RGASPI	
David	Martínez Alonso	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Ramon	Martínez Queralta	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Manuel	Martínez Sáez	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
José	Mestres Miguel	Estat esp., possiblement	C.E.	RGASPI	
Antonio	Migueras	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Mikel	Mikelsen Nikelsen	Desconegut	43	RGASPI	
Leonel	Miletomeras	Desconegut	Comp. Antit.	RGASPI	
Jonel	Militineanu ⁴³⁷	Romania	Comp. Antit.	RGASPI, Sidbrint	
Francisco	Mir López	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Luis	Miró Marín	Estat esp., possiblement	Transm.	RGASPI	
Juan	Miserol Casares	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	

⁴³⁷ Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Ionel Gh. Militineanu, de Romania.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Mariano	Monino Jarque	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Francisco	Montaña Serra	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Joaquín	Monteagut Bresa	Estat esp., possiblement	Transm.	RGASPI	
Joaquín	Moragues Vásquez	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
José	Morales Pérez	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Miguel	Morales Rodríguez	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Lucio	Moreno del Valle	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Antonio	Moretones Sarto	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
-	Morton Barchin	Desconegut	41	RGASPI	
Julio	Moya Cano	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Juan	Mulet Fuixa	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Benny	Müller ⁴³⁸	Desconegut	42	RGASPI	
Tony	Müller ⁴³⁹	Desconegut	41	RGASPI	
Nicolás	Muñoz Moral	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Antonio	Murcia Norte	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Knud	Nährström	Escandinàvia, possiblement	42	RGASPI	
Pierre	Ney	Desconegut	43	RGASPI	
Erik	Nielsen ⁴⁴⁰	Escandinàvia, possiblement	42	RGASPI	
Henry	Nielsen ⁴⁴¹	Dinamarca	42	RGASPI	

⁴³⁸ Podria ser Benny Moller, però l'enquadrament difereix i la data i circumstàncies de la baixa, també.

⁴³⁹ En aquest buidatge de dades de RGASPI figuren quatre registres que podrien coincidir: Anton Müller (dos registres), Toni Müller i Tony Müller. Però possiblement és un nom massa freqüent per determinar si és la mateixa persona. En la base de dades Sidbrint figura una persona amb aquest nom, de Suïssa, però l'enquadrament a nivell de batalló difereix.

⁴⁴⁰ Podria tractar-se de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Knud Erik Nielsen, de Dinamarca, però amb la informació disponible no ho podem verificar.

⁴⁴¹ Podria ser una de les tres persones que figuren amb aquest nom en la base de dades Sidbrint, totes tres de Dinamarca, però amb la informació disponible no podem verificar de quina es tracta.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Peter	Novy ⁴⁴²	Desconegut	43	RGASPI	
Junis	Olif Oly	Desconegut	41	RGASPI	
Francisco	Olivera Moli	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Leif	Olsen Olson ⁴⁴³	Escandinàvia, possiblement	42	RGASPI	
Martin	Olsen	Escandinàvia, possiblement	43	RGASPI	
Emil	Omesen	Desconegut	43	RGASPI	
Ricardo	Oms Roquet	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Joaquín	Orcas Albedalejo	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Pedro	Oro Comas	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Roberto	Ortiz Baixauli	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
José	Pardines Casas	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Francisco	Paris Puig	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Antonio	Pastor Baldaura	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Anton	Pastozki ⁴⁴⁴	Desconegut	43	RGASPI	
Tomas	Payá Torregrosa	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
José	Pecet Rincón	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Nick	Pederson	Desconegut	42	RGASPI	
Jaime	Perera Boix	Estat esp., possiblement	Comp. Eng.	RGASPI	
José	Pérez Frutos	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Francisco	Pérez Ruiz	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	

⁴⁴² Podria tractar-se de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Werner Novy, d'Alemanya, però la informació disponible no ens permet verificar-ho.

⁴⁴³ Podria ser la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Willy Olsen, de sobrenom Leif, o la que hi figura amb el nom de Leif Olssen, totes dues de Noruega. Amb la informació disponible no podem verificar de qui es tracta.

⁴⁴⁴ Podria tractar-se de la persona que figura en la base de dades del Cost Humà de la Guerra Civil amb el nom d'Antonio Pastanki, mort en hospital a Móra d'Ebre el 14 de setembre de 1938 i adscrit a les Brigades Internacionals.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
José	Pla Pla	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Miguel	Pol Vicens	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Angel	Pol Vicente	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Mariano	Ponce Albert	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
José	Quirós González	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Vicente	Raboso Martín	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Manuel	Rams Selidon ⁴⁴⁵	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Lucien	Rault	Desconegut	41	RGASPI	
Vicente	Ribes Badenas	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Ake	Richter	Suècia	42	RGASPI	
Enrique	Rivelles Peris ⁴⁴⁶	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Christian	Rodenas	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Juan	Rodríguez Monfeliu	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Angel	Rodríguez Rodríguez	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
José	Román Muñoz	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Daniel	Romero Romero	Estat espanyol	43	RGASPI	
Otto	Romert	Txecosl.	Comp. Antit.	RGASPI, Sidbrint	
Antonio	Ros Martínez ⁴⁴⁷	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Joaquín	Roselló Tamarit	Estat espanyol	42	RGASPI, CEDOBI	

⁴⁴⁵ També *Salidon* i *Selidou*.

⁴⁴⁶ Considerem que és la mateixa persona que Enrique Ribelles Pérez, documentat també a RGASPI i amb el mateix enquadrament.

⁴⁴⁷ Podria tractar-se de la persona que figura amb aquest nom al fons de Fosses de la Guerra Civil i la dictadura franquista, morta el 27 de desembre de 1938 en l'hospital de campanya ubicat al Mas d'en Lluc i inhumat a Cornudella de Montsant, però amb la informació disponible no ho podem verificar. Si és la mateixa persona, podria haver mort per les ferides rebudes el 8 de setembre o, més probablement, després de la batalla de l'Ebre, en l'inici de l'ofensiva franquista a Catalunya.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Antonio	Rubio Roselló	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Pedro	Ruiz Rost	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
José	Salas Gutiérrez	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Manuel	Salinas Rufete	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Ramon	Salvador Cariñena	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Francisco	Samuel Nadal	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Antonio	Sánchez	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
José	Sánchez Albaida	Estat esp., possiblement	Comp. Eng.	RGASPI	
Manuel	Sánchez Duran	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Domingo	Sánchez Esteban	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
José	Sánchez Hernández	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Vicente	Sánchez Muñoz	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Feliciano	Sánchez Sánchez	Estat espanyol	Secció Enllaços	RGASPI, CEDOBI	
Bernabé	Sandoval Villarreal	Estat espanyol	44	RGASPI	
Eduardo	Santis Diez	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Tomas	Santos Rodríguez	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Idano	Schauts ⁴⁴⁸	Desconegut	41	RGASPI	
Hans	Scheffner	Alemanya	43	RGASPI	
Ludwig	Schlick	Alemanya	44	RGASPI, Sidbrint	
Adan Adam	Schmidt	Alemanya	41	RGASPI, Sidbrint	
Albert	Schmidt ⁴⁴⁹	Alemanya	41	RGASPI	

⁴⁴⁸ En la documentació localitzada a RGASPI figura *Schauts, Schaust* i *Schanst* o *Sahanst tdano*.

⁴⁴⁹ En la base de dades Sidbrint figuren dues persones amb aquest nom, en tots dos casos d'Alemanya, però amb la informació disponible no podem saber de qui es tracta.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Herman	Schrev ⁴⁵⁰	Desconegut	41	RGASPI	
José	Sebastià Pitaret	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Daniel	Seguer Fabregat	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Benhard	Sellberg	Desconegut	42	RGASPI	
Ramon	Sempere Martínez	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Luis	Sentís Llauredó ⁴⁵¹	Estat espanyol	43	RGASPI, CEDOBI	
Julio	Sevilla Martínez	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Svere	Siemenssen ⁴⁵²	Noruega	42	RGASPI, Sidbrint	
Hilberg	Siemenssen	Desconegut	42	RGASPI	
Gustav	Söderkist ⁴⁵³	Escandinàvia, possiblement	43	RGASPI	
Emilio	Sola Sánchez	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Enrique	Soler Rubio	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Jesús	Solivas Mir	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Jan	Sommer ⁴⁵⁴	Desconegut	41	RGASPI	
Egon	Söndergard Sijudergrard	Escandinàvia, possiblement	43	RGASPI	

⁴⁵⁰ La grafia és confusa: també podria ser *Sehrev* o *Sohrev*. Podria ser la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Hermann Screib, de qui s'hi informa que era d'Alemanya i que va ser internat al camp de concentració de San Pedro de Cardeña, a Burgos, però atès que la persona documentada de RGASPI va ser ferida a mitjan setembre sembla poc probable que fos capturada, ja que poc després de la data de baixa els internacionals van ser retirats del front de l'Ebre.

⁴⁵¹ Considerem que es tracta de la persona que figura en el document d'espanyols adscrits a les Brigades Internacionals publicat per CEDOBI amb el nom de Luis Sentis Lloredo, adscrit a la XI Brigada.

⁴⁵² Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Sverre Simensen, de Noruega, de qui s'hi informa que va ser ferit a l'Ebre.

⁴⁵³ També figura com *Gustaf So Derkrist*.

⁴⁵⁴ Podria tractar-se de Johann Sommer, d'Àustria, que no va morir en la Guerra Civil. Tanmateix, també podria tractar-se de la persona que figura en la base de dades del Cost Humà de la Guerra Civil amb el nom de Jaume Sommier, amb el mateix enquadrament i morta en hospital al Perelló l'11 de setembre de 1938, poc després que aquesta persona fos ferida; al fons de Fosses de la Guerra Civil i la dictadura franquista figura com Jaume i Jaun Sommier, i també el trobem com Sommiere. Finalment, a CEDOBI figura, adscrita a la XI Brigada, una persona de nom Fernando Sommer. Amb la informació disponible no podem saber de quina d'aquestes persones es tracta.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
José	Soriano Bernades	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Alberto	Soriano Chulia	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Joaquín	Sorín	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
José	Soto Veiga	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Harry	Steinfeld	Alemanya	42	RGASPI, Sidbrint	
Antoninus	Stram ⁴⁵⁵	Desconegut	41	RGASPI	
Ove	Strengen	Escandinàvia, possiblement	42	RGASPI	
Kurt	Svaert ⁴⁵⁶	Suècia	42	RGASPI, Sidbrint	
Max	Tankner	Desconegut	43	RGASPI	
Moritz	Tauber ⁴⁵⁷	França	41	RGASPI, Sidbrint	
Antonio	Tébez Jiménez	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Jesús	Téllez Serrano	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Francisco	Teruel Carrilero	Estat esp., possiblement	Comp. Eng.	RGASPI	
Paul	Tigej	Desconegut	42	RGASPI	
Juan	Tomas Tomas	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Vicente	Tomeda Poveda	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Vicente	Tornero Poveda	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
José	Torres Aliaga	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Juan	Torres Marín	Estat esp., possiblement	42 i 43	RGASPI	

⁴⁵⁵ La grafia en la documentació és poc clara, i hi podria dir també *Antoinis*. Podria tractar-se d'Alphonsus Marie Stam, dels Països Baixos, que no va morir en la Guerra Civil, però amb la informació disponible no ho podem verificar.

⁴⁵⁶ Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Kurt Ingvar Svård, de Suècia, de qui s'hi informa que el desembre de 1938 encara era a l'Estat espanyol, entenem que a l'espera de ser repatriat; considerem doncs improbable que hi morís.

⁴⁵⁷ Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Maurice Tauber, de França.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Antonio	Torres Muñoz	Estat esp., possiblement	41 o 44	RGASPI	
Mariano	Tost Planet	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Ignacio	Trinidad Teruel	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Santos	Triviño Sanmartín	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Martin	Ulson	Desconegut	42	RGASPI	
Francisco	Urbano Rubio	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Rafael	Urquiza Bercedo	Estat esp., possiblement	41 o 44	RGASPI	
Angel	Utges Ana	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Carlos	Vanon	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Antonio	Vargas Gavira	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Manuel	Vega Hevid ⁴⁵⁸	Estat espanyol	41	RGASPI, CEDOBI	
José	Verdalles Barasar ⁴⁵⁹	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Antonio	Vicente Monedero	Estat esp., possiblement	Comp. Eng.	RGASPI	
Peter	Walingrad ⁴⁶⁰	Desconegut	42	RGASPI	
Georg	Weidner	Alemanya o Pol.	41	RGASPI	
Sven	Werstroem	Desconegut	42	RGASPI	
Toni	Willam	Desconegut	41	RGASPI	
Conrdus ⁴⁶¹	Wlemer	Desconegut	41	RGASPI	
Gerardus	Wolmer	Desconegut	43	RGASPI	
Fernando	Xanco Torres	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Namesio	Yus Valentín	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	

⁴⁵⁸ Considerem que es tracta de la persona que figura en el document d'espanyols adscrits a les Brigades Internacionals publicat per CEDOBI amb el nom de Manuel Vega, sense el segon cognom però adscrit a la mateixa brigada i amb el mateix grau, o bé la que hi figura amb el nom de Manuel Vega Elia, adscrit a la mateixa brigada.

⁴⁵⁹ La grafia dels cognoms podria ser errònia.

⁴⁶⁰ Podria tractar-se de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Wilhelm von Malinckrodt, però amb la informació disponible no ho podem verificar.

⁴⁶¹ Possiblement, *Conradus*.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Francisco	Zamora Oltra	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Francisco	Zapata Albaladejo	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	

24 setembre - 1 octubre 1938

La matinada del 24 de setembre la XI Brigada es retira de la línia del front i es replega a Gratallops, a l'esquerra de l'Ebre. D'aquesta data figuren algunes persones mortes, ferides i desaparegudes, per bé que en alguns casos podrien correspondre al dia anterior.

(El 2 d'octubre, la 35 Divisió, que inclou la 11 Brigada Mixta —ja sense personal internacional—, tornarà a la línia del front per rellevar la 44 Divisió al sector de la Poble de Massaluça.)

Persones mortes i desaparegudes en acció de guerra

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Goesta	Anderson ⁴⁶²	Suècia	42	RGASPI, Sidbrint	
Juan	Baides Paredes	Estat espanyol	42	RGASPI	
Francisco	Cabrera Lidon	Estat espanyol	Comp. Eng.	RGASPI, Cost Humà	
Pascual	Calduch Brun ⁴⁶³	Estat espanyol	44	RGASPI, Cost Humà	
José	Camarillas Bru	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Emilio	Campos Gil	Estat espanyol	44	RGASPI, Cost Humà	
Dalman Delman	Carol Oliva ⁴⁶⁴	Estat espanyol	44	RGASPI	
Laureano	Coll Bastos	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Valeriano	Corrales Campos	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Santiago	Creixel Cos	Estat espanyol	44	RGASPI, Cost Humà	
Manuel	Gascó Ruiz	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	

⁴⁶² Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Karl Gösta Andersson (s'hi informa que era de Suècia, del lloc i la data de naixement, de l'enquadrament a nivell de batalló, que concorda amb la informació de RGASPI, i que va morir a la batalla de l'Ebre). No podem descartar, però, que es tracti de la persona que figura en aquesta mateixa base de dades amb el nom de Gösta Andersson, també de Suècia.

⁴⁶³ Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades del Cost Humà de la Guerra Civil amb el nom de Pasqual Calduch Bruño.

⁴⁶⁴ De la informació localitzada a RGASPI es desprèn que el 28 de juliol de 1938 va ser ferit, es va recuperar i el 24 de setembre va desaparèixer. Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades del Cost Humà de la Guerra Civil amb el nom de Dalmaci Carol Oliva, la informació d'enquadrament i la data de desaparició del qual coincideixen amb les dades obtingudes a RGASPI.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Axel	Hakansson	Suècia	42	RGASPI, Sidbrint	
Antonio	Hernández Fuentes	Estat espanyol	44	RGASPI, Cost Humà	
Pedro	Hernández Moreno	Estat espanyol	-	Cost Humà	
Ramon	Jornet Gil	Estat espanyol	44	RGASPI, Cost Humà, DGMD	
Leo	Kristensen ⁴⁶⁵	Dinamarca	42	RGASPI	
Herbert W.	Larsson ⁴⁶⁶	Suècia	42	RGASPI, Sidbrint	
Albert	Lieber ⁴⁶⁷	França	42	RGASPI, Sidbrint	
Franz	Marek	Àustria	42 o 43	RGASPI, Landauer	
Antonio	Martí Puig	Estat espanyol	44	RGASPI, Cost Humà	
Juan	Martínez Asensio	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Ernst	Mattson ⁴⁶⁸	Suècia	42	RGASPI, Sidbrint	
Vicente	Mingarro Melchor	Estat espanyol	44	RGASPI, Cost Humà	
Antonio	Molina Gómez	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Ake	Mosfeld ⁴⁶⁹	Dinamarca	42	RGASPI, Sidbrint	
Paoul Ch.	Nielsen ⁴⁷⁰	Dinamarca	42	RGASPI, Sidbrint	
Willi	Nielsen ⁴⁷¹	Dinamarca	42	RGASPI, Sidbrint	
Gottfried	Olofsson ⁴⁷²	Suècia	42	RGASPI, Sidbrint	
Tomàs	Pallarès Pagès	Estat espanyol	42	RGASPI, Cost Humà	

⁴⁶⁵ Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Leo Christiansen, de Dinamarca.

⁴⁶⁶ Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Herbert Vändel Larsson.

⁴⁶⁷ Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades Sidbrint únicament com a Lieber (s'hi informa que era de França, de l'enquadrament a nivell de brigada, que concorda amb la informació obtinguda a RGASPI, i que va morir a la batalla de l'Ebre).

⁴⁶⁸ Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom d'Ernst Albert Emanuel Mattsson, de Suècia.

⁴⁶⁹ També *Oke Mossfeldt*. En la base de dades Sidbrint, *Ake Mossfeldt*.

⁴⁷⁰ Podria tractar-se de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Poul Nielsen, de Dinamarca, però sembla més probable que es tracti de la persona que hi figura amb el nom de Poul C. J. Nielsson o Poul Charles John Nielsson, igualment de Dinamarca.

⁴⁷¹ Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Villy Nielsen, de Dinamarca.

⁴⁷² Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Gottfrid Leonard Olofsson, de Suècia.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Agustín	Parres Valero	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Einar Juul	Pettersen	Noruega	42	RGASPI, DGMD	
Benito	Ponce Catalán	Estat espanyol	Comp. Eng.	RGASPI, Cost Humà	
Manuel	Ramon Burillo	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Kurt	Retzer-Pollitzer	Àustria	44	RGASPI, Landauer	
Juan	Ríos Andrade	Estat esp., possiblement	Transm.	RGASPI	
Manuel	Rius Peiró	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Nils	Samuelsson ⁴⁷³	Dinamarca	42	RGASPI, Sidbrint	
Emilio	Santos Novillo ⁴⁷⁴	Estat espanyol	44	RGASPI, Cost Humà	
Robert	Söderström	Desconegut	42	RGASPI	
Emil	Soerensen ⁴⁷⁵	Dinamarca	42	RGASPI, Sidbrint	

Persones mortes possiblement en punt sanitari

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Ferdinand	Greissenegger ⁴⁷⁶	Àustria	43 o 44	Cost Humà, Fosses, Landauer	† Valls
Karl	Monterscy	Desconegut	42	Cost Humà, Fosses	† Serra d'Almos
Pedro	Porqueros Valls ⁴⁷⁷	Estat espanyol	42	RGASPI, Cost Humà	
Otto	Rehier ⁴⁷⁸	Desconegut	42	RGASPI, Cost Humà	† Barcelona

⁴⁷³ Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Niels Samuelsen, de Dinamarca.

⁴⁷⁴ Figura en la base de dades del Cost Humà de la Guerra Civil amb el nom d'Emiliano i com a desaparegut en data anterior, el 9 de setembre.

⁴⁷⁵ Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom d'Emil Sorensen, de Dinamarca.

⁴⁷⁶ Va morir per malaltia a l'hospital d'infecciosos de Valls el 24 de setembre, però considerem probable que fos evacuat del front en una data anterior.

⁴⁷⁷ Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades del Cost Humà de la Guerra Civil amb el nom de Pere Porqueros Vall.

⁴⁷⁸ En la documentació de RGASPI, també *Rehfrieth*; en la base de dades del Cost Humà de la Guerra Civil, *Reicher*. Així i tot, no podem descartar que es tracti de dues persones diferents.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Manuel	Sarria San Nicolas ⁴⁷⁹	Estat espanyol	44	RGASPI, Cost Humà	

Persones desaparegudes segons la documentació coetània (desaparició no verificada)

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Bernardo	Abad Fernández	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Vicente	Arastey Perpiña	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Juan	Aviles Paya	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Rafael	Ballester Robles	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Francisco	Berenguer Estenaga	Estat esp., possiblement	Comp. Eng.	RGASPI	
Manuel	Blas Camarasa	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Josef	Breschan	Àustria	43 o 44	RGASPI	
Manuel	Cerda Alcaraz	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Nikola	Conimngs ⁴⁸⁰	Bèlgica	-	RGASPI	
Javier	Costa Carrión	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Kurt	Distelhofer	Desconegut	44	RGASPI	
Mariano	Gilabert Hernández	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Francisco	Gramont More	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Juan	Gual Sort	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Lorenzo	Guifreu Pruni	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
José	Gumbao Rodríguez	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	

⁴⁷⁹ En la base de dades del Cost Humà de la Guerra Civil, *Sarrià Sannicolás*.

⁴⁸⁰ Possiblement el cognom està mal escrit.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Amadeo	Injerto López ⁴⁸¹	Estat espanyol	43	RGASPI, CEDOBI	
Gunar	Jensen ⁴⁸²	Escandinàvia, possiblement	42	RGASPI	
Karl	Johannsson ⁴⁸³	Suècia	42	RGASPI	
Wilhelm	Larsson	Escandinàvia, possiblement	42	RGASPI	
Camilo	Leandro Castillo	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Victor	Lemponen ⁴⁸⁴	Desconegut	42	RGASPI	
Antonio	Luque Cunquero	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Saturnino	Martín Montoliu	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Fernando	Miralles Porcar	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Otto	Müller ⁴⁸⁵	Alemanya	44	RGASPI	
Olaf	Nielsson ⁴⁸⁶	Escandinàvia, possiblement	42	RGASPI	
Folke	Nielsson	Desconegut	42	RGASPI	
Ake	Persson	Desconegut	42	RGASPI	
Florentino	Pozo Moreno	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Antonio	Sanz Esterlich	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Diego	Simarro Tobar	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Manuel	Sorribes Galindo	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	

⁴⁸¹ Considerem que es tracta de la persona que figura en el document d'espanyols adscrits a les Brigades Internacionals publicat per CEDOBI amb el nom d'Amadeo Incerto López, adscrit a la XI Brigada.

⁴⁸² Podria tractar-se de la persona que figura en aquest buidatge de dades de RGASPI amb el nom de Niels Gunnar Jensen, i que la data en un dels dos casos fos errònia. De tota manera, amb la informació disponible no ho podem verificar.

⁴⁸³ Podria tractar-se de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Karl Edvard Johannsson, però amb les dades disponibles no ho podem verificar.

⁴⁸⁴ Podria tractar-se de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom d'Isakki V. Lemponen, de Noruega, però amb la informació disponible no ho podem verificar.

⁴⁸⁵ Segons la documentació localitzada a RGASPI era de Rússia o d'Alemanya. Podria ser que fos nascut a Alemanya però arribés des de Rússia. Podria ser la persona que figura amb aquest nom en la base de dades Sidbrint, també d'Alemanya, però amb les dades disponibles no ho podem verificar.

⁴⁸⁶ Podria tractar-se de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom d'Oluf Nielsen, de Dinamarca, però amb la informació disponible no ho podem verificar.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
José	Teban Robles	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Sebastián	Terol García	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Juan	Torres Villalta	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Antonio	Triguero Boscos	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Antonio	Urrea Brotat	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Manuel	Vergara López	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Edgar	Weissmann	Àustria	44	RGASPI, Landauer	
Erik	Wulmeyer	Desconegut	42	RGASPI	

Persones ferides de les quals no s'ha pogut verificar la mort

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Juan	Alenino Baldo	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Narciso	Alonso Muñoz	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Antonio	Arbiol Romero	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Leopoldo	Aumerich	Desconegut	43	RGASPI	
Federico	Berruezo Torcal	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Gabel	Bika	Desconegut	44	RGASPI	
Honorato	Blanco Saiz	Estat espanyol	43	RGASPI, Sidbrint, CEDOBI	
Miguel	Blasco Asensio	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Antonio	Bobbe Moline	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
José	Campillo Navarro	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Francisco	Capulino García	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Javier	Cebria Pla	Estat esp., possiblement	Comp. Eng.	RGASPI	

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Antonio	Cintas Peralta	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Alexander	Clover	Desconegut	44	RGASPI	
Diego	Coronado Mora	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Máximo	Esteban Aguilar	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Tomas	Farelo López	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Juan José	Feced Sorribas	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Silvestre	Fernández	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Francisco	Fernández Buch	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Francisco	Figueras	Estat esp., possiblement	-	RGASPI	
Emilio	Font Godón	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Arsenio	Gabin Franco	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Victor	García González	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Juan	Giner Serrano	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Heinrich	Glaser ⁴⁸⁷	Desconegut	Sanitat	RGASPI	
Alexander	Glatter	Àustria	44	RGASPI, Landauer	
Bernardino	Gómez Alcocer	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Kurt	Granfov	Desconegut	41	RGASPI	
Herbert	Helmut	Desconegut	44	RGASPI	
José	Herrero Badenas	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Erwin	Janson ⁴⁸⁸	Desconegut	41	RGASPI	
José	Jara Gutiérrez	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	

⁴⁸⁷ Possiblement es tracta d'Erich Glaser, que també figura en aquest buidatge de dades de RGASPI, atesa la proximitat del nom, el fet que era sanitari (Erich Glaser era sanitari) i la proximitat de la data de baixa.

⁴⁸⁸ Podria tractar-se de la mateixa persona que l'alemany Erwin Laue, que també ha estat documentat en aquest treball; segons la base de dades Sidbrent, Erwin Laue tenia, com a sobrenoms, *Hermann Laue* i *Walter Jansen*. Tanmateix, amb les dades disponibles no podem verificar que siguin la mateixa persona.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
José	Juan Llauradó	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Harry	Kahn	Desconegut	Transm.	RGASPI	
Gerge	Kirinof	Desconegut	44	RGASPI	
Andrés	López Sanabria	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Martin	Macacek	Desconegut	Comp. Antit.	RGASPI	
José	Manzano Vázquez	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
José	Martínez Martínez	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Nicolás	Minguillón García	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Vicente	Mor Mor	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Enrique	Moreno Aranda	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Francisco	Nacher Gil	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
José	Pardo Plaza	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Martín	Patrocínio Fuster	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
José	Pellicer Bru	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Hilario	Perales Guillamon	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Diego	Pérez Flores	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Francisco	Pérez Murcia	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Eusebio	Pinar Saiz	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Esteban	Ripoll Jiujaume	Estat esp., possiblement	Transm.	RGASPI	
Antonio	Rodríguez Jerez	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Felix	Roperó Roperó	Estat espanyol	41 o 44	RGASPI	
José	Rovirosa Just	Estat esp., possiblement	Transm.	RGASPI	

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Victor	Salas Aranda	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Lorenzo	San Julian Beresueta	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Carlos	Sanjuan Ferrándiz	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Michael	Schut	Desconegut	41	RGASPI	
Francisco	Serra Codina	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
José	Serra Gutiérrez	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Ramon	Sorolla Castelló	Estat esp., possiblement	42	RGASPI	
Andres	Tonietti Bescos	Desconegut	44	RGASPI	
Pedro	Torres Lorenzo	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Tomas	Valero López	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
José	Valero Porcella	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
José	Valero Pradal	Estat esp., possiblement	43	RGASPI	
Antonio	Vargas Hidalgo	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	

Data o localització imprecisa

Persones mortes, desaparegudes i ferides en data o localització imprecisa.

Persones mortes i desaparegudes en acció de guerra

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Alex	Anderson ⁴⁸⁹	Escandinàvia	-	RGASPI	
Karl Olaf	Andreassen	Noruega	-	DGMD	
Harry	Annfeldt	Dinamarca	-	Sidbrint	
Gustav	Dobat	Alemanya	43	Sidbrint	
Olov Elias	Eliasson ⁴⁹⁰	Suècia	42	Sidbrint	
August	Faszt	Àustria	44	Landauer	
Karl Olaf	Fredriksen	Noruega	-	DGMD	
Johannes Cornelis	van Geest	Països Baixos	-	Spanjestridders	
Hans	Janocha	Alemanya	43	Sidbrint	
Evert Helmer	Jansson	Suècia	42	Sidbrint	
Bjarne	Jensen	Noruega	-	DGMD	
Einar	Jensen	Noruega	-	DGMD	
Nils Evert	Johansson	Suècia	42	Sidbrint	
Oskar	Kirsch	Alemanya	-	Sidbrint	
Karl	Kugler	Àustria	43	Landauer	
Otto	Roth	Suïssa	-	Huber	
Gunnar	Sandelin	Suècia	42	Sidbrint	
Karl	Schülz ⁴⁹¹	Alemanya	43	RGASPI, Sidbrint	
Gaspar	Siscart Esmatges	Estat espanyol	Metrall.	Cost Humà	
Ernst	Stahlschmit	Alemanya	41	RGASPI, Sidbrint	
Erich	Urich	Alemanya	41	RGASPI	
Kilding	Woeklin	Desconegut	42	RGASPI	

⁴⁸⁹ Podria ser una de les persones que figuren en la base de dades Sidbrint amb els noms d'Axel Andersen, de Dinamarca, i d'Axel Alexandersson, d'Axel Torsten Andersson i de Bror Axel Andersson, de Suècia. Amb la informació disponible no podem verificar si es tracta d'una d'aquestes persones o d'una altra.

⁴⁹⁰ Podria tractar-se d'Elis Eliasson i/o Elis Camil Eliasson, per bé que amb les dades disponibles no ho podem verificar.

⁴⁹¹ Sobrenom de Fritz Bandow.

Persones mortes possiblement en punt sanitari

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Lluís Louis	Albert	Països Baixos	-	Cost Humà, Sidbrint	† Mataró
Saun	Arsaontey	Països Baixos	-	Cost Humà	† Barcelona
Franz	Gebauer	Txecosl. ⁴⁹²	-	Cost Humà, Fosses, Landauer	† Mataró
Franz	Konvicka ⁴⁹³	Àustria	-	Cost Humà, Landauer	† Vic
Joseph	Khorschak ⁴⁹⁴	Desconegut	42	Cost Humà, Fosses, Jackson	† Torre de Fontaubella

Persones desaparegudes segons la documentació coetània (desaparició no verificada)

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Juan	Bosch	Estat esp., possiblement	-	RGASPI	
Aral	Johansen	Escandinàvia, possiblement	42	RGASPI	
Otto	Milewski	Alemanya	-	RGASPI, Sidbrint	

Persones ferides de les quals no s'ha pogut verificar la mort

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Pierre	van Acker	Països Baixos	-	RGASPI	Traslladat a Barcelona
-	de Bek ⁴⁹⁵	Desconegut	41	RGASPI	
Wilhelm	Dun	Desconegut	E.M.	RGASPI	
Hallgrimur	Hallgrimsson	Islàndia	41 o 42	RGASPI, Sidbrint	
Fritz	Lunkebein	Alemanya	-	RGASPI	
Jan	Mautz	Desconegut	41	RGASPI	

⁴⁹² Actualment, República Txeca. Possiblement residia a Àustria.

⁴⁹³ En la base de dades del Cost Humà de la Guerra Civil, també *Françoise Konvicka*.

⁴⁹⁴ En l'obra de Jackson figura amb el nom de *José Khorschak*.

⁴⁹⁵ *De Bek* o *De Bok*. Podria ser De Berg o Anton de Bock, però amb la informació disponible no ho podem verificar.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Fritz	Milotski Milozki ⁴⁹⁶	Alemanya	41	RGASPI, Sidbrint	
Einar	Onner	Escandinàvia, possiblement	42	RGASPI	
Jens	Petersen	Desconegut	42	RGASPI	
Sepp	Zäuner	Alemanya	41 o 43	RGASPI, Sidbrint	

---

⁴⁹⁶ Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Fritz Milotzki, d'Alemanya, per bé que l'enquadrament difereix.

Fonts

Recursos propis

Tots els noms documentats en el buidatge de dades de l'Arxiu Estatal Rus d'Història Sociopolítica (RGASPI) s'han contrastat amb els recursos propis de la Generalitat de Catalunya: la base de dades del Cost Humà de la Guerra Civil, el fons de Fosses de la Guerra Civil i la dictadura franquista i altra informació de la Direcció General de Memòria Democràtica (DGMD). Això ha permès considerar la mort o desaparició d'algunes de les persones documentades a l'Arxiu Estatal Rus, verificar-ne la identitat i la nacionalitat i, en alguns casos, determinar el lloc on van morir i la fossa on van ser inhumades.

Així mateix, s'hi han cercat persones adscrites a la XI Brigada mortes o desaparegudes al front de l'Ebre, cosa que ha permès aportar al treball noms de persones que no figuren en la documentació localitzada a l'Arxiu Estatal Rus.

Cost Humà de la Guerra Civil [Cost Humà]

El Cost Humà de la Guerra Civil és un projecte d'investigació que vol abastar les persones de Catalunya que van morir o van desaparèixer per causa de la Guerra Civil i les persones de qualsevol origen que van morir o van desaparèixer a Catalunya pel mateix motiu. El va iniciar fa trenta anys el Centre d'Història Contemporània de Catalunya i ha estat encapçalat per l'historiador Jordi Oliva Llorens. Avui conforma una base de dades exhaustiva amb més de 60.000 registres publicats, i des del 2019 forma part del Banc de la Memòria Democràtica de la Generalitat de Catalunya.

<https://memoria.gencat.cat/ca/que-fem/banc-memoria-democratica/fons/cost-huma-de-la-guerra-civil/>

Fosses de la Guerra Civil i la dictadura franquista [Fosses]

Es tracta d'una eina de geolocalització de fosses de la Guerra Civil i la dictadura franquista i és un recurs instrumental per a la planificació del Pla de fosses de la Generalitat de Catalunya. Des del 2022 és una base de dades accessible des del Banc de la Memòria Democràtica, i en data de juny de 2023 inclou 904 punts de recollida de restes humanes i fosses documentades a Catalunya gràcies al treball de recerca de la Direcció General de Memòria Democràtica. A més de la localització de cada fossa, aquesta base de dades inclou eines de cerca, informació arqueològica, antropològica i genètica sobre les fosses on la Direcció General de Memòria Democràtica ha intervingut, informació sobre el context històric de cada fossa i en alguns casos —gràcies a la recerca històrica i a documentació de registres civils i de cementiris—, els noms de persones que hi van ser inhumades.

<https://banc.memoria.gencat.cat/ca/maps/map/8>

Recursos externs

Fonts primàries

Arxiu Estatal Rus d'Història Sociopolítica [RGASPI]

A diferència de la major part de documentació de l'exèrcit republicà, bona part de la documentació produïda específicament per les Brigades Internacionals va ser evaquada abans que fos requisada per l'exèrcit franquista o destruïda, i avui es conserva en aquest arxiu. L'arxiu inclou un volum ingent de documentació coetània, agrupat principalment dins del fons 545, la major part del qual està digitalitzat i és accessible en línia.

<https://sovdoc.rusarchives.ru/sections/organizations//cards/94999/childs>

Centro de Estudios y Documentación de las Brigadas Internacionales [CEDOBI]

Entitat de referència en l'àmbit estatal, creada en el marc de la col·laboració entre l'Institut de Estudios Albacetenses Don Juan Manuel i la Universitat de Castella-la Manxa. Té funcions d'arxiu, biblioteca, recerca i divulgació, i en el seu web és accessible documentació coetània que el centre va digitalitzar. En el marc d'aquest treball s'han consultat les llistes digitalitzades de personal espanyol i estranger en les Brigades Internacionals, del 1938, amb la finalitat de verificar noms i país d'origen.

<https://www.uclm.es/es/centros-investigacion/cedobi/brigadistas/relacion-brigadistas-espanoles-extranjeros>

Fonts secundàries

Tots els noms estrangers documentats en el buidatge de dades de l'Arxiu Estatal Rus d'Història Sociopolítica s'han cercat en les fonts secundàries; això ha permès, en alguns casos, considerar la mort o desaparició d'algunes d'aquestes persones i/o verificar-ne la identitat i la nacionalitat. Així mateix, s'hi han cercat persones adscrites a la XI Brigada mortes o desaparegudes al front de l'Ebre, cosa que ha permès aportar al treball alguns noms de persones que no figuren en la documentació localitzada a l'Arxiu Estatal Rus. Les fonts secundàries consultades son les següents:

Sistema d'Informació Digital sobre les Brigades Internacionals [Sidbrint]

Sidbrint va néixer com un projecte d'investigació, es va desenvolupar entre 2010 i 2013 i avui és una base de dades de la Universitat de Barcelona. Dirigit per Lourdes Prades i Artigas, directora de la Biblioteca del Pavelló de la República, té el propòsit de documentar el màxim nombre possible de voluntaris internacionals antifeixistes en la Guerra Civil; amb 40.000 registres indexats en data de febrer de 2023, és una font de referència i és la base

de dades més extensa i la que compila més noms de voluntaris i voluntàries internacionals antifeixistes en la Guerra Civil.

<https://sidbrint.ub.edu/es>

Nederlandse vrijwilligers in de Spaanse Burgeroorlog [Spanjestridders]

Es tracta d'un diccionari biogràfic en línia, molt complet, sobre els voluntaris antifeixistes dels Països Baixos en la Guerra Civil, dirigit per la historiadora Ivonne Scholten. Inclou dades personals i familiars i esbossos biogràfics amb un tractament acurat, compostos en bona part a partir de fonts primàries, tals com el mateix RGASPI i correspondència personal; per aquest motiu, el considerem la font de referència per que fa als voluntaris i voluntàries dels Països Baixos. Actualment conté dades d'aproximadament 650 persones i és accessible mitjançant el portal web de l'Internationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis, l'Institut Internacional d'Història Social d'Amsterdam.

<https://spanjestridders.nl/>

Hans LANDAUER. *Diccionario biográfico de los voluntarios austriacos en la España republicana (1936-1939)*. Madrid: Asociación de Amigos de las Brigadas Internacionales, 2005. [Landauer]

Aquesta obra, elaborada per l'antic brigadista internacional Hans Landauer amb la col·laboració d'Erich Hackl, és la font de referència pel que fa als voluntaris i voluntàries antifeixistes d'Àustria. És, també, la font d'informació que ha alimentat bona part dels continguts de la base de dades *Spanienarchiv Online*, del Dokumentationsarchiv des Österreichischen Widerstandes, l'Arxiu Documental de la Resistència Austríaca (DOW).

<https://www.doew.at/erinnern/biographien/spanienarchiv-online/>

Julián HENRÍQUEZ CAUBÍN. *La batalla del Ebro: Maniobra de una división*. Guadalajara: Silente, 2009.

Fonts secundàries addicionals

Peter HUBER. *Voluntarios suizos en la Guerra Civil Española: Diccionario biográfico*. Madrid: Asociación de Amigos de las Brigadas Internacionales, 2010. [Huber]

Angela JACKSON. *Els brigadistes entre nosaltres: Pròleg i epíleg a l'última gran batalla de la Guerra Civil espanyola*. Valls: Cossetània, 2008. [Jackson]

Augusto CANTALUPPI; Marco PUPPINI. *Ebro 1938: No pasarán: I garibaldini caduti nella battaglia dell'Ebro*. Milà: AICVAS, 2011. [Cant./Pup.]

ASSOCIAZIONE ITALIANA COMBATTENTI VOLONTARI ANTIFASCISTI DI SPAGNA; ISTITUTO NAZIONALE FERRUCCIO PARRI. *Data Spanish Civil War. Oggi in Spagna domani in Italia.* [DSCW]

<https://www.antifascistispagna.it/>

Annex

I. Casos dubtosos

Aquesta llista inclou les persones de les quals no podem verificar que desapareguessin o fossin ferides a Catalunya. En la majoria de casos, es tracta de persones que van ser baixa durant la retirada republicana de la primavera de 1938, posterior al trencament del front d'Aragó, i de les quals figura una data de baixa imprecisa, cosa que podria situar-la tant a Catalunya com a l'Aragó.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Salvador	"Mirtt" Torres	Estat esp., possiblement	Comp. Eng.	RGASPI	
José	Aguillo Gallart ⁴⁹⁷	Estat esp., possiblement	Comp. Eng.	RGASPI	
Francisco	Aguilo	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
José	Albuca	Estat esp., possiblement	-	RGASPI	
Salustiano	Alfaro	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Eulogio	Álvarez	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Alejandro	Amigo Marea	Estat esp., possiblement	Comp. Eng.	RGASPI	
Mariano	Amorós Fabregat	Estat esp., possiblement	Comp. Eng.	RGASPI	
Simon	Arderius	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
José	Argilés Blasco	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Fermín	Artigas	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Eusebio	Ascanio Quero	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	

⁴⁹⁷ A la base de dades del Cost Humà de la Guerra Civil i al fons de Fosses de la Guerra Civil i la dictadura franquista figura Josep Aguilar Gallart, afusellat a Lleida el 1939; podria ser la mateixa persona, que hauria estat capturada i més tard afusellada, però les dades que figuren al Cost Humà fan poc probable aquesta hipòtesi.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Josef	Ateinmetz ⁴⁹⁸	França	-	RGASPI, Sidbrint	
Jib	Aureliano	Desconegut	-	RGASPI	
Henrique	Aureliano ⁴⁹⁹	Desconegut	-	RGASPI	
Luis	Avenosa Villias	Estat esp., possiblement	Comp. Eng.	RGASPI	
Joaquín	Aznar	Estat esp., possiblement	Comp. Eng.	RGASPI	
Baldomero	Badillo Real	Estat esp., possiblement	Comp. Eng.	RGASPI	
Rosendo	Balagué Solé	Estat esp., possiblement	Comp. Eng.	RGASPI	
Esteban	Baldero Ramacha	Estat esp., possiblement	Comp. Eng.	RGASPI	
Francisco	Ballespí Piñol	Estat esp., possiblement	Comp. Eng.	RGASPI	
Angel	Balsell Elías	Estat esp., possiblement	Comp. Eng.	RGASPI	
Jaime	Boncompte Fontova	Estat esp., possiblement	Comp. Eng.	RGASPI	
Juan	Barcona Argerich	Estat esp., possiblement	Comp. Eng.	RGASPI	
Vicente	Bardisa	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Ignacio	Barjau	Estat esp., possiblement	41.	RGASPI	
José	Baró Viola	Estat esp., possiblement	Comp. Eng.	RGASPI	
José	Bea Caldero	Estat esp., possiblement	Comp. Eng.	RGASPI	
Juan	Bellera Rollan	Estat esp., possiblement	Comp. Eng.	RGASPI	
Antonio	Beneja Navas	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
José	Bermejo	Estat espanyol	41	RGASPI, CEDOBI	
Isidro	Besó Huguet	Estat esp., possiblement	Comp. Eng.	RGASPI	

⁴⁹⁸ Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Josef Steinmetz; s'hi informa de l'enquadrament a nivell de brigada, que concorda amb la informació que figura a RGASPI, i que era de França.

⁴⁹⁹ Podria tractar-se de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom d'Auleriano Henriques, de qui s'informa que era de Portugal; tanmateix, amb les dades de què disposem no ho podem verificar.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Pedro	Binefa Ramon	Estat esp., possiblement	Comp. Eng.	RGASPI	
Piter	Boet	Països Baixos	-	RGASPI, Spanjestridders	
Ignacio	Bolaños	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Francisco	Bonastre Vidal	Estat esp., possiblement	Comp. Eng.	RGASPI	
Francisco	Boronat ⁵⁰⁰	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Frederico	Bové Gasoll	Estat esp., possiblement	Comp. Eng.	RGASPI	
Victor	Brace	Estat esp., possiblement	-	RGASPI	
Miguel	Bret ⁵⁰¹	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Vicente	Buendía	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Reinhard	Buettner ⁵⁰²	Alemanya	41	RGASPI, Sidbrint	
Tiburcio	Bustos	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
José	Caballero	Estat esp., possiblement	-	RGASPI	
Matías	Caballero	Estat esp., possiblement	-	RGASPI	
Francisco	Calabria	Estat esp., possiblement	-	RGASPI	
Alfonso	Calero	Estat esp., possiblement	-	RGASPI	
Angel	Calleja	Estat esp., possiblement	-	RGASPI	
Juan	Callis	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Antonio	Campos Sánchez	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
José	Camps Caballé	Estat esp., possiblement	Comp. Eng.	RGASPI	

⁵⁰⁰ Podria ser la mateixa persona que Francisco Boronat Alfonso, amb el mateix enquadrament, que va ser ferit l'1 d'agost.

⁵⁰¹ Podria tractar-se de Miquel Bret Ferrató, que segons la base de dades del Cost Humà de la Guerra Civil va morir a Fuentes de Ebro el 30 de març de 1938.

⁵⁰² Considerem que es tracta de la persona que figura amb el nom de Reinhard Büttner en la base de dades Sidbrint, on s'informa que va desaparèixer en la Guerra Civil.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Alejandro	Cañas	Estat esp., possiblement	-	RGASPI	
José	Cantijoc Santamaria	Estat esp., possiblement	Comp. Eng.	RGASPI	
Ramon	Cardo Núñez	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Pedro	Carrasco	Estat esp., possiblement	Comp. Eng.	RGASPI	
Juan	Cassals Figueras ⁵⁰³	Estat esp., possiblement	Comp. Eng.	RGASPI	
José	Castañé	Estat esp., possiblement	-	RGASPI	
Manuel	Casulla	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Eugenio	Cazorla Galdon	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Federico	Cervera	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Daniel	Charles	Desconegut	41	RGASPI	
José	Civera ⁵⁰⁴	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Salvador	Cleza Hutges	Desconegut	Comp. Eng.	RGASPI	
Felix	Cobo	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Esteban	Cos Nou	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
José	Cos Pipo	Estat esp., possiblement	Comp. Eng.	RGASPI	
Amado	Costa Moncasí	Estat esp., possiblement	Comp. Eng.	RGASPI	
Serapio	Cuadrat Iglesias	Estat esp., possiblement	Comp. Eng.	RGASPI	
Venancio	Cumillera Corn. ⁵⁰⁵	Estat esp., possiblement	Comp. Eng.	RGASPI	
José	Dafouz Gómez	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	

⁵⁰³ Possiblement, *Casals Figueras*.

⁵⁰⁴ A la base de dades del Cost Humà de la Guerra Civil figura Josep Corbera Civera, desaparegut a l'Ebre el 1938; tanmateix, amb la informació de què disposem no podem verificar que es tracta de la mateixa persona.

⁵⁰⁵ *Cumillera Cornado*. Podria ser *Cunillera Coronado*.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Manuel	Delgado Varo	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Francisco	Díaz	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Jerónimo	Díaz Merino	Estat esp., possiblement	Comp. Eng.	RGASPI	
José	Domínguez	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Helmut	Dutte ⁵⁰⁶	Àustria	41	RGASPI, Landauer	
Enrique	Enrich Sampietro	Estat esp., possiblement	Comp. Eng.	RGASPI	
Sebastián	Escola Vilatta	Estat esp., possiblement	Comp. Eng.	RGASPI	
Constantino	Escribano	Estat espanyol	41	RGASPI, CEDOBI	
Máximo	Escudero	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Martín	Esteban	Estat esp., possiblement	-	RGASPI	
Juan	Fa Fauria	Estat esp., possiblement	Comp. Eng.	RGASPI	
Antonio	Falcó Ezequiel	Estat esp., possiblement	Comp. Eng.	RGASPI	
Enrique	Fernández	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Román	Fernández	Estat esp., possiblement	-	RGASPI	
Antonio	Fernández García	Estat esp., possiblement	Comp. Eng.	RGASPI	
Pablo	Font Cardús	Estat esp., possiblement	Comp. Eng.	RGASPI	
Juan	Fornés	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Jaime	Fortanet	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Cleove	Fraga ⁵⁰⁷	Cuba	-	RGASPI, Sidbrint	

⁵⁰⁶ En l'obra de Landauer no s'informa que morís en la Guerra Civil, però en la documentació obtinguda a RGASPI figura mort. La imprecisió en la data de mort ens impedeix suposar si va morir a l'Aragó o a Catalunya.

⁵⁰⁷ Considerem que es tracta de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Cleofé Fraga Hernández.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Adriano	Franganillo	Estat esp., possiblement	-	RGASPI	
Peter	Frings	Alemanya	41	RGASPI, Sidbrint	
Francisco	Fuertes	Estat esp., possiblement	-	RGASPI	
Alonso	Galiano	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Baltasar	García	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Diego	García Mora	Estat esp., possiblement	-	RGASPI	
Froilán	García Noriega	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Angel	Garitagoitia	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Ramon	Gascón	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Ernts ⁵⁰⁸	Gobstel	Desconegut	-	RGASPI	
Bernard	Goerg	Alemanya	41	RGASPI	
Antonio	Gómez	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
José	Góngora Reyes	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Federico	González	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Andrés	González	Estat esp., possiblement	-	RGASPI	
Antonio	González Salas	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Alejandro	Grande Grande	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Gustav	Grewatz	Desconegut	41	RGASPI	
José	Guarnizo	Estat esp., possiblement	-	RGASPI	
Manuel	Guerra	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Carlos	Guillén	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Venancio	Guzmán	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Bernhard	Halpern	Alemanya	-	RGASPI	

⁵⁰⁸ Possiblement, Ernst.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Dirk	Herlaar	Països Baixos	-	RGASPI, Spanjestridders	
Virgilio	Hernández	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Pedro	Hernández	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Karl	Hess	Alemanya	41 o 43	RGASPI	
Antonio	Hijano	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Erich	Horetzky	Àustria	41	RGASPI, Landauer	
Jaime	Hortet Bernaus	Estat esp., possiblement	-	RGASPI	
Luis	Huertas	Estat esp., possiblement	-	RGASPI	
José	Ibars Madal	Estat esp., possiblement	-	RGASPI	
Francisco	Iborra	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Crecencio	Ivarro	Estat esp., possiblement	-	RGASPI	
Juan	Jiménez Jiménez	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Ben	Joos ⁵⁰⁹	Desconegut	41	RGASPI	
Mariano	Justo	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Anton	Keifer ⁵¹⁰	Desconegut	41	RGASPI	
Heinz	Kiwitz	Alemanya	41	RGASPI, Sidbrint	
Emil	Kostnich	Desconegut	-	RGASPI	
Pieter	Kroes	Països Baixos	41	RGASPI, Spanjestridders	
Willi	Kroulssy	Desconegut	41	RGASPI	
Esteban	Lamata Masot	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Ramon	Llobert Falgueras	Estat esp., possiblement	-	RGASPI	

⁵⁰⁹ Podria tractar-se de la persona que figura en la base de dades Spanjestridders amb el nom de Bernard Joosten (Bernhard Theodorus Joosten), dels Països Baixos, però amb la informació disponible no ho podem verificar.

⁵¹⁰ Podria tractar-se de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom d'Anton Kiefer, d'Alemanya, però les dades d'enquadrament difereixen i, per tant, no podem verificar que es tracti de la mateixa persona.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Dulce	López ⁵¹¹	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Agustín	López	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Hennig	Luidgreen	Suècia	-	RGASPI, Sidbrint	
Simon	Luitze	Països Baixos	41	RGASPI, Spanjestridders	
Rupert	Luttenberger	Àustria	41	RGASPI, Landauer	
Otto	Majewski	Alemanya	-	RGASPI, Sidbrint	
José	Mallofré Pujol ⁵¹²	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Francisco	Manrique	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Manuel	Márquez	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Francisco	Marquiles	Estat esp., possiblement	-	RGASPI	
Ramon	Marsa Prieto	Estat esp., possiblement	-	RGASPI	
José	Martos	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Juan	Mateu Barufet ⁵¹³	Estat esp., possiblement	-	RGASPI	
Juan	Mateu Fuste	Estat esp., possiblement	-	RGASPI	
Elias	Mateu Masip	Estat esp., possiblement	-	RGASPI	
Francisco	Matho Galito	Estat esp., possiblement	-	RGASPI	
Jaime	Mayoral Vidal	Estat esp., possiblement	-	RGASPI	
Walter	Meinsen	Alemanya o Arg.	E.M.	RGASPI, Sidbrint	
Francisco	Mellinas	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Oscar	Menéndez	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Pablo	Merino	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	

⁵¹¹ Podria ser la mateixa persona que Dulce López Ruiz, desaparegut el 8 de setembre de 1938.

⁵¹² Possiblement, *Mallofré*.

⁵¹³ Possiblement, *Barrufet*.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Emilio	Mesa López	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Walter	Meyer ⁵¹⁴	Desconegut	-	RGASPI	
Eduardo	Miguel Jordana	Estat esp., possiblement	-	RGASPI	
Ramon	Monclús Barberà	Estat esp., possiblement	-	RGASPI	
Pedro	Monreal	Estat espanyol	43	RGASPI	
Amador	Montes Hureña	Estat esp., possiblement	-	RGASPI	
José	Mora	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Anton	Müller ⁵¹⁵	Desconegut	41	RGASPI	
José	Muñoz	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Francisco	Navarro Salos	Estat esp., possiblement	-	RGASPI	
Juan	Olivar	Estat esp., possiblement	-	RGASPI	
Tecló	Olmo	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Jesus	Ortiz	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Stefan	Pac	Desconegut	-	RGASPI	
José	Pallarés Farré	Estat espanyol	-	RGASPI, CEDOBI	
Ricardo	Pardo	Estat esp., possiblement	-	RGASPI	
Rafael	Pastor	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
José	Pedro	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	

⁵¹⁴ Podria tractar-se d'una de les dues persones que figuren en la base de dades Sidbrint amb aquest nom: de l'una s'hi informa que era d'Alemanya i que va ser ingressat a l'hospital de Mataró (també s'hi informa d'un enquadrament diferent del que figura en aquesta recerca); de l'altra s'hi informa que era de Suïssa i que no va morir en la Guerra Civil. Amb la informació disponible no podem verificar si es tracta d'una d'aquestes persones o d'una altra. En aquest buidatge de RGASPI s'ha documentat també Walter Meier, ferit el 2 d'abril de 1938; podria ser la mateixa persona.

⁵¹⁵ En aquest buidatge de RGASPI figuren quatre registres que podrien coincidir: Anton Müller (dos registres), Toni Müller i Tony Müller, però possiblement és un nom massa freqüent per determinar que és la mateixa persona. D'altra banda, en la base de dades Sidbrint figura una persona amb aquest nom, de Suïssa, però l'enquadrament a nivell de batalló difereix.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Andrés	Pérez	Estat esp., possiblement	-	RGASPI	
Manuel	Pérez Sevilla	Estat espanyol	41	RGASPI, CEDOBI	
Salvador	Perramon	Estat espanyol	-	RGASPI	
Pedro	Pié	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Manuel	Pintor Ruiz	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Hans	Porch	Desconegut	41	RGASPI	
Florencio	Ramos	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Manuel	Requena Torregrosa	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Theodoro	Ribas Rabanal	Estat esp., possiblement	-	RGASPI	
Vicente	Ribes Salcedo	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Max	Richel ⁵¹⁶	Desconegut	41	RGASPI	
Orfelino	Ríos	Estat esp., possiblement	-	RGASPI	
Victoriano	Robaina	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Jaime	Roca ⁵¹⁷	Estat esp., possiblement	-	RGASPI	
Jaime	Roca Sañent ⁵¹⁸	Estat esp., possiblement	-	RGASPI	
José	Rodrigo Jimeno	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Marcial	Rodríguez	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Alejandro	Rodríguez	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Jesus	Rodríguez	Estat esp., possiblement	-	RGASPI	

⁵¹⁶ Podria tractar-se de Marinus Richel, dels Països Baixos, que, com informa la base de dades Spanjestridders, no va morir el la Guerra Civil; tanmateix, amb la informació disponible no ho podem verificar.

⁵¹⁷ Podria ser la mateixa persona que Jaume Roca Sañent, documentada en aquest mateix treball.

⁵¹⁸ Possiblement, *Sallent*. Podria ser la mateixa persona que Jaume Roca, documentada en aquest mateix treball.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Dámaso	Rodríguez	Estat esp., possiblement	-	RGASPI	
Isidro	Roig Durany	Estat esp., possiblement	-	RGASPI	
Arnold	van Rooy	Països Baixos	41	RGASPI, Spanjestridders	
Antonio	Roselló Torrent	Estat esp., possiblement	-	RGASPI	
Juan	Roset Lafont	Estat esp., possiblement	-	RGASPI	
Ramon	Ruiz	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Luciano	Ruiz	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Román	Ruiz	Estat esp., possiblement	-	RGASPI	
Vicente	Ruiz Celda	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Biermann	Salic ⁵¹⁹	Desconegut	41	RGASPI	
Jacinto	Salse Guardia	Estat esp., possiblement	-	RGASPI	
Felix	Salvador	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Sebastián	Salvany	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Apolonio	Sánchez	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Eduardo	Sanchi	Estat esp., possiblement	-	RGASPI	
José	Sancho Vidal	Estat esp., possiblement	-	RGASPI	
Luis	Sarle Gómez	Estat esp., possiblement	-	RGASPI	
Walter	Schulz	Alemanya	43	RGASPI, Sidbrint	
Karl	Schwell ⁵²⁰	Alemanya	-	RGASPI	

⁵¹⁹ Podria tractar-se de Salomon Bierman, dels Països Baixos, que com informa la base de dades Spanjestridders no va morir en la Guerra Civil; tanmateix, amb la informació disponible no ho podem verificar.

⁵²⁰ Podria tractar-se de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Karl Schnell, igualment d'Alemanya i resident a França, i que consta capturat i afusellat l'abril de 1938. Tanmateix, les dades de naixement i d'enquadrament difereixen dels documentats en aquesta recerca; no podem verificar, per tant, que es tracti de la mateixa persona.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Joseph	Schwarzkopf ⁵²¹	Desconegut	41	RGASPI	
José	Segura	Estat esp., possiblement	-	RGASPI	
Johann	Selbert ⁵²²	Àustria	-	RGASPI	
Enrique	Senisterre	Estat esp., possiblement	-	RGASPI	
Rosendo	Serentill Riera	Estat esp., possiblement	-	RGASPI	
Willem	Serno	Països Baixos	41	RGASPI, Spanjestridders	
Salvador	Solves	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Swen	Stoiteboom ⁵²³	Desconegut	41	RGASPI	
Agustín	Sucarat Duñac ⁵²⁴	Estat esp., possiblement	-	RGASPI	
José	Tagueña	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Jesus	Talavera	Estat esp., possiblement	41	RGASPI, Sidbrint	
Giovanni	Tollot	Itàlia	-	RGASPI, DSCW	
Miguel	Tores Farré ⁵²⁵	Estat esp., possiblement	-	RGASPI	
Jaime	Tors Solans	Estat esp., possiblement	-	RGASPI	
Salvador	Tur	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Franz	Turner	Desconegut	41	RGASPI	
Eusebio	Vacete	Estat esp., possiblement	-	RGASPI	
José	Valentínez Roig	Estat esp., possiblement	-	RGASPI	
Eleuterio	Vélez	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	

⁵²¹ Podria tractar-se de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Josph Schwarzkopf, de qui s'informa que era de Polònia; tanmateix l'enquadrament a nivell de brigada difereix. Amb les dades de què disposem no podem verificar que sigui la mateixa persona.

⁵²² Podria ser una de les dues persones que figuren en la base de dades Sidbrint amb aquest nom, oncle i nebot, tots dos d'Àustria, però amb la informació disponible no podem saber de qui es tracta.

⁵²³ Podria tractar-se de Sjoerd Storteboom, dels Països Baixos, que segons s'informa en la base de dades Spanjestridders no va morir en la Guerra Civil. Tanmateix, amb la informació disponible no podem verificar que sigui aquesta persona.

⁵²⁴ El cognom ha de ser en realitat *Sucarrats Duñachs*, com un altre cas del mateix buidatge.

⁵²⁵ Possiblement, *Torres*.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Johann	Verberne	Països Baixos	-	RGASPI, Spanjestridders	
K.	Verbooen ⁵²⁶	Desconegut	41	RGASPI	
Pedro	Verdes Sole	Estat esp., possiblement	-	RGASPI	
Lucio	Vezmediano Pérez	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Ramon	Vidal Cardiel	Estat esp., possiblement	-	RGASPI	
José	Vidal Faibella	Estat esp., possiblement	-	RGASPI	
Buenaventura	Vidal Pi	Estat esp., possiblement	-	RGASPI	
Felipe	Vilanova	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
David	Villalta Vilalta	Estat espanyol	-	RGASPI, CEDOBI	
Jaime	Villaro Barril ⁵²⁷	Estat esp., possiblement	-	RGASPI	
Andrés	Viñas	Estat esp., possiblement	-	RGASPI	
Karl	Von Lehn	Desconegut	41	RGASPI, Sidbrint	
Albert	Wallmann	Alemanya	-	RGASPI	
H.	Zinnermann ⁵²⁸	Desconegut	41	RGASPI	
Cornelius	van Zoelen	Països Baixos	41	RGASPI, Spanjestridders	

⁵²⁶ Podria tractar-se de Christiaan Verhoeve o de Jacobus Verboven; tots dos eren dels Països Baixos i figuren en la base de dades Spanjestridders, on s'informa que no van morir a Catalunya durant la Guerra Civil. Tanmateix, amb la informació disponible no podem verificar la identitat d'aquesta persona.

⁵²⁷ Possiblement, *Vilaró*.

⁵²⁸ Podria tractar-se de la persona que figura en la base de dades Sidbrint amb el nom de Heinrich Zimmermann, d'Alemanya, però amb la informació de què disposem no ho podem verificar.

II. Casos descartats

En aquest apartat s'inclouen les persones que en la documentació de l'Arxiu Estatal Rus figuren com a desaparegudes o ferides, però que després de comprovar-ne les dades hem verificat que no van morir a Catalunya servint en la XI Brigada.

La dada consistent en el cognom de la persona a què es fa referència ha estat substituïda per la inicial d'aquest per tal de donar compliment a l'establert a la Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, i al Reglament general de protecció de dades. La Direcció General de Memòria Democràtica disposa de la dada completa.

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Fedde	A.	Països Baixos	41	RGASPI, Spanjestridders	
Karl	A.	Àustria	44	RGASPI, Landauer	
Benno	B.	Alemanya	41	RGASPI, Sidbrint	
Juan	B.	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Ferdinand	B.	Àustria	44	RGASPI, Landauer	
Vicente	B.	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Gottfried	B.	Suïssa	42	RGASPI, Sidbrint	
Ricardo	B.	Estat esp., possiblement	41	RGASPI	
Heinrich	B.	Alemanya	41	RGASPI, Sidbrint	
Anton	B.	Àustria	44	RGASPI, Landauer	
Jaap	B.	Països Baixos	41	RGASPI, Spanjestridders	
Adolf	B.	Àustria	43	RGASPI, Landauer	
Wilhelm	B.	Àustria	41	RGASPI, Landauer	
Francisco	B.	Estat espanyol	Comp. Eng.	RGASPI, Cost Humà	
Nikodemas	B.	Alemanya	-	RGASPI, Sidbrint	
Max	B.	Alemanya o Pol.	43	RGASPI, Sidbrint	
Alex	B.	Àustria	44	RGASPI, Landauer	

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Pavel	B.	Eslovàquia	-	RGASPI, CSCW, Sidbrint	
Franz	B.	Alemanya	41	RGASPI, Sidbrint	
Anton	B.	Països Baixos	41	RGASPI, Spanjestridders	
Max	B.	Àustria	41	RGASPI, Landauer	
A.Y.	B.	Països Baixos	41	RGASPI, Spanjestridders	
Gerhart	B.	Alemanya	-	RGASPI, Sidbrint	
Willi	B.	Àustria	44	RGASPI, Landauer	
Sepp	B.	Àustria	41	RGASPI, Landauer	
Max	B.	Alemanya	42	RGASPI, Sidbrint	
Johannes	B.	Països Baixos	43	RGASPI, Spanjestridders	
Karl	B.	Àustria	-	RGASPI, Landauer	
Jeep	B.	Països Baixos	41	RGASPI, Spanjestridders	
Alfons	B.	Alemanya	41 o 44	RGASPI, Sidbrint	
Ferdinand	B.	Àustria	41	RGASPI, Landauer	
Juan	C.	Estat espanyol	Comp. Eng.	RGASPI, Cost Humà	
Alois	C.	Eslovènia	44	RGASPI, Landauer	
Francisco	C.	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Camille	C.	Suïssa	42	RGASPI, Huber	
Gerrit	C.	Països Baixos	41	RGASPI, Spanjestridders	
Ignac	C.	Països Baixos	41	RGASPI, Spanjestridders	
Lauri	D.	Finlàndia	42	RGASPI, Sidbrint	
Fritz	D.	Alemanya	42	RGASPI, Sidbrint	
Max	D.	Alemanya	43	RGASPI, Sidbrint	
Fritz	D.	Alemanya	41	RGASPI, Sidbrint	
Franz	D.	Àustria	44	RGASPI, Landauer	

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Josef	D.	Països Baixos	41	RGASPI, Spanjestridders	
Sijbe	D.	Països Baixos	41	RGASPI, Spanjestridders	
J.	D.	Països Baixos	41	RGASPI, Spanjestridders	
Otto	D.	Àustria	42	RGASPI, Landauer	
B.	D.	Països Baixos	41	RGASPI, Spanjestridders	
Lambertus	D.	Països Baixos	41	RGASPI, Spanjestridders	
Hans Johann	E.	Àustria	44	RGASPI, Landauer	
Fritz	E.	Àustria	-	RGASPI, Landauer	
Leo	E.	Àustria	44	RGASPI, Landauer	
Helmut	E.	Alemanya	43 o 44	RGASPI, Sidbrint	
Adrianus	E.	Països Baixos	41	RGASPI, Spanjestridders	
George	F.	Àustria	43	RGASPI, Landauer	
Franz	F.	Àustria	42 o 44	RGASPI, Landauer	
Georg	F.	Àustria	44	RGASPI, Landauer	
Koppel	F.	Àustria	44	RGASPI, Landauer	
Heinrich	F.	Alemanya	43	RGASPI, Sidbrint	
Martin	F.	Àustria	44	RGASPI, Landauer	
Alfred	F.	Àustria	41 o 44	RGASPI, Landauer	
Franz	F.	Àustria	44	RGASPI, Landauer	
Josef	F.	Alemanya	-	RGASPI, Sidbrint	
Nikolaus	G.	Hongria	-	RGASPI, Landauer	
Josef	G.	Àustria	43	RGASPI, Landauer	

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Ludwig	G.	Àustria	43 o 44	RGASPI, Landauer	
Ottfried	G.	Àustria	44	RGASPI, Landauer	
Georg	G.	Alemanya	44	RGASPI, Sidbrint	
Erich	G.	Alemanya	-	RGASPI, Sidbrint	
Alfred	G.	Àustria	42 o 43	RGASPI, Landauer	
Jacob	G.	Països Baixos	41	RGASPI, Spanjestridders	
Pit	G.	Països Baixos	41	RGASPI, Spanjestridders	
Jakob	G.	Àustria	41	RGASPI, Landauer	
Johann	G.	Àustria	43 o 44	RGASPI, Landauer	
Oskar	G.	Àustria	43 o 44	RGASPI, Landauer	
Stefan	G.	Àustria o Hong.	44	RGASPI, Sidbrint	
Herbert	H.	Alemanya	43	RGASPI, Sidbrint	
Herman	H.	Països Baixos	-	RGASPI, Spanjestridders	
Josef	H.	Àustria	41	RGASPI, Landauer	
Nico	H.	Països Baixos	41	RGASPI, Spanjestridders	
Wilhelm	H.	Alemanya	44	RGASPI, Sidbrint	
Franz	H.	Alemanya	41	RGASPI, Sidbrint	
Hans	H.	Àustria	41 o 42	RGASPI, Landauer	
Albert	H.	Alemanya	41	RGASPI, Sidbrint	
Franz	H.	Àustria	44	RGASPI, Landauer	
Karl	H.	Àustria	44	RGASPI, Landauer	
Arthab	H.	Països Baixos	-	RGASPI, Spanjestridders	
Piet	H.	Països Baixos	41	RGASPI, Spanjestridders	
Bell	H.	Alemanya	41	RGASPI, Sidbrint	
Wolfgang	H.	Alemanya	-	RGASPI, Sidbrint	
Cyprian	H.	Suïssa	43	RGASPI, Huber	

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Arno	H.	Alemanya	41	RGASPI, Sidbrint	
Rudolf	H.	Alemanya	-	RGASPI, Sidbrint	
Max	H.	Alemanya	44	RGASPI, Sidbrint	
Piet	H.	Països Baixos	41	RGASPI, Spanjestridders	
Andreas	H.	Alemanya	42	RGASPI, Sidbrint	
Jacob	H.	Països Baixos	41	RGASPI, Spanjestridders	
Wilhelm	H.	Àustria	44	RGASPI, Landauer	
Hendrikus	H.	Països Baixos	41	RGASPI, Spanjestridders	
Richard	H.	Alemanya	41 o 43	RGASPI, Sidbrint	
Jan	H.	Països Baixos	41	RGASPI, Spanjestridders	
Arie	H.	Països Baixos	-	RGASPI, Spanjestridders	
Paul	H.	Àustria	41 o 44	RGASPI, Landauer	
Piet	H.	Països Baixos	41	RGASPI, Spanjestridders	
Bastiaan	H.	Països Baixos	41	RGASPI, Spanjestridders	
Karl	H.	Àustria	43 o 44	RGASPI, Landauer	
Willi	H.	Àustria	43	RGASPI, Landauer	
Franz	J.	Alemanya	41	RGASPI, Sidbrint	
Karl	J.	Alemanya	44	RGASPI, Sidbrint	
Hans	J.	Alemanya	42	RGASPI, Sidbrint	
Willy	J.	Alemanya	-	RGASPI, Sidbrint	
Willi	J.	Alemanya	-	RGASPI, Sidbrint	
José	J.	Estat esp., possiblement	C.E.	RGASPI	
Gustav	J.	Noruega	42	RGASPI	
Wilhelm	J.	Països Baixos	41	RGASPI, Spanjestridders	
Martinus	J.	Països Baixos	42	RGASPI, Spanjestridders	
Hermann	J.	Alemanya	-	RGASPI, Sidbrint	
Karl	J.	Alemanya	-	RGASPI, Sidbrint	

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Johannes	J.	Països Baixos	43	RGASPI, Spanjestridders	
Wilhelm	K.	Alemanya	41 o 43	RGASPI, Sidbrint	
Ferdinand	K.	Àustria	-	RGASPI, Landauer	
Alois	K.	Àustria	41	RGASPI, Landauer	
Rudolf	K.	Alemanya	-	RGASPI, Sidbrint	
M. C. V.	K.	Països Baixos	41	RGASPI, Spanjestridders	
Theo	K.	Alemanya	41	RGASPI, Sidbrint	
Karl	K.	Alemanya	41	RGASPI, Sidbrint	
Gerardus de	K.	Països Baixos	41	RGASPI, Spanjestridders	
Arie	K.	Països Baixos	41	RGASPI, Spanjestridders	
Richard	K.	Alemanya	41	RGASPI, Sidbrint	
Paul	K.	Alemanya	41	RGASPI, Sidbrint	
Florentin	K.	Alemanya	44	RGASPI, Sidbrint	
Walter	K.	Àustria	41 o 42	RGASPI, Landauer	
Karl	K.	Àustria	43 o 44	RGASPI, Landauer	
Ernst	K.	Alemanya	-	RGASPI, Sidbrint	
Karl	K.	Àustria	42	RGASPI, Landauer	
Heinrich	K.	Alemanya	43	RGASPI, Sidbrint	
-	K.	Països Baixos	41	RGASPI, Spanjestridders	
Emile	K.	Luxemburg	42	RGASPI, Sidbrint	
Herbert	K.	Alemanya	44	RGASPI, Sidbrint	
Rudolf	K.	Àustria	44	RGASPI, Landauer	
Erich	K.	Àustria	44	RGASPI, Landauer	
Kurt	L.	Alemanya	41	RGASPI, Sidbrint	
Petrus	L.	Països Baixos	41	RGASPI, Spanjestridders	
Rudolf	L.	Àustria	44	RGASPI, Landauer	
Gustav	L.	EUA	-	RGASPI, Sidbrint	

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Robert	L.	Àustria	-	RGASPI, Landauer	
Kurt	L.	Alemanya	41 o 42	RGASPI, Sidbrint	
Jan	L.	Alemanya	41	RGASPI, Spanjestridders	
Cornelis	M.	Països Baixos	41	RGASPI, Spanjestridders	
Theodor	M.	Àustria	44	RGASPI, Landauer	
Peter	M.	Països Baixos	42	RGASPI, Spanjestridders	
Karl	M.	Alemanya	42	RGASPI, Sidbrint	
Wilhelm	M.	Àustria	43	RGASPI, Landauer	
Martin	M.	Àustria	44	RGASPI, Landauer	
Anton	M.	Alemanya	44	RGASPI, Sidbrint	
Wilfried	M.	Suïssa	-	RGASPI, Sidbrint	
Adolf	M.	Àustria	41	RGASPI, Landauer	
Anton	M.	Països Baixos	41	RGASPI, Spanjestridders	
Anton	M.	Àustria	42	RGASPI, Landauer	
Hugo	M.	Àustria	-	RGASPI, Landauer	
Anton	M.	Països Baixos	41	RGASPI, Spanjestridders	
Martin	M.	Països Baixos	41	RGASPI, Spanjestridders	
Victor	M.	Àustria	43	RGASPI, Landauer	
Ferenc	M.	Hongria	-	RGASPI, Sidbrint	
Bruno	N.	Àustria	41	RGASPI, Sidbrint	
Johannes	N.	Països Baixos	41	RGASPI, Spanjestridders	
Alfred	N.	Àustria	44	RGASPI, Landauer	
Alfred	N.	Alemanya	42	RGASPI, Sidbrint	
Aage	N.	Dinamarca	42	RGASPI	
Harald	N.	Dinamarca	42	RGASPI	

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Koloman	N.	Àustria	41	RGASPI, Landauer	
Harry	O.	Alemanya	43	RGASPI, Sidbrint	
Jan	O.	Països Baixos	42	RGASPI, Spanjestridders	
Karl	P.	Àustria	44	RGASPI, Landauer	
August	P.	Àustria	41	RGASPI, Landauer	
Anton	P.	Alemanya	41 o 43	RGASPI, Sidbrint	
Anton	P.	Àustria	44	RGASPI, Landauer	
Johann	P.	Alemanya	41 o 43	RGASPI, Sidbrint	
Johann	P.	Alemanya	44	RGASPI, Sidbrint	
Gerhard	P.	Alemanya	42	RGASPI, Sidbrint	
Franz	P.	Àustria	44	RGASPI, Landauer	
Anton	P.	Àustria	41	RGASPI, Landauer	
Alfons	P.	Alemanya	44	RGASPI, Sidbrint	
Nico	P.	Països Baixos	41	RGASPI, Spanjestridders	
Josef	P.	Àustria	-	RGASPI, Landauer	
Klaas	P.	Països Baixos	41	RGASPI, Spanjestridders	
Josef	P.	Àustria	44	RGASPI, Landauer	
Richard	P.	Alemanya	44	RGASPI	
Karl	P.	Àustria	44	RGASPI, Landauer	
Josef	P.	Àustria	43 o 44	RGASPI	
Vincent	P.	Alemanya	41	RGASPI, Sidbrint	
Alois	P.	Àustria	-	RGASPI, Landauer	
Gerhard	P.	Països Baixos	-	RGASPI, Spanjestridders	
Hendrik	P.	Països Baixos	41	RGASPI, Spanjestridders	
Kerner	P.	Alemanya	44	RGASPI, Sidbrint	

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Eugen	R.	Suïssa	43	RGASPI, Sidbrint, Huber	
Hubert	R.	Àustria	-	RGASPI, Sidbrint	
Karl	R.	Àustria	41 o 44	RGASPI, Landauer	
Josef	R.	Àustria	-	RGASPI, Landauer	
Josef	R.	Àustria	-	RGASPI, Landauer	
Pavel	R.	Desconegut	-	RGASPI, Sidbrint	
Hans	R.	Àustria	42	RGASPI, Landauer	
Rudolf	R.	Àustria	44	RGASPI, Landauer	
Josef	R.	Àustria	43	RGASPI, Landauer	
Willi	R.	Alemanya	43	RGASPI, Sidbrint	
Karl	R.	Àustria	44	RGASPI, Landauer	
Willi	R.	Alemanya	-	RGASPI, Sidbrint	
Johann	S.	Àustria	41	RGASPI, Landauer	
Jan	S.	Països Baixos	-	RGASPI, Spanjestridders	
Nicolaus	S.	Alemanya	-	RGASPI	
Rudolf	S.	Àustria	42	RGASPI, Landauer	
Isaac	S.	Països Baixos	41	RGASPI, Spanjestridders	
Herman	S.	Països Baixos	-	RGASPI, Spanjestridders	
Otto	S.	Àustria	42 o 43	RGASPI, Landauer	
Johann	S.	Àustria	44	RGASPI, Landauer	
Johann	S.	Àustria	43 o 44	RGASPI, Landauer	
Johann	S.	Àustria	41	RGASPI, Landauer	
Josef	S.	Àustria	41	RGASPI, Landauer	
Werner	S.	Alemanya	41	RGASPI, Sidbrint	

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Hans	S.	Àustria	44	RGASPI, Landauer	
Herman	S.	Països Baixos	41	RGASPI, Spanjestridders	
Hermann	S.	Alemanya	43	RGASPI, Sidbrint	
Franz	S.	Àustria o Alem.	41 o 42	RGASPI, Landauer	
Friedrich	S.	Àustria	41	RGASPI, Landauer	
Franz	S.	Desconegut	-	RGASPI	
Piet	S.	Països Baixos	41	RGASPI, Spanjestridders	
Henry	S.	Suïssa	41	RGASPI, Sidbrint	
Karl	S.	Àustria	44	RGASPI, Landauer	
Moritz	S.	Alemanya	44	RGASPI, Sidbrint	
Josef	S.	Àustria	44	RGASPI, Landauer	
Nicolaas	S.	Països Baixos	42	RGASPI, Spanjestridders	
Alfred	S.	Àustria	43	RGASPI, Landauer	
Ake	S.	Suècia	42	RGASPI, Sidbrint	
Peter	S.	Alemanya	41	RGASPI, Sidbrint	
Willem	S.	Països Baixos	42	RGASPI, Spanjestridders	
Johann	S.	Països Baixos	41	RGASPI, Spanjestridders	
Anton	S.	Àustria	44	RGASPI, Landauer	
Joseph	S.	Àustria	44	RGASPI, Landauer	
Sepp	S.	Àustria	43 o 44	RGASPI, Cost Humà	
Harry	S.	Àustria	44	RGASPI, Landauer	
Hans	S.	Àustria	44	RGASPI, Sidbrint	
Hans	S.	Àustria	43 o 44	RGASPI, Landauer	
Alexander	S.	Àustria	44	RGASPI, Landauer	
Hans	S.	Alemanya	42 o 43	RGASPI, Sidbrint	

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Walter	S.	Alemanya	-	RGASPI, Sidbrint	
Hendrik	S.	Països Baixos	41	RGASPI, Spanjestridders	
Freimuth	S.	Alemanya	44	RGASPI, Sidbrint	
Adolf	S.	Àustria	-	RGASPI, Landauer	
Fritz	S.	Àustria	41	RGASPI, Landauer	
Peter	S.	Àustria	44	RGASPI, Landauer	
Franz	S.	Alemanya	43	RGASPI, Sidbrint	
Ludwig	S.	Àustria	44	RGASPI, Landauer	
Willi	S.	Suïssa	42	RGASPI, Sidbrint	
Erwin	S.	Suïssa	43	RGASPI, Sidbrint	
Franz	T.	Àustria	42	RGASPI, Landauer	
Willy	T.	Països Baixos	41	RGASPI, Spanjestridders	
Adriaan	T.	Països Baixos	41	RGASPI, Spanjestridders	
Franz	T.	Àustria	41 o 42	RGASPI, Landauer	
Fritz	T.	Txecosl.	42	RGASPI, Sidbrint	
Isidoro	T.	Estat espanyol	Comp. Eng.	RGASPI, Cost Humà, Fosses	
Karl	T.	Àustria	44	RGASPI, Landauer	
Emil	T.	Suïssa	41	RGASPI, Sidbrint	
Paul	T.	Àustria	43	RGASPI, Landauer	
Federico	V.	Estat esp., possiblement	44	RGASPI	
Gerard	V.	Països Baixos	44	RGASPI, Spanjestridders	
Josef	V.	Àustria	44	RGASPI, Landauer	
Josef	V.	Àustria	-	RGASPI, Landauer	
Kurt	V.	Alemanya	-	RGASPI, Sidbrint	
Theodorus	V.	Països Baixos	41	RGASPI, Spanjestridders	
Aninio	W.	Dinamarca	42	RGASPI, Sidbrint	

Nom	Cognom/s	País naix.	Unitat	Fonts	Observacions
Karl	W.	Àustria	44	RGASPI, Landauer	
Georg	W.	Alemanya	41	RGASPI, Sidbrint	
Paul	W.	Àustria	44	RGASPI, Landauer	
Willi	W.	Alemanya	43	RGASPI	
Max Alfred	W.	Alemanya	41	RGASPI, Sidbrint	
Fritz	W.	Àustria	42 o 44	RGASPI, Landauer	
Robert	W.	Alemanya	41 o 43	RGASPI, Sidbrint	
Karl	W.	Alemanya	42 o 43	RGASPI, Sidbrint	
Paul	W.	Alemanya	43	RGASPI, Sidbrint	
Emil	W.	Alemanya	42	RGASPI, Sidbrint	
Willi	W.	Àustria	41	RGASPI, Landauer	
Hans	W.	Alemanya	41	RGASPI, Sidbrint	
Josef	W.	Alemanya	41 o 43	RGASPI, Sidbrint	
Daniel	W.	Països Baixos	41	RGASPI, Spanjestridders	
Phillipus	W.	Països Baixos	41	RGASPI, Spanjestridders	
Heinrich	W.	Àustria	41	RGASPI, Landauer	
Christian	W.	Alemanya	41 o 43	RGASPI, Sidbrint	
Bruno	W.	Alemanya	41	RGASPI, Sidbrint	
Wolter	W.	Països Baixos	43	RGASPI, Spanjestridders	
Sebastian	W.	Àustria	43 o 44	RGASPI, Landauer	
Gottfried	W.	Àustria	-	RGASPI, Landauer	
Ludwig	Z.	Àustria	44	RGASPI, Landauer	
Marinus	Z.	Països Baixos	42	RGASPI, Stranjestridders	
Robert	Z.	Àustria	44	RGASPI, Landauer	